

**ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE BRANČ**

**SPRÁVA
O HODNOTENÍ
STRATEGICKÉHO
DOKUMENTU**

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI**Označenie**

Obec BRANČ

Identifikačné číslo 582387

Sídlo

Hlavné námestie 1

951 13 Branč

Kontaktné údaje, oprávnená osoba obstarávateľ

Ing. Július Kurča, starosta obce

Obecný úrad, Hlavné námestie č. 1, 951 13 Branč

tel.: 037/6565121

mob.: 0903 417 057

e-mail: starosta@obec-branc.skweb: <https://www.branc.sk/>**Kontaktné údaje, osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD**

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová, s odbornou

spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD reg. č. 236

Nábřežie mládeže 83, 949 01 Nitra

mob.: 0907 642347

e-mail: cubonova@gmail.com**A.2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII****Názov**

Územný plán obce Branč koncept

skrátene: UPNO Branč koncept

Výstupom návrhu bude schválený ÚPNO Branč smerná a záväzná časť. Záväzná časť bude vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Branč.

Územie

Kraj: Nitriansky

Okres: Nitra

Obec: Branč

Katastrálne územie: Branč, Veľká Ves

Dotknuté obce

Obec Ivanka pri Nitre, Obecný úrad, Novozámocká 326, 951 12 Ivanka pri Nitre

Obec Štefanovičová, Obecný úrad, Štefanovičová 75, 951 15 Mojmírovce

Obec Veľký Kýr, Obecný úrad, Nám. sv. Jána 1, 941 07 Veľký Kýr

Obec Veľký Cetín, Nová 700/2, Veľký Cetín, 951 05

Obec Malý Cetín, Obecný úrad, Malý Cetín 105, 95107 Čechynce

Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, Rázusova 2A, 949 01 Nitra
- Ministerstvo dopravy SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Nitra, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania, J. Vuruma 1, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor starostlivosti o životné prostredie (v sídle kraja), Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor opravných prostriedkov, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Pozemkový a lesný odbor, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Okresný úrad Nitra, Odbor krízového riadenia, Štefánikova tr. 69, 949 01 Nitra
- Krajský pamiatkový úrad v Nitre, Jána Pavla II. 8, 949 01 Nitra
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Nitra, Štefánikova tr. 58, 949 63 Nitra
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Nitra, Dolnočermánska 64, 949 11 Nitra
- Obvodný banský úrad v Bratislave, Prievozská 30, 821 05 Bratislava
- Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Ponitrie, Samova ul. 3, 949 01 Nitra
- Dopravný úrad SR, odbor letísk, oddelenie ochr. pásiem, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Akademická 1, Nitra 94901
- Slovenský vodohospodársky podnik š.p. Piešťany, Nábřežie I. Krasku 3/834, 921 80 Piešťany

Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Branč (§26, ods. 3 stavebného zákona).

Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží v značnej vzdialenosti od štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Branč nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

**B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH
ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMEN-
TÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
VRÁTANE ZDRAVIA**

B.1 ÚDAJE O VSTUPOCH**Pôda****Prehľad nezastavaných plôch v zastavanom území určených pre výstavbu**

Koncept UPNO Branč preferuje ako prioritné zábery PP v zastavanom území, kde je vo Variante 1 identifikovaný potenciál pre výstavbu cca. 164 rodinných domov, odhadoval sa skutočný záber poľnohospodárskej pôdy na budúce použitie na nepoľnohospodárske účely (zastavané a spevnené plochy) na úrovni cca. 14ha. Vo Variante 2 je identifikovaný potenciál pre výstavbu cca. 156 rodinných domov, odhadoval sa skutočný záber poľnohospodárskej pôdy na budúce použitie na nepoľnohospodárske účely (zastavané a spevnené plochy) na úrovni cca. 13ha. Záber sa mal uskutočňovať postupne po jednotlivých lokalitách, pričom prevažujú predovšetkým podľa druhu pozemku záhrady.

V skutočnosti uvedené lokality sú z pohľadu reálnosti najmenej výhodné – zložité majetko-právne vzťahy a rezerváciou pre vlastné potreby jednotlivých vlastníkov. Z tohto dôvodu je významnejší potenciál pre naplnenie stratégie rozvoja obce v plochách mimo zastavané územie.

Zdôvodnenie navrhovaných záberov PP mimo zastavané územie Variant 1

Navrhované zábery plôch PP sú vyvolané potrebou územného rozvoja obce v oblasti komplexného zabezpečenia plôch pre rozvoj bývania a základnej vybavenosti a nadväznosti na prirodzené danosti aj plochy vyššej vybavenosti (čiastočne aj výroby) a rekreácie. Konceptia územného rozvoja vychádza z prirodzeného postupu kontinuálneho rozvoja urbanistickej štruktúry t.j. kontinuálnej väzby novej výstavby na plochy a priestory jestvujúcej stavebnej a priestorovej štruktúry. Takýto postup má svoje opodstatnenie jednak z hľadiska urbanistickej kontinuity ako aj z hľadiska kontinuity dopravnej a technickej infraštruktúry.

Potreba záberu PP pre návrhové obdobie UPNO Branč je možné rozdeliť do nasledovných základných potrieb:

- záber PP pre potreby rozvoja obce pre uvažovaný nárast počtu obyvateľov a znižovania obložnosti bytových jednotiek (lokalita 4G, 5H, 5I, 7A, 7B – spolu celkový predpokladaný záber PP 26,46ha). Niektoré lokality sú formálnym záberom, nakoľko sa tu už nachádza existujúca zástavba prípadne priestranstvo (lokalita 4B, 4C, 4D, 5A, 5C, 5D, 5F, 6A, 6B, 6C – spolu celkový predpokladaný záber PP 11,09ha).
- záber PP pre potreby zabezpečenia technickej infraštruktúry (ČOV) (lokalita 2A – spolu celkový predpokladaný záber PP 0,19ha),
- záber PP pre potreby umiestnenia vybavenostného zázemia obyvateľov (lokalita 4E – spolu celkový predpokladaný záber PP 0,55ha)
- záber PP pre potreby umiestnenia výrobnovo-vybavenostného celku miestneho až regionálneho

významu (lokalita 8A, 8B, 8C – spolu celkový predpokladaný záber PP 7,26ha)

Demografická prognóza uvažuje so vzrastom obyvateľov do roku 2045 o 230 obyvateľov a súčasne predpokladá znižovanie obložnosti bytových jednotiek (z 2,57 na 2,00 obyvateľa na jeden byt). Na základe uvedených úvah sa predpokladá potreba 350 nových bytových jednotiek pre návrhové obdobie (do roku 2045). Vzhľadom na skutočnosť, že pre prípadný rozvoj výstavby sú podmieňujúce majetko-právne vzťahy pre návrhové obdobie rezervujeme celkový potenciál pre výstavbu 800 bytových jednotiek, tento nadbytok je možné označiť aj za mieru rezervy pre nemožnosť realizovať výstavbu v niektorých lokalitách.

Pre zabezpečenie kvality života obyvateľov je potreba vyčlenenia územia kde bude možné realizovať formu rekreácie v prírodnom prostredí vo väzbe na existujúce štrkoviská, rieku Malá a čiastočne na plochy lesného porastu.

Umiestnenie ČOV je viazané na umiestnenie vzhľadom k recipientu (Malá Nitra).

V rámci návrhového obdobia je navrhovaný celkový záber PP pre Variant 1 je 51ha, ktoré vymedzuje celkové územie 102ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie, vybavenostné a výrobné zázemie obce) je navrhovaný záber 37,55ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby 7,81ha.

tab. 1: Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde mimo zastavaného územia vymedzeného hranicou k 1. 1. 1990 (všetky lokality sú v katastrálnom území Branč a Veľká Ves

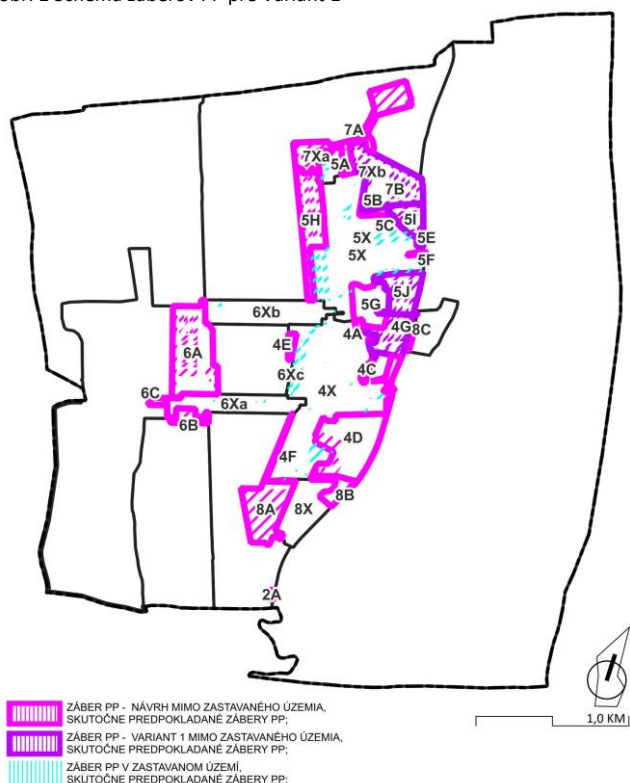
	Funkčné využitie	Výmera (ha)	Predpokl. výmera PP (ha)		
			spolu (ha)	BPEJ (skup.)	vým. (ha)
2A	ČOV	0,19	0,19	0012003 (5)	0,19
4A	exist. záhrada	0,41	0	0012003 (5)	0
4B	exist. bývanie	0,20	0	0012003 (5)	0
4C	exist. záhrada	0,54	0	0012003 (5)	0
4D	bývanie, vybavenosť	16,07	2,48	0012003 (5)	2,48
4E	exist. vybavenosť	0,64	0,55	0037002 (2)	0,55
4F	exist. cesta, exist. záhrada	0,65	0	0037002 (2)	0
4G	bývanie	5,5	4,19	0012003 (5)	4,19
5A	bývanie	0,37	0,15	0037002 (2)	0,15
5B	exist. záhrady	0,88	0	0012003 (5)	0
5C	exist. bývanie	0,01	0	0012003 (5)	0
5D	exist. cesta exist. bývanie	0,03	0	0012003 (5)	0
5E	exist. bývanie, exist. záhrady	0,02	0	0012003 (5)	0
5F	exist. cesta	0,15	0	0012003 (5)	0
5G	exist. ČOV, exist. záhrady	5,85	0	0012003 (5)	0
5H	bývanie	9,05	6,71	0037002 (2)	6,71

	Funkčné využitie	Výmera (ha)	Predpokl. výmera PP (ha)		
			spolu (ha)	BPEJ (skup.)	vým. (ha)
5I	bývanie	3,85	2,92	0012003 (5)	2,92
5J	bývanie	5,86	4,34	0012003 (5)	4,34
6A	bývanie	15,39	7,25	0037002 (2)	5,92
				0039002 (2)	1,33
6B	bývanie	1,77	0,94	0037002 (2)	0,94
6C	bývanie	0,49	0,27	0038202 (5)	0,27
7A	bývanie, vybavenosť	10,06	6,03	0037002 (2)	2,74
				0020003 (2)	3,05
				0012003 (5)	0,23
7B	bývanie	12,17	7,24	0037002 (2)	1,01
				0012003 (5)	6,23
8A	výroba, vybavenosť	9,35	7,26	0037002 (2)	7,26
8B	exist. výroba, vybavenosť	2,29	0	0012003 (5)	0
8C	exist. výroba	0,09	0	0012003 (5)	0
celkom		102	51		

Zdôvodnenie navrhovaných záberov LP mimo zastavané územie Variant 1

Záber LP sa v obci nenachádza.

obr. 1 Schéma záberov PP pre Variant 1

Zdôvodnenie navrhovaných záberov PP mimo zastavané územie Variant 2

Navrhované zábery plôch PP sú vyvolané potrebou územného rozvoja obce v oblasti komplexného zabezpečenia plôch pre rozvoj bývania a základnej vybavenosti a nadväznosti na prirodzené danosti aj plochy

vyššej vybavenosti (čiastočne aj výroby) a rekreácie. Koncepcia územného rozvoja vychádza z prirodzeného postupu konti-nuálneho rozvoja urbanistickej štruktúry t.j. kontinuálnej väzby novej výstavby na plochy a priestory jestvujúcej stavebnej a priestorovej štruktúry. Takýto postup má svoje opodstatnenie jednak z hľadiska urbanistickej kontinuity ako aj z hľadiska kontinuity dopravnej a technickej infraštruktúry.

Potreba záberu PP pre návrhové obdobie UPNO Branč je možné rozdeliť do nasledovných základných potrieb:

- záber PP pre potreby rozvoja obce pre uvažovaný nárast počtu obyvateľov a znižovania obložnosti bytových jednotiek (lokality 5H, 6D, 7A – spolu celkový predpokladaný záber PP 29,39ha). Niektoré lokality sú formálnym záberom, nakoľko sa tu už nachádza existujúca zástavba prípadne priestranstvo (lokality 4B, 4C, 4D, 5A, 5C, 5D, 5F, 6A, 6B, 6C – spolu celkový predpokladaný záber PP 11,09ha).
- záber PP pre potreby zabezpečenia technickej infraštruktúry (ČOV) (lokalita 2A – spolu celkový predpokladaný záber PP 0,19ha),
- záber PP pre potreby umiestnenia vybavenostného zázemia obyvateľov (lokalita 4E – spolu celkový predpokladaný záber PP 0,55ha)
- záber PP pre potreby umiestnenia výrobnovybavenostného celku miestneho až regionálneho významu (lokalita 8A, 8B, 8C – spolu celkový predpokladaný záber PP 7,26ha)

Demografická prognóza uvažuje so vzrastom obyvateľov do roku 2045 o 230 obyvateľov a súčasne predpokladá znižovanie obložnosti bytových jednotiek (z 2,57 na 2,00 obyvateľa na jeden byt). Na základe uvedených úvah sa predpokladá potreba 350 nových bytových jednotiek pre návrhové obdobie (do roku 2045). Vzhľadom na skutočnosť, že pre prípadný rozvoj výstavby sú podmieňujúce majetko-právne vzťahy pre návrhové obdobie rezervujeme celkový potenciál pre výstavbu 790 bytových jednotiek, tento nadbytok je možné označiť aj za mieru rezervy pre nemožnosť realizovať výstavbu v niektorých lokalitách.

Pre zabezpečenie kvality života obyvateľov je potreba vyčlenenia územia kde bude možné realizovať formu rekreácie v prírodnom prostredí vo väzbe na existujúce štrkoviská, rieku Malá a čiastočne na plochy lesného porastu.

Umiestnenie ČOV je viazané na umiestnenie vzhľadom k recipientu (Malá Nitra).

V rámci návrhového obdobia je navrhovaný celkový záber PP pre Variant 2 je 56ha, ktoré vymedzuje celkové územie 109ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 48,19ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby 7,81ha.

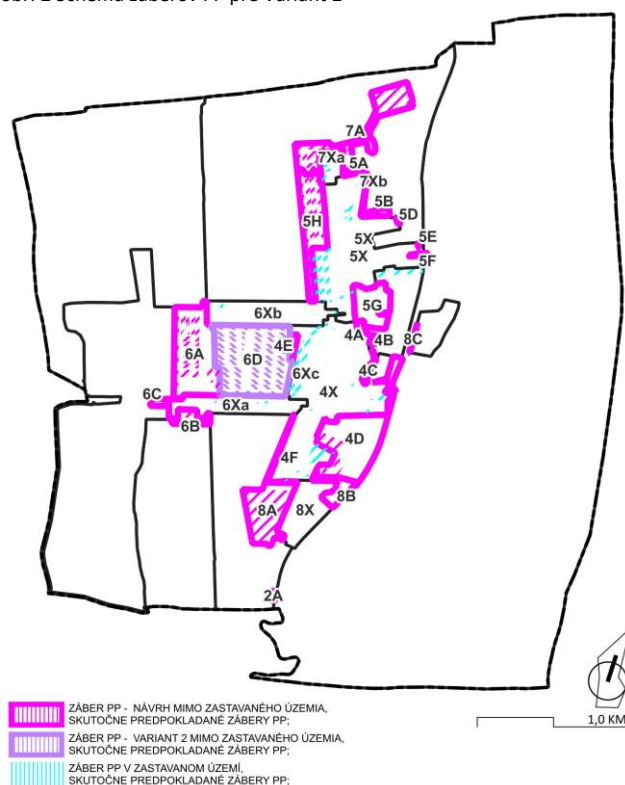
tab. 2: Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde mimo zastavaného územia vymedzeného hranicou k 1. 1. 1990 (všetky lokality sú v katastrálnom území Branč a Veľká Ves

	Funkčné využitie	Výmera (ha)	Predpokl. výmera PP (ha)		
			spolu (ha)	BPEJ (skup.)	vým. (ha)
2A	ČOV	0,19	0,19	0012003 (5)	0,19
4A	exist. záhrada	0,41	0	0012003 (5)	0
4B	exist. bývanie	0,20	0	0012003 (5)	0
4C	exist. záhrada	0,54	0	0012003 (5)	0
4D	bývanie, vybavenosť	16,07	2,48	0012003 (5)	2,48
4E	základ.. vybavenosť	0,64	0,55	0037002 (2)	0,55
4F	exist. cesta, exist. záhrada	0,65	0	0037002 (2)	0
5A	bývanie	0,37	0,15	0037002 (2)	0,15
5B	exist. záhrady	0,88	0	0012003 (5)	0
5C	exist. bývanie	0,01	0	0012003 (5)	0
5D	exist. cesta exist. bývanie	0,03	0	0012003 (5)	0
5E	exist. bývanie, exist. záhrady	0,02	0	0012003 (5)	0
5F	exist. cesta	0,15	0	0012003 (5)	0
5G	exist. ČOV, exist. záhrady	5,85	0	0012003 (5)	0
5H	bývanie	9,05	6,71	0037002 (2)	6,71
6A	bývanie	15,39	7,25	0037002 (2)	5,92
				0039002 (2)	1,33
6B	bývanie	1,77	0,94	0037002 (2)	0,94
6C	bývanie	0,49	0,27	0038202 (5)	0,27
6D	bývanie	21,86	16,65	0037002 (2)	16,65
7A	bývanie, vybavenosť	10,06	6,03	0037002 (2)	2,74
				0020003 (2)	3,05
				0012003 (5)	0,23
7B	bývanie	12,17	7,24	0037002 (2)	1,01
				0012003 (5)	6,23
8A	výroba, vybavenosť	9,35	7,26	0037002 (2)	7,26
8B	exist. výroba, vybavenosť	2,29	0	0012003 (5)	0
8C	exist. výroba	0,09	0	0012003 (5)	0
	celkom	109	56		

Zdôvodnenie navrhovaných záberov LP mimo zastavané územie Variant 1

Záber LP sa v obci nenachádza.

obr. 2 Schéma záberov PP pre Variant 2

Voda

Súčasný stav zásobovania obce pitnou a úžitkovou vodou, vodné zdroje

Obec Branč je zásobovaná hygienicky nezávadnou pitnou vodou cez zásobovacie vodovodné potrubie PVC DN150 z vodojemu Klčovisko 2 x 1500m³ (s kótou dna 195,80mm). Vodojem je súčasťou verejného vodovodu mesta Nitra, je zásobovaný z vodovodného systému Jelka-Galanta-Nitra. Zásobovacie vodovodné potrubie pre obec Branč je vedené od vodojemu cez časť mesta Nitra – Dolné Krškany a obec Ivanka pri Nitre popri ceste I/64 smerom do obce Branč. Pri vstupe do zastavaného územia obce sa nachádza chlórovací stanica.

Obec Branč má v súčasnosti vybudovaný verejný distribučný vodovod pre potreby zásobovania obyvateľstva pre celú obec. Jedná sa o okružnú sieť v kombinácii s vetvovou vodovodnou sieťou. Hlavný vodovodný rád (rád „1“) v dimenzii PVC DN150 prechádza celou obcou popri ceste I/64 a je ukončený pred cintorínom Branč. Ostatné odvodné rády sú v dimenzii PVC DN100. Z tejto vodovodnej siete distribučného rozvodu sú realizované jednotlivé prípojky. Na tomto vodovode sú taktiež zrealizované hydranty. Na vodovod nie je napojená vinohradnícka oblasť, kde sú realizované individuálne studne. Poľnohospodárske areály (Nová a Stará Taňa) majú vybudované vlastné zdroje vody s vlastnou akumuláciou:

- Stará Taňa, vrtaná studňa s výdatnosťou 0,69 l/s v rámci areálu – využívaná a východne od areálu vrtaná studňa nevyžívaná.

- Nová Taňa, vrtná studňa s výdatnosťou 1,0 l/s v rámci areálu akumulovaná vo vežovom vodojeme (aknaglobus).

Návrh rozvoja a budúce zámery zásobovania obce pitnou a úžitkovou vodou, vodné zdroje

V rámci v oboch variantov sa uvažuje približne s rovnakým nárastom potreby vody, variantnosť sa prejavuje v lokalitách kde je potrebné realizovať verejné rozvody.

PFCelky Branč, Veľká Ves, Záhrady, Arkuš majú relatívne stabilizované podmienky so zásobovaním pitnej vody. PFCelku Vinohrady navrhujeme buď napojenie na vodovod alebo vybudovať nezávislé zásobovanie vodou (studňa). PFCelok Seget si bude riešiť zásobovanie vodou prioritne nezávislým spôsobom, podľa možností bude napojený na vodovod.

Predpokladáme v návrhovom období možnú výstavbu 800 bytov, 70 rekreačných objektov, 20 vybavenostných objektov, 3 objekty reštauračného charakteru, 1 výrobný objekt.

Potreba vody pre plánovaný návrh rozvoja obce

návrh + súčasný stav:

byty (rodinné domy a bytové domy).....	1200 x 145 l/osobu.deň = cca. 174 tis. l/deň
rekreačné objekty (vinohradnícke domy).....	100 (nie sú napojené na vodovod)
vybavenostná prevádzka obchodného charakteru a charakteru služieb.....	30 x 1000 l/prevádzka.deň = cca. 30 tis. l/deň
vybavenostná prevádzka stravovacieho a ubytovacieho charakteru.....	5 x 2000 l/prevádzka.deň = cca. 4 tis. l/deň
výrobná prevádzka.....	3 (nie sú napojené na vodovod)
max. denná potreba vody pre obec cez vodovod.....	208 tis. x 1,6 = 333 tis. l/deň = 3,85 l/s
max. hod. potreba vody pre obec cez vodovod.....	1/24 x 333 tis. x 1,6 x 1,8 = 40 tis. l/hod = 11,09 l/s

Vzhľadom na predpokladaný nárast zástavby hodnotená územnoplánovacia dokumentácia odhaduje, že súčasná akumulácia vody je postačujúca.

Špecifikovaná voda pre potreby vybavenostných a výrobných objektov a areálov je riešená ako odhad.

Splašková kanalizačná sieť obce, čistenie odpadových vôd; návrh rozvoja a budúce zámery

Obec Branč spoločne s obcou Ivanka pri Nitre má vybudovanú kanalizáciu na odvádzanie splaškových vôd do spoločnej čistiareň odpadových vôd Branč a s následným odvedením predčistených odpadových vôd do recipientu Malá Nitra.

Kanalizačná sieť je navrhnutá ako gravitačná v kombinácii s tlakovou kanalizáciou (vzhľadom na nepriaznivú konfiguráciu terénu). V obci Ivanka pri Nitre je na kanalizačnej sieti celkovo 9 ks výtlačných čerpacích staníc splaškových odpadových vôd (podzemné objekty). Gravitačná sieť je o dĺžke vyše 10 km a tlaková kanalizácia 4 km. V obci Branč je na kanalizačnej sieti celkovo 6 ks výtlačných čerpacích staníc splaškových odpadových vôd

(podzemné objekty). Gravitačná sieť je o dĺžke vyše 9 km a tlaková kanalizácia má dĺžku necelý 1 km.

Poľnohospodárske areály majú vybudované len areálové kanalizácie, ktoré sú zaústené do viacerých žump, nemajú výustné objekty do recipientu.

Čistiareň odpadových vôd

Čistiareň odpadových vôd Branč sa nachádza na rozhraní katastrálnych území Branč a Veľká Ves východne od zastavaného územia v katastri obce Branč cca. 270 m od recipientu Malá Nitra.

Technologicky sa jedná o mechanicko-biologickú čistiareň s pneumatickou nitrifikáciou, kde sa kal oddeľuje ultrafiltráciou v membránových moduloch. Kalové hospodárstvo s kalolisom. Kapacita ČOV je 5500 EO a 20000 m³/mesiac resp. 240000 m³/rok, táto kapacita je počítaná pre obec Branč 2600 EO a pre obec Ivanka pri Nitre 2900 EO (obec Ivanka pri Nitre má zmluvne počítaných 2500 EO). ČOV je po významnej rekonštrukcii v skúšobnej prevádzke od 01/2018 a od 01/2020 je v trvalej prevádzke. Pôvodná ČOV bola prevádzkovaná od roku 2010, mechanicko-biologická typ DUCI, ktorá bola revitalizovaná v roku 2016 a dosahovala kapacitu 2200 EO.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona o vodách a zákona, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Umiestnenie a kapacita existujúcej ČOV sú nevhodné, a preto je potrebné strategicky rozhodnúť dlhodobý budúci spôsob likvidácie splaškových vôd aj vzhľadom na nárast počtu obyvateľov v oboch obciach napojených na spoločný kanalizačný systém.

Navrhujeme vybudovanie novej ČOV, ktorá bude kapacitne a najmä umiestnením vhodnejšia a pokryje z dlhodobého pohľadu potreby obce (obcí) pre čistenie splaškových vôd na požadovanej úrovni.

Technické parametre a ostatné podrobnosti novej ČOV budú špecifikované v nasledujúcich stupňoch projektovej prípravy. Rozširovanie kanalizačnej siete a technické riešenie (gravitačná, tlaková) bude kopírovať rozvoj novej zástavby.

Súčasný stav odvádzania povrchových (dažďových) vôd

V obci nie je vybudovaný ucelený systém odvádzania povrchových (dažďových) vôd. Cesta I/64 má v zastavanom území na časti cesty vybudovanú dažďovú kanalizáciu, ktorá je následne odvádzaná do recipientu Malá Nitra, spolu 3 prepojenia. Časť cesty odvádzajú dažďové vody do prícestných rigolov. Vzhľadom na skutočnosť, že nie sú k dispozícii relevantné podklady, dažďová kanalizácia je vo výkresovej časti vyznačená len orientačne.

Na ostatných miestnych komunikáciách a ceste III/1658, je riešené odvádzanie povrchových vôd prostredníctvom povrchových rigolov a následným vsakovaním prípadne s výústením smerom k rieke Malá Nitra. K uvedenej sústave povrchových kanálov neexistuje dokumentácia, a preto nie je v grafickej časti vykreslená.

Zrážkové vody v rámci jednotlivých domov sú odvádzané najčastejšie priamo do terénu formou vsakovania, výnimočne aj do rigolov v území.

Územie obce Branč je zväčša rovinaté, západná časť územia má mierny pahorkatinný ráz. Zrážková voda, ktorá spadne v tomto území je zachytené zväčša mozaikovou štruktúrou vinogradov, v severnom cípe západnej časti územia obce sa nachádzajú rozsiahle plochy polí, ktoré môžu ohrozovať nižšie položené územia stekajúcou zrážkovou vodou. Ochranu nižšie položených území tvorí trasa železničnej trate.

Riešenie hospodárenia s dažďovou vodou je citlivá a dôležitá téma, ktorá ovplyvňuje celkové hospodárenie s vodou v území. Pri stanovení regulatívov pre budúcu zástavbu je potrebné ako jeden s faktorov stanoviť spôsob zachytávania a likvidovania povrchových vôd ako nevyhnutný predpoklad pre získanie územného resp. stavebného povolenia.

Obec vzhľadom na reliéf svojho územia nie je výrazne ohrozovaná v prípade výdatných zrážok, ktoré spadnú vo vyššie položených oblastiach (západná časť územia obce), pretože časť týchto zrážok zachytí a vsakuje plocha rozsiahlych vinogradov a následne línia železničnej trate so sprievodnou vegetáciou tvorí bariérovú ochranu pred prienikom dažďových vôd k zastavanému územiu obce.

Budúce zámery v oblasti odvádzania povrchových vôd

Riešenie hospodárenia s dažďovou vodou je citlivá a dôležitá téma, ktorá ovplyvňuje celkové hospodárenie s vodou v území. Pre riešenie odvádzania povrchových vôd z územia je potrebné spracovať ucelenú koncepciu, ktorá bude na podklade reálneho mapovania v teréne vytvárať ucelený systém.

Povrchové dažďové vody z vyššie položených oblastí navrhujeme čiastočne likvidovať v rámci línie železničnej trate vytvorením pásu environmentálnej vegetácie, ktorá by dokázala vytvoriť podmienky pre vsakovanie takýchto vôd, pričom by „prebytočné“ vody boli odvádzané kanalizačným zberačom resp. by boli vybudované vsakovacie jamy.

Súvisiacim a dôležitým krokom je aj postupné budovanie prirodzených vodozadržných prvkov, ktoré budú prirodzene spomaľovať a najmä vsakovať takéto vody v území a takto budú znižovať nároky na ich odvádzanie. Jedná sa najmä o líniové ale aj plošné výsadby vegetácie.

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

V rámci územia obce sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Gergeľová-Lúky – štrkopiesky a piesky (4193)“. Nachádza sa na SZ okraji obce s presahom do územia obce Ivanka pri Nitre. Do podstatnej časti územia obce zasahuje chránené územie pre osobitný zásah do zemskej kôry – Branč.

Rozvoj ťažobného priemyslu na území obce nepovoľujeme. V prípade, že príde k ťažbe nevyhradeného nerastu (LNN) „Gergeľová-Lúky – štrkopiesky a piesky (4193)“ na

území obce Ivanka pri Nitre je potrebné dbať na elimináciu vplyvov tejto ťažby na územie obce Branč.

Energetické zdroje

Zásobovanie obce elektrickou energiou, rozvod a spotreba energie v súčasnosti

Primárnym zdrojom elektrickej energie obce je VN vedenie 371, ktoré prechádza územím obce západne od zastavaného územia.

Toto VN vedenie pretína ulice Mlynská zem a Staničná ulica. Vedenie je spojovacím vedením medzi elektrickými rozvodňami 110/22kV Nitra 1 a Nové Zámky, čím je zabezpečené zásobovanie elektrickej energie z dvoch strán. Z tohto zdrojového VN 22kV rozvodu sú na území obce vysadené jednotlivé VN pripojenia (spolu 6 pripojení, okrem jedného sú všetky vzdušné) pre transformovne 22/0,42kV, spolu (8 TS, okrem jednej kioskovej sú všetky stožiarové). Na severovýchodnom okraji územia obce pri vodnej ploche cetínskeho štrkoviska sa nachádza stožiarová trafostanica, ktorá je pripojená z VN vedenia 371 cez územie obce Ivanka pri Nitre. Na južnom okraji je vysadené pripojenie pre obec Veľký Cetín.

Sekundárny distribučný rozvod NN od jednotlivých transformovní je vybudovaný najmä z holých vodičov AlFe, v niektorých polohách z káblových vodičoch na železobetónových stĺpoch. V nových lokalitách sú rozvody realizované v zemi.

Zásobovanie obce elektrickou energiou, rozvod a spotreba energie budúce zámery

V rámci v oboch variantov sa uvažuje približne s rovnakým nárastom potreby elektrickej energie, variantnosť sa prejavuje v lokalitách kde je potrebné realizovať verejné rozvody.

Zásobovanie elektrickou energiou bude naďalej koncepčne identické a dlhodobu nemenné. Najzávažnejšou koncepčnou zmenou je potreba postupnej náhrady jestvujúcich vonkajších rozvodov NN za rozvody izolované, prípadne káblové v zmysle zákona o energetike. Nároky na individuálnu výstavbu resp. rekonštrukcie stavieb plne pokryjú jestvujúce siete. V prípade nedostatočnej výkonovej kapacity transformačnej stanice sa vykoná rekonštrukcia TS, ktorá bude spočívať vo výmene transformátora s vyšším el. príkonom. Prípadný stavebný rozvoj v obci bude riešený rozšírením distribučných rozvodov, prípadne aj budovaním novej transformačnej stanice.

V rámci zásobovania elektrickou energiou PFCelku Záhrady a Vinohrady navrhujeme prekládku VN vedenia 371, ktoré pretína ulice Mlynská zem a Staničná ulica. Novonavrhované vedenie bude trasované popri železnici vo verejnom priestranstve a bude napojené na TS umiestnenú v Parku pri železnici, zásobovať PFCelok Záhrady a do novej TS v Centrum Vinohrady a zásobovať tak PFCelok Vinohrady.

Predpokladáme v návrhovom období možnú výstavbu 800 bytov, 70 rekreačných objektov, 20 vybavenostných

objektov, 3 objekty reštauračného charakteru, 1 výrobný objekt.

Potreba elektrickej energie pre plánovaný návrh rozvoja obce

návrh + súčasný stav.....
.....max. 2400 obyvateľov / max. 1200bytov
.....max. 100 rekreačných objektov (vinohrad. domčekov)
..... max. 30 vybavenostných prevádzok
..... max. 5 vybavenostných prevádzok
(reštauračného a ubytovacieho charakteru)
..... max. 3 výrobné prevádzky
priemerný súdobý výkon pre rodinné domy / byty
..... (1200 x 11kW x 0,3) = cca. 3960kW
priemerný súdobý výkon pre rekreačné objekty /
vinohrad. domčeky.....(100 x 11kW x 0,3) = cca. 330kW
priemerný súdobý výkon vybavenostných prevádzok
(obchod. charakteru) (30 x 22kW x 0,5) = cca. 330kW
priemerný súdobý výkon vybavenostných prevádzok
(reštauračného charakteru) ... (5 x 22kW x 0,5) = cca. 55kW
priemerný súdobý výkon pre výrobné objekty.....
..... (3 x 50kW x 0,6) = cca. 90kW

**predpokladaný súdobý výkon pre obec
..... cca. 4765kW x 0,5 = 2382kW**

Pre pokrytie tohto nárastu odberu bude nevyhnutné rekonštruovať existujúce transformačné stanice, resp. vybudovať nové v kioskovom vyhotovení s káblou VN prípojkou. Umiestnenie novovybudovaných TS v obci musí rešpektovať stratégiu Západoslovenskej energetiky, ako aj stratégiu rozvoja obce. V rámci rozvoja zástavby predpokladáme budovanie nových trafostaníc pre cca. každých 150domov. Odhadujeme, že v rámci obidvoch variantov bude takto navrhnutých 10 nových trafostaníc.

Sekundárne NN rozvody budú budované v Zmysle zákona o energetike ako káblové a budú uložené v zemi. Jestvujúce vzdušné vedenia budú postupne taktiež nahradené za káblové vedenia uložené v zemi.

Výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie

V rámci územia obce zámer výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko vo formách, ktoré vizuálne ovplyvňuje krajinu (napr. veterné elektrárne, rozsiahle fotovoltické elektrárne) nie sú primárne podporované. Podpora pre výrobu elektrickej energie smeruje predovšetkým do riešení bez väčšieho dopadu na vzhľad krajiny, napr. výroba prostredníctvom fotovoltických panelov na jednotlivých strechách domov.

Zásobovanie obce plynom a rozvod plynu súčasný stav

Primárnym zdrojom zemného plynu obce je VTL plynovod PN63 DN300 (Ivanka pri Nitre – Bánov). Z tohto zdrojového VTL plynovodu je vysadená pre obec VTL prípojka PN63 DN80 (OP 6,3MPa).

Reguláciu tlaku zemného plynu z úrovne do 6,3MPa vo VTL plynovodnej distribučnej sieti na úroveň do 100 kPa v STL plynovodnej distribučnej sieti obce zabezpečuje VTL regulačná stanica Branč (RS Branč) o výkone 1200m³/h (OP 6,3MPa / OP 100kPa).

Sekundárnym zdrojom zemného plynu v obci je STL plynovodná distribučná sieť (OP 100kPa). Táto tzv. miestna sieť je tvorená úsekmi STL plynovodov z ocele resp. z PE a zabezpečuje v obci plošnú dodávku zemného plynu. V malej miere sa na území obce nachádza NTL plynovodná distribučná sieť (OP 5kPa).

Do odberných plynových zariadení (OPZ) jednotlivých odberateľov v obci je zemný plyn dodávaný STL plynovodnými prípojkami. Doreguláciu z STL/STL resp. STL/NTL a meranie odberu zabezpečujú regulačné a odberné meracie zariadenia.

Zásobovanie obce plynom a rozvod plynu budúce zámery

V rámci v obidvoch variantov sa uvažuje približne s rovnakým nárastom potreby plynu, variantnosť sa prejavuje v lokalitách kde je potrebné realizovať verejné rozvody.

Zásobovanie obce plynom bude naďalej koncepčne identické a dlhodobé nemenné. Pri rozvoji novej výstavby bude plynovodná sieť postupne rozširovaná. V súčasnosti, vzhľadom na využívanie alternatívnych zdrojov energie, sa znižuje počet domov s vykurovacím médiom zemný plyn. V rámci našich úvah zatiaľ túto skutočnosť nezohľadňujeme.

Predpokladáme v návrhovom období možnú výstavbu 800 bytov, 70 rekreačných objektov, 20 vybavenostných objektov, 3 objekty reštauračného charakteru, 1 výrobný objekt.

Potreba plynu pre plánovaný návrh rozvoja obce

návrh + súčasný stav.....
.....max. 2400 obyvateľov / max. 1200bytov
.....max. 100 rekreačných objektov (vinohrad. domčekov)
..... max. 30 vybavenostných prevádzok
..... max. 5 vybavenostných prevádzok
(reštauračného a ubytovacieho charakteru)
..... max. 3 výrobné prevádzky
priemerná ročná potreba plynu pre byty
..... (1200 x 2500m³/rok) = cca. 3000 tis.m³/rok
priemerná ročná potreba plynu pre rekreačné objekty /
vinohradnícke domčeky.....vinohradnícke
domčeky nebudú zásobované zemným plynom
priemerná ročná potreba plynu pre vybavenostné objekty
.....(30 x 7500m³/rok) = cca. 225 tis.m³/rok
priemerná ročná potreba plynu pre vybavenostné objekty
(reštauračného a ubytovacieho charakteru).....
.....(5 x 7500m³/rok) = cca. 38 tis.m³/rok
priemerná ročná potreba plynu pre výrobné objekty
..... (3 x 10000m³/rok) = cca. 30 tis.m³/rok
predpokladaná ročná potreba plynu pre obec

..... cca. 3293 tis.m³/rok**Nároky na dopravu a inú infraštruktúru**Súčasný stav cestnej dopravy*Obec v širšom kontexte cestnej dopravy*

Obec Branč sa nachádza v Nitrianskom okrese, 11km juhovýchodne od mesta Nitra. Širšie dopravné vzťahy sú podmienené dopravnými väzbami na okolitú sídelnú štruktúru, najmä na krajské a okresné mesto Nitra. Základným druhom dopravy je cestná doprava.

Územím obce v smere severozápad – juh prechádza cesta I/64 (Komárno – Nitra – Žilina), ktorá tvorí regionálny komunikačný systém. Na území obce sa nachádza križovatka s cestou III/1658. Prostredníctvom cesty I/64 je obec napojená na svoje administratívne centrum Nitra.

Charakteristika cestnej siete

- Cez územie obce Branč prechádzajú nasledovné cesty:
- cesta I/64 (Komárno – Nitra – Žilina) prechádza územím obce v celkovej dĺžke 3,6km, z toho 1,3km mimo zastavaného územia (C 11,5/80) a 2,3km v zastavanom území (MZ 13,5/50; B1);
 - cesta III/1658 prepájajúca Branč (križovatka s I/64) a Poľný Kesov (križovatka s III/1687), cesta začína v obci a smeruje juhozápadozápadným smerom v celkovej dĺžke 2,1km, z toho 1,0km mimo zastavaného územia (C 7,5/60) a 1,1km v zastavanom území (MZ 7,5/50, B3);
 - na západnom okraji územia je plánovaná trasa prekládky cesty I/64

Na území obce sa nachádzajú viaceré mosty a lávky:

- 4 cestné mosty na účelových komunikáciách (všetky cez rieku Malá Nitra);
- 1 pešia lávka (cez rieku Malá Nitra)

Automobilová doprava

Intenzita automobilovej dopravy na ceste I/64 sa v roku 2015 pohybovala na úrovni cca. 6600 automobilov za 24 hod. Pre rok 2020 nebolo sčítanie dopravy realizované na sčítacom úseku Branč, najbližší sčítací úsek kde meranie bolo realizované bol sčítací úsek Bánov (cca. 18km južným smerom), kde boli namerané hodnoty na úrovni 8500 automobilov za 24hod. Na ceste III/1658 neboli merané intenzity automobilovej dopravy. Intenzita však vzhľadom obsluhu územia je primeraná, predpoklad do 1000 voz./24hod.

tab. 3: Sčítanie dopravy na ceste I/64 sčítací úsek Branč (pre rok 2020 sčítací úsek Bánov)

rok	nákladné autom. (počet)	osobné autom. (počet)	motorky (počet)	celkom (počet)
2020	1313	7165	x	8478
2015	1024	5555	35	6614
2010	1754	6020	17	7791
2005	2084	5358	18	7460
2000	1622	4199	29	5850

Hromadná autobusová doprava

Spoje prímestskej a hromadnej autobusovej dopravy tvoria najvýznamnejší druh verejnej hromadnej dopravy osôb pre obec (obec je obsluhovaná aj hromadnou mestskou dopravou mesta Nitra a je obsluhovaná aj železničnou dopravou). Využívajú ich občania dochádzajúci do mesta za prácou, do škôl, na úrady a inštitúcie štátnej správy, za zdravotníckymi službami a obchodnou vybavenosťou. Súčasťou systému hromadnej dopravy sú zariadenia a prevádzkové plochy autobusových zastávok. V obci je spolu 8 autobusových zastávok (z toho 6 sa nachádza na ceste I/64 a 2 sa nachádzajú na ceste III/1658).

Dostupnosť zastávok v obci je prakticky vyhovujúca, väčšina zastávky má pešiu dostupnosť zastávok do 400m, koncové polohy ulíc Veľkoveská a Mlynská zem 500m resp. až 900m. Horšiu dostupnosť je možné identifikovať pre zastávku vo vinohradoch, ktorá je v rozpätí 400 – 1800m.

Statická doprava

V rámci obce sa nachádza len dve riadne vybudované verejné parkoviská:

- parkovisko Hlavné námestie (29 parkovacích stojísk); kolmé parkovacie stojiská vybudované pri miestnej komunikácii v súvislosti s prestavbou Hlavného námestia obsluhujú najmä obecný úrad, kostol a brančský cintorín;
- parkovisko Jednota supermarket (30 parkovacích stojísk), novovybudované parkovisko, ktoré slúži pre obchodný reťazec, je však voľne prístupné a je ho možné využívať aj pre verejné účely napr. pre brančský cintorín;

Okrem toho sa v obci nachádzajú viaceré neorganizované alebo len čiastočne organizované plochy, ktoré slúžia pre potreby aj verejného parkovania:

- plocha pred Hostincom pod brezou (cca. 8-16 áut), plocha s vybudovaným parkoviskom, je však zle organizovaná vrátane napojenia na cestu I/64, ktoré vytvára dopravné kolízne body;
- plocha pred budovou bývalého potravného družstva (cca. 6 áut), spevnená prístupová plocha pred budovou s možnosťou pozdĺžneho parkovanie bez organizácie dopravy a so zlým napojením na cestu I/64, ktoré vytvára dopravné kolízne body;
- plocha pred futbalovým ihriskom (cca. 20 áut), len čiastočne spevnená plocha, neorganizovaná a navyše zle prístupná cez ulicu Mlynský rad;
- plocha pred kultúrnym domom (cca. 5 áut), neorganizovaná, čiastočne spevnená plocha umožňujúca kolmé státie;
- plocha pri železničnej zastávke (cca. 5 áut), plocha obrátiska autobusovej dopravy sa čiastočne využíva na odstavovanie vozidiel, prináša to však stiesnené podmienky pre dopravnú manipuláciu autobusov;

Okrem týchto verejných a verejne dostupných parkovísk a parkovacích plôch sú vybudované parkoviská pri objektoch vybavenosti a bytových domoch, ktoré však nie je možné verejne využívať.

Zaťaženie prostredia hlukom

Medzi významné zdroje hluku pôsobiace na životné prostredie patrí najmä automobilová a železničná doprava.

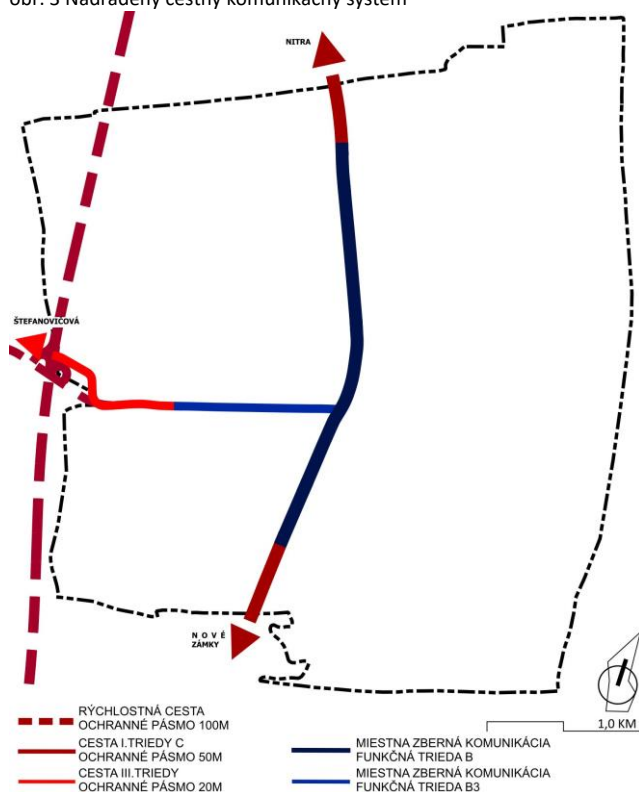
Hluk z dopravy má negatívny vplyv na obyvateľstvo obce najmä popri ceste I/64, keď intenzita dopravy tu dosahuje okolo 15.000 vozidiel denne a v špičkových hodinách sa na ceste tvoria kolóny. Podľa starších meraní ŠZÚ môže hlučnosť z dopravy v dennej dobe presahovať 70 dB. Železničná doprava predstavuje menší podiel (vzhľadom na intenzitu prepravy) v intenzite hlučnosti a jej pôsobenie sa sústreďuje do najbližšieho okolia železničnej trate Šurany - Lužianky.

Návrh rozvoja cestnej dopravy

Nadradený komunikačný systém

Návrh územného plánu nenavrhuje takmer žiadne významné zmeny z pohľadu budúceho fungovania nadradeného komunikačného systému v území. Súčasný stav nadradenej komunikačnej siete ostáva bezo zmien, najvýznamnejším cestným koridorom je cesta I/64. Obsluhu územia bude aj naďalej zabezpečovať sieť komunikácií III. triedy v identickom trasovaní ako je to v súčasnosti. Druhým významným cestným koridorom je cesta III/1658 prepájajúca Branč (križovatka s I/64) a Poľný Kesov (križovatka s III/1687). Na západnom okraji územia je plánovaná trasa prekládky cesty I/64, ktorá bude po jej uskutočnení najvýznamnejším cestným koridorom v území, ktorý bude prostredníctvom križovatky Branč obsluhovať toto územie. Táto zmena organizačne úplne zmení fungovanie cestnej dopravy v obci, a preto je potrebné už v súčasnej dobe pripravovať Staničnú ulicu do významovo najdôležitejšieho cestného privádzača pre obec.

obr. 3 Nadradený cestný komunikačný systém

Miestny komunikačný systém

Miestny komunikačný systém bude pozostávať z troch základných úrovní:

- „chrbtovou osou“ bude cesta I/64 vo funkčnej triede B2, v kategórii MZ 12/50, v PFCelku Seget a Arkuš v kategórii MZ 14/50, mimo zastavaného územia C 11,5/80;
- „budúci cestný privádzač“ – Staničná ulica bude cesta III/1658 v kategórii MZ 8/50;
- vybrané časti obcí, kde umožňujeme aj čiastočný vnútroobecný tranzit (sprístupnenie účelových komunikácií mimo zastavané územie) navrhujeme sprístupniť komunikáciami vo funkčnej triede C3 a v šírkovom usporiadaní MO 7/30 resp. MO 6,5/30;
- ostatné časti obce preferujeme sprístupniť obytnými ulicami (obytná zóna) s integrovanou pešou a cyklistickou dopravou a prípadne bude umožnené riešenie vybraných spoločensko-oddychových prvkov priamo na uličnom priestore. Šírkové usporiadanie bude riešené podľa podmienok jednotlivých uličných priestorov. Alternatívne môžu byť sprístupnené aj komunikáciami vo funkčnej triede C3 a v šírkovom usporiadaní MO 7/30.

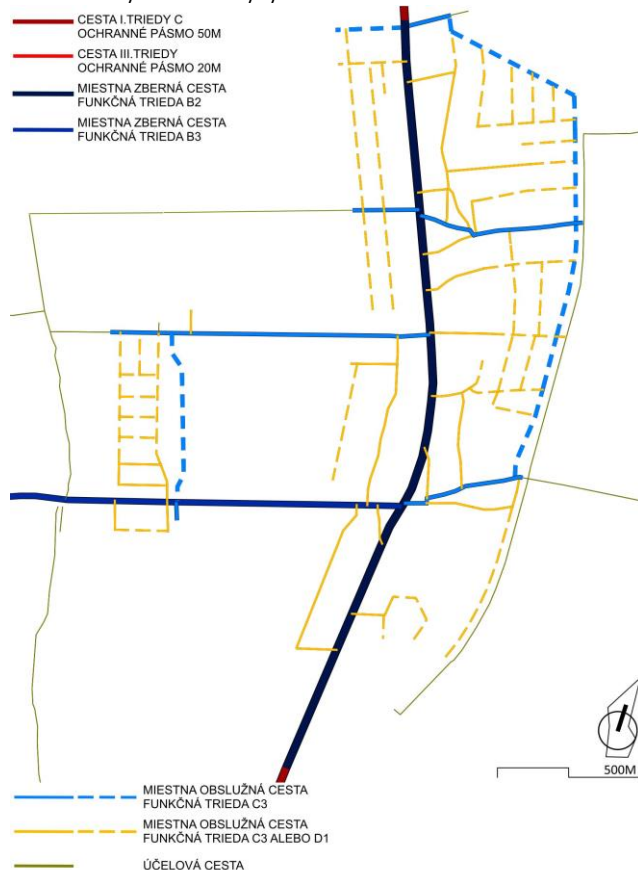
Vzhľadom na intenzitu dopravy a uprednostňovanie prirodzenej bezpečnosti vo vzťahu pešiemu a cyklistickému pohybu, významným návrhovým prvkom sú prirodzené „spomaľovače“ dopravy. Priechody pre chodcov v trase I/64 navrhujeme riešiť zvýšením ich bezpečnosti (napr. riešením ostrovčekov).

Celkovo je potrebné uvažovať s úpravou križovatiek na ceste I/64 v rámci výstavby nových obytných zón, kde je potrebné realizovať najmä pripájacie a odbočovacie pruhy.

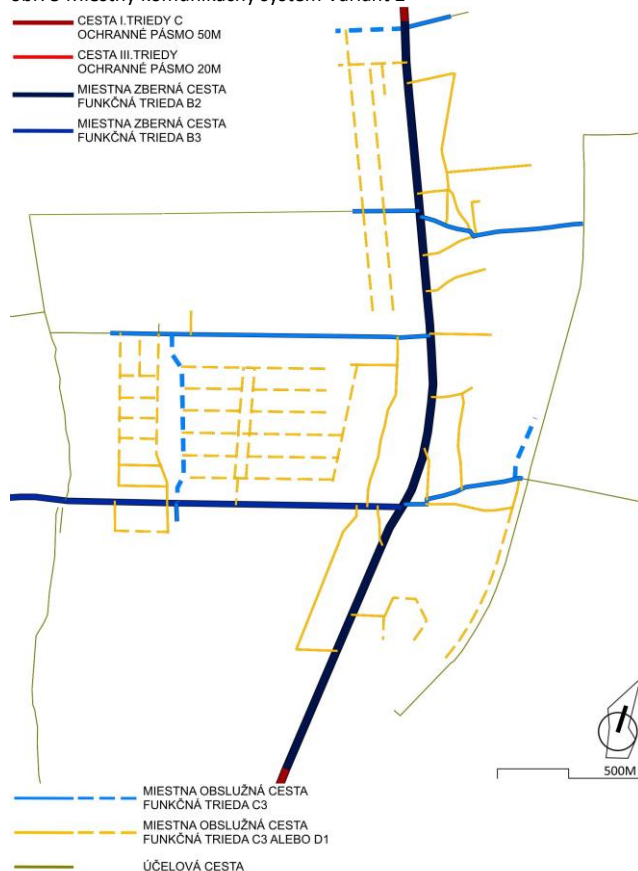
Niektoré komunikácie pre obsluhu územia sú ukončené ako slepé, a preto je potrebné v ich závere vybudovať obratisko pre otáčanie vozidiel.

Vo vzťahu k variantom sa rozdiel v miestnom komunikačnom systéme mení najmä v polohe rozvoja obslužných ciest sprístupňujúcich obytnú zástavbu. Vo všeobecnosti sa obidva varianty môžu považovať za rovnaké.

obr. 4 Miestny komunikačný systém Variant 1

obr. 5 Miestny komunikačný systém Variant 2

Automobilová doprava

Do budúcnosti sa stále uvažuje o automobilovej doprave ako nosnom pilieri dopravy aj keď predpokladá-

me, že podiel hromadnej autobusovej môže postupne významne narastať.

Automobilová doprava na rýchlostnej komunikácii už v súčasnosti je na vysokej úrovni a predpokladáme jej ďalší rast. Vzhľadom na umiestnenie tohto koridoru na území obce tento fakt neprináša do budúcnosti problémy, ktoré je potrebné riešiť, nakoľko je už plánovaná prekládka I/64 (R8).

V roku 2013 bola spracovaná prognóza výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040, ktorá predpokladá, že oproti roku 2010 vzrastie doprava na cestách III. triedy o cca. 40%.

Hromadná autobusová doprava

Aj do budúceho obdobia bude autobusová doprava významným hromadným dopravným prostriedkom v obci. Najväčším negatívom súčasného rozloženia jednotlivých autobusových zastávok je ich slabá dostupnosť z okrajivých častí obce. Súčasne však túto skutočnosť je problematické riešiť vzhľadom na štruktúru miestnych komunikácií. Navrhujeme len jedinou zmenu / doplnenie autobusovej zastávky do PFČasti 604 (ulica Mlynská zem).

Autobusové zastávky, všetky je potrebné kvalitatívne a najmä bezpečnostne zlepšiť a výbočisko vyhotoviť v zmysle príslušnej STN.

Statická doprava

Vo všeobecnosti bude platiť pre všetky novonavrhované prevádzky ale aj pre všetky obytné objekty aby statická doprava bola zabezpečená na vlastných pozemkoch. Pri objektoch občianskej vybavenosti (okrem definovaných výnimiek) musí byť statická doprava zabezpečená pre zamestnancov aj pre návštevníkov na vlastných pozemkoch. Pri obytných objektoch je nutné zabezpečiť potreby statickej dopravy len pre bývajúcich, parkovanie pre návštevy sú uvažované státím na priestransve.

Navrhujeme aby vo všetkých polohách centier boli na verejných plochách vybudované primerané parkovacie plochy ako aj stojany pre bicykle resp. je potrebné jestvujúce plochy určené pre parkovanie primerane skvalitniť. Tieto verejné parkoviská by primárne mali slúžiť pre návštevníkov obce resp. pre návštevu občianskej vybavenosti v správe obce prípadne cirkvi.

B.2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Pôdy

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy. Podľa materiálov ŠGÚDŠ sú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu, so zhoršenou pufrovacou schopnosťou.

Zdrojom kontaminácie pôdy vo vidieckych územiach sú najmä skládky odpadov – na území obce Branč sú evidované celkovo 4 skládky odpadov, ktoré mali byť odvezené resp. iným spôsobom zlikvidované. Počas terénneho prieskumu identifikovali viaceré lokality divokej skládky odpadu (najmä na východnom okraji zastavaného územia obce popri Malej Nitre). Tieto lokality sú aktuálnym ohrozením kvality pôd.

Ďalším faktorom poškodzujúcim pôdy je vodná erózia. Erózia postihuje pahorkatinnú poľnohospodársky využívanú časť územia - prejavuje sa na svahoch od sklonitosti 3-7°, intenzívne sa prejavuje na svahoch so sklonitosťou nad 7°, a to najmä v prípade veľkablokového spôsobu využívania pozemkov ornej pôdy.

Ovzdušie

Z pohľadu starostlivosti a ochrany ovzdušia je nevyhnutné dodržiavať ustanovenia legislatívnych predpisov.

Na území obce Branč sú evidované stredné zdroje znečistenia ovzdušia:

- ČOV Branč;
- PD Ivanka pri Nitre, farma Stará Taňa (živočíšna výroba – emisie amoniaku),
- PD Ivanka pri Nitre, farma Nová Taňa (živočíšna výroba – emisie amoniaku)

Veľké zdroje znečistenia ovzdušia sú situované najmä v meste Nitra (vrátane MČ Dolné Krškany), väčším zdrojom znečistenia v širšom okolí sú napr. aj Bioplynová stanica Malý Cetín, kameňolomy v Pohraničiach a Žiranoch. K lokálnemu znečisteniu ovzdušia dochádza aj v súvislosti so spaľovaním tuhých palív v rôznych malých zdrojoch - najmä v domácnostiach (emisie SO₂, NO_x, prašnosť).

Výrazným znečisťovateľom ovzdušia sú v súčasnosti aj emisie z mobilných zdrojov – najmä z automobilovej dopravy. K hlavným látkam znečisťujúcim ovzdušie pochádzajúcim z automobilovej dopravy patria najmä oxid uhoľnatý CO, oxidy dusíka NO_x a aromatické uhľovodíky C_xH_y a pevné častice, zlúčeniny olova. Obcou Branč prechádza cesta 1. triedy č. 64 v úseku Nové Zámky – Nitra s pomerne veľkou intenzitou dopravy (v úseku Ivanka p.N. – Komjatice to bolo 6614 vozidiel za 24 hodín, v úseku Ivanka p.N. – Nitra až 13 254 vozidiel (r. 2015, podľa údajov SSC).

Najbližšia monitorovacia stanica kvality ovzdušia sa nachádza v Nitre (Štúrova ul., Janíkovce) – merané sú tu hlavné znečisťujúce látky PM₁₀, PM₂₅, SO₂, NO₂, CO, benzén. Problematické z hľadiska zdravia obyvateľov (prekračovanie prípustných hodnôt) sú najmä ukazovatele tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀), oxidy dusíka a oxid uhoľnatý.

Voda

Povrchové vody

Kvalita povrchovej vody v toku Malá Nitra sa nevyhodnocuje, avšak mala by byť porovnateľná s riekou Nitra, ktorá patrí k najviac znečisteným vodným tokom na území Slovenska a vo väčšine ukazovateľov kvality je zaradená k silno a veľmi silno znečistenej vode. Z jednotlivých ukazovateľov je najhoršia situácia najmä v ukazovateľoch chemická spotreba kyslíka (ChSKCr), nerozpustené látky, amoniakálny dusík, celkový fosfor, nepolárne extrahovateľné látky (NELUV), ortuť a koliformné baktérie, v ktorých kvalita vody dosahovala v uvedenom období väčšinou IV. triedu. Priamy vplyv na

kvalitu vody má vypúšťanie odpadových vôd do rieky – ich pôvodcami sú najmä priemysel a komunálna sféra (kanalizačné systémy miest a obcí). Nedostatočným čistením sa do povrchových vôd dostávajú vysoké koncentrácie znečisťujúcich látok a látok podporujúcich rozvoj rias a planktónu, čoho dôsledkom je celkové zhoršenie kvality vody v tokoch a stojatých vodách (eutrofizácia).

Najvýznamnejším producentom odpadových vôd je ZsVS Nitra, ktorý prostredníctvom ČOV v Dolných Krškanoch vypúšťa ročne do rieky 10-12 mil. m³ odpadových vôd pri dodržiavaní stanovených hodnôt pre BSK₅, ChSKCr, NL, NEL, N-NH₄⁺.

Na území obce Branč sa nachádza ČOV Branč, ktorá je spoločnou čistiarňou odpadových vôd pre obce Branč a Ivanka pri Nitre s recipientom Malá Nitra.

Podpovrchové vody

Kvalita podzemných vôd v kvartérnych náplavoch sa sleduje v pozorovacej sieti SHMÚ a vyhodnocuje pre vybrané oblasti – pozorovací vrt je aj v Dolných Krškanoch. Podzemné vody nivy Nitry sú silno znečistené - zo sledovaných ukazovateľov nevyhovujú norme pre pitnú vodu najmä ukazovatele Mn, Fe, NELUV, chloridy a fenoly. Nepriaznivý vplyv na kvalitu podzemných vôd má predovšetkým silno znečistená rieka Nitra, poľnohospodárske a priemyselné závody produkujúce odpadové a emisné látky, ako aj komunálne znečistenie. Znečistenie je pretrvávajúce už dlhé obdobie – podľa meraní v 90-tych rokoch v okolí vodných zdrojov Dvorčiansky les bola väčšina vzoriek vyhodnotená ako závažná pre pitné účely, pričom boli zistené najmä nadlimitné hodnoty ukazovateľov NH₄, Mn, Fe, HPO₄, NO₂, NO₃, SO₄, Cl, ako aj vysoká mineralizácia. Aj z hľadiska hygienicko – epidemiologického boli podzemné vody hodnotené v mnohých prípadoch ako nevhodné.

O nepriaznivej situácii svedčí aj fakt, že obec Branč je zaradená podľa Nariadenia vlády č.249/2003 medzi tzv. zraniteľné oblasti – patria sem poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd, alebo vsakujú do podzemných vôd s koncentráciou dusičnanov vyššou ako 50 mg.l⁻¹.

Kvalita vôd, ktoré sa využívajú na zásobovanie obyvateľov (zdroje Jelka – Gabčíkovo), je podľa pravidelných rozborov vyhovujúca.

Opatrenia a návrhy

Pre zlepšenie kvality vody v povrchových tokoch (Malá Nitra) je potrebná predovšetkým komplexná ochrana vodného toku Nitra, ktorý primárne dotuje riekou Malá Nitra.

Ohrozenie pre znečistenie vôd v krajine predstavujú skládky odpadov, skládkovanie maštalného hnoja, využívanie chemických látok v poľnohospodárstve a vypúšťanie odpadných vôd do Malej Nitry. Prioritou je odstránenie nelegálnych skládok komunálneho odpadu a následná realizácia rekultivačných a ekostabilizačných opatrení.

Odpady

V obci je zabezpečené organizované skladovanie odpadu v smetných nádobách a jeho pravidelný odvoz zmluvnou oprávnenou organizáciou na riadenú skládku odpadu. Zabezpečený je aj separovaný zber vybraných zložiek odpadu (papier, plasty, sklo), v obci je zriadený zberný dvor vrátane zberu a spracovania biologicky rozložiteľného odpadu.

V predmetnom území sú evidované štyri odvezené skládky, jedna evidovaná skládka a nachádzajú sa tu viaceré ďalšie divoké skládky odpadov.

Hluk a vibrácie

Medzi významné zdroje hluku pôsobiace na životné prostredie patrí najmä automobilová a železničná doprava.

Hluk z dopravy má negatívny vplyv na obyvateľstvo obce najmä popri ceste I/64, keď intenzita dopravy tu dosahuje okolo 15.000 vozidiel denne a v špičkových hodinách sa na ceste tvoria kolóny. Podľa starších meraní ŠZÚ môže hlučnosť z dopravy v dennej dobe presahovať 70 dB. Železničná doprava predstavuje menší podiel (vzhľadom na intenzitu prepravy) v intenzite hlučnosti a jej pôsobenie sa sústreďuje do najbližšieho okolia železničnej trate Šurany - Lužianky.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Problematicku obmedzenia žiarenia obyvateľstva z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov rieši vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 406/1992. Radón je inertný plyn, ktorý vzniká ako jeden z dcérskych produktov pri premene uránu a tória, ktoré sa nachádzajú v horninách a mineráloch v zemskej kôre. Rozmiestnenie anomálneho obsahu hlavných rádioaktívnych prvkov v regióne je znázornené na Mape anomálnych obsahov $K > 2\%$, $U > 4\text{ppm}$, $Th > 12\text{ppm}$.

Nízky stupeň je klasifikovaný na celom území obce.

Záplavové územie

Protipovodňová prevencia spočíva v trojstupňovom prístupe s nasledovnou postupnosťou:

- najprv zachytenie dažďovej vody v mieste/priestore, kde spadne,
- následne retencia / akumulácia dažďovej vody v krajine,
- až nakoniec odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú povodie/územie/krajina predtým neabsorbuje.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam bude obnovenie ekosystémových funkcií povodia/územia/krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami zadrží dažďovú vodu, umožní jej vsakovanie do podlažia, zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom, zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

Ochrana pred povodňami zahrňuje:

- úpravy tokov,

- budovanie ochranných hrádzí
- kombináciu predchádzajúcich opatrení

V okrese Nitra sú odtokové pomery z väčšej časti vysporiadané a toky sú upravené s kapacitou v intravilánoch na Q100, v extravilánoch od Q20 do Q100. Do celkovej koncepcie vodného hospodárstva je zahrnutá aj úprava drobných vodných tokov ako súčasť hydromeliorácií, za účelom ich stabilizácie, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a umožnenia vyústenia odvodňovacích sústav.

Malá Nitra – zátvorný objekt v ústí Malej Nitry (predtým Starej Nitry) bol po zrušení starého objektu vybudovaný v r. km 0,06. Tvoria ho 2 betónové potrubia DN 122cm, uzatvárateľné stavidlami. Po uzavretí stavidiel sa prietoky Malej Nitry medzi ústím a Ondrochovom akumulujú v starom ramene Nitry pri Bánove. Ďalej sú na toku vybudované hate alebo stavidlá v Šuranoch H – km 3,435; sv. 4 x 1,9m, Ondrochove S – km 10,04, H – km 10,065, Malom Kýri H – km 17,21, sv. 2,9, Branči H – km 21,25, Ivanke H – km 26,65. Stavidlová hať v Ondrochove so sv. 2 x 4,4m uzatvára nad ňou ležiacu časť Malej Nitry za vysokých vodných stavov na Nitre. Všetky prietoky toku nad ňou sa potom odvádzajú kanálom k ČS Šurany pri rieke Nitre.

Z hľadiska povodňového ohrozenia je obec na pravej strane rieky chránená pre tzv. záplavy 1000-ročnej vody svojím umiestnením na zvýšenej terase. Územia medzi súčasnou zástavbou a riekou Malá Nitra sú prakticky súvislo ohrozené takýmito záplavami. Ľavý breh rieky je na celom území ohrozený takýmito záplavami.

Doplňujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rámci návrhu Územného plánu obce Branč relevantné. V území obce nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a obdobné zásahy do krajiny.

**C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A
HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOT-
NÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**

C.1 VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Územie obce Branč sa nachádza v Nitrianskom kraji v južnej časti okresu Nitra a hraničí spolu so 6 inými obcami. Na S strane je to územie obce Ivanka pri Nitre, na V strane Veľký Cetín, na J strane je to územie obce Veľký Kýr (okres Nové Zámky), na Z strane je to územie obce Štefanovičová a na SZ strane územie obce Močenok. Okrem toho na SV strane hraničí s územím obce Čechynce v jednom spoločnom bode.

Územie obce má relatívne pravidelný charakter v SJ aj VZ smere maximálnu šírku cca. 4,4 resp. 3,9km. Celková plocha územia obce je 13,81km² (1381ha) podľa evidencie štatistického úradu. Na oficiálnom mapovom podklade, ktorý je vykreslený v sústave S-JTSK predstavuje plocha územia obce identickú hodnotu 13,81km² pri obvode 16,65km. Plocha katastrálneho územia Branč je 7,89km² (789ha) a plocha katastrálneho územia Veľká Ves je 5,91km² (591ha).

obr. 6 Územie obce Branč

obr. 7 Členenie územia obce Branč na PFCelky podľa návrhu UPNO Branč Variant 1

obr. 8 Členenie územia obce Branč na PFCelky podľa návrhu UPNO Branč Variant 2

C.2 CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Horninové prostredie

Geologické pomery

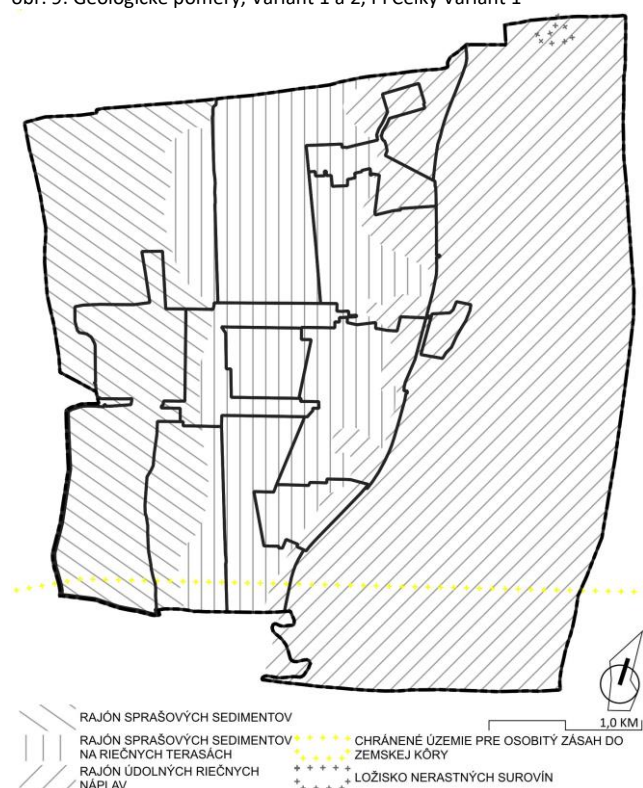
Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia, pričom horninové prostredie vo veľkej miere ovplyvňuje aj iné zložky krajiny

a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako napr. pôdotvorný substrát).

V zmysle „Geologického členenia Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy“ patrí katastrálne územie obce do oblasti Vnútrohorské panvy a kotliny, podoblasti Podunajská panva, okrsku Trnavsko-dubnická panva, podokrsku Komjatická priehlbina.

Geologické podložie územia je štruktúrne heterogénne, tvorené je horninami kryštalinika a mezozoika – na povrch však nevystupujú. Neogénna výplň panvy je tvorená súvrstviami morských sedimentov veľkej mocnosti a pozostáva z dvoch hlavných stratigrafických členov – miocénu a pliocénu, pričom pre formovanie súčasného stavu územia boli podstatné jazerno-fluviálna fácia pliocénu a kvartérna terestrická sedimentácia spraší.

obr. 9: Geologické pomery, Variant 1 a 2, PFCelky Variant 1

Z geologicko - litologického hľadiska je územie obce Branč pomerne monotónnym územím - budované je súvrstviami neogénu, ktoré sedimentovali od vrchného bádenu až do dáku. V ich nadloží sú takmer v celom území vyvinuté kvartérne sedimenty.

Sedimenty tvoria najvrchnejšiu vrstvu neogénnych sedimentov. Na povrch vychádzajú len pomiestne, na strmších prevažne SV. a V. orientovaných stráňach pahorkatiny v západnej časti územia. Tvorené sú sladkovodnými limnickými sedimentmi tzv. volkovského súvrstvia (npPI) v piesčitom vývoji (hrubé štrkové a piesčité komplexy) alebo v ílovitom vývoji (monotónne striedanie sivozelených a sivých piesčitých ílov až aleuritov s polohami pieskov).

Z kvartérnych sedimentov sa v území nachádzajú:

- eolické sedimenty – vápnité spraše (lw) - prachovité až piesčité sedimenty, mapované sú na väčšine územia Zálužianskej pahorkatiny v plošinových a svahových

- polohách (západná časť územia). Priemerná hrúbka sprašových sedimentov je 2-7m, miestami môžu byť premiešané s neogénnymi pieskami až ílmi,
- deluvio-fluviálne sedimenty (dfh) – splachové hliny, mapované v niektorých úvalinách a úvalinovitých dolinách v západnej časti katastra,
- fluviálne nívne sedimenty (fhh) – vyskytujú sa na veľkej ploche nivy rieky Nitra vo východnej časti katastra. Tvorené sú väčšinou hlinitými až ílovito-hlinitými sedimentmi, miestami na povrch vystupujú i piesčité sedimenty (nph2) resp. kalové hliny bývalých riečnych ramien (hh). V ich podloží sa vyskytujú pleistocénne piesčito-štrkovité sedimenty.
- fluviálne terasové sedimenty (šhr2) – piesky a piesčité štrky nízkych až stredných terás rieky Nitra, prekryté väčšinou sprašovými sedimentmi, v podloží s riečnymi štrkami. Vytvárajú súvislý pás medzi nivou rieky a pahorkatinou, v strednej časti územia (situovaná je tu väčšina zastavaného územia obce).

Ochrana a starostlivosť o horninové prostredie – prieskumné územia, chránené ložiskové územia a dobývacie priestory, geotermálna energia, seizmicita a radónová aktivita

V rámci územia obce sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Gergetová - Lúky - štrkopiesky a piesky (4193)“, ktoré využíva Luka JozefLuBek, Nitra. Nachádza sa na SZ okraji obce s presahom do územia obce Ivanka pri Nitre.

Do podstatnej časti územia obce zasahuje chránené územie pre osobitný zásah do zemskej kôry – Branč (celková veľkosť 68,635 km²).

Územie obce patrí do vymedzenej geotermálnej oblasti Centrálna depresia podunajskej panvy. Geotermálne je územie v oblasti popříkrovej formácie neogénu. Hustota povrchového tepelného toku môže dosahovať úroveň 70mW.m⁻². V hĺbke 1km dosahuje voda teplotu cca. 40-50°C, v hĺbke 2km cca. 80-90°C a v hĺbke 3km 110-120°C v južnej časti katastra až 120-130°C.

Riešené územie sa nachádza v oblasti s možnosťou výskytu makroseizmickej intenzity o sile 4-5° M.S.K. – 64 a patrí do oblasti s nízkym radónovým rizikom.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí územie obce Branč do geomorfologickej provincie Panónska panva, subprovincie Západopanónska panva, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelkov Nitrianska niva (časť Dolnonitrianska niva) a Nitrianska pahorkatina (časť Zálužianska pahorkatina).

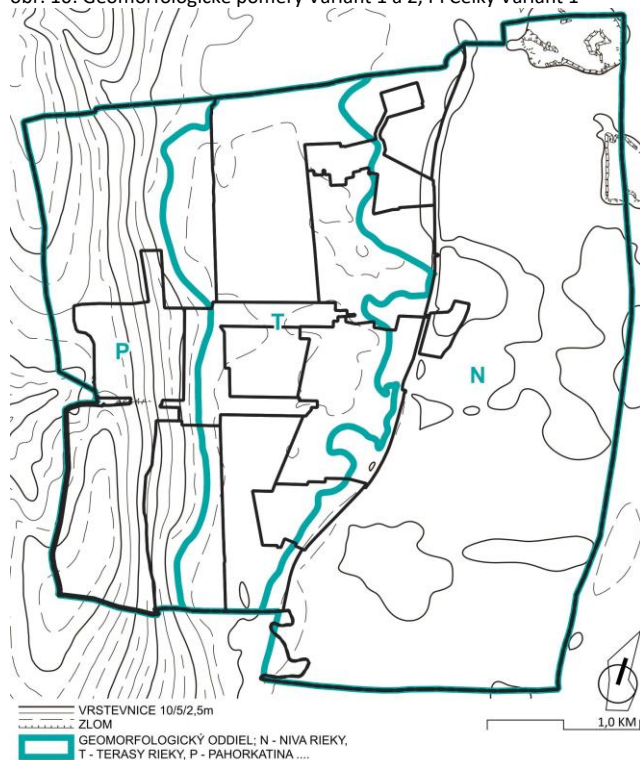
Dolnonitrianska niva zaberá východnú časť územia, je tvorená rovinnou nivou rieky Nitra s nadmorskou výškou 128-130mnm a zaradená je sem aj nízka stredná terasa rieky v centrálnej časti územia obce (vyvýšená vzhľadom k nive rieky o 3-5m, s n.v. 132-134m).

Zálužianska pahorkatina zaberá celú západnú časť územia - tvorená hladko modelovanými miernymi až stredne strmými svahmi členenými plytkými periglaciálnymi úvalinami. Nadmorská výška chrbtov pahorkatiny sa

pohybuje v rozpätí 163-176mm. Relatívne prevýšenie chrbtov pahorkatiny oproti úvalinovitým údoliam dosahuje priemerne 35-45m. Najnižším bodom územia obce je vyústenie Malej Nitry do územia obce Veľký Kýr (127mm), najvyšším je chrbát pahorkatiny v SZ cípe územia na hranici s územím obce Ivanka pri Nitre (176mm).

Na území obce Branč dosahuje sklonitosť terénu prevažne 0-1°, ktorá sa nachádza najmä vo východnej a v strednej časti územia. Na úpätí riečnej terasy a úpätí pahorkatiny sa nachádzajú svahy so sklonitosťou 1-3° s východnou orientáciou. Úpätie prechádza postupne smerom chrbátu pahorkatiny až do sklonitosti 3-7°, ojedinele až do 7-12°.

obr. 10: Geomorfologické pomery Variant 1 a 2, PFCelky Variant 1

Vybrané geodynamické javy v riešenom území

Riešené územie obce Branč a jeho okolie nepatrí medzi oblasti vážnejšie postihnuté geodynamickými javmi (zosuvy a iné geodynamické javy, presadenie sedimentov a i.). ŠGÚDŠ Bratislava neviduje priamo v k.ú. ani jeho blízkom okolí lokality náchylné na zosúvanie. Potenciálnym negatívnym faktorom môže byť presadenie spraší, ktoré by sa mohlo prejaviť v prípade väčších stavebných zásahov priamo v pahorkatinnom území.

Jediným aktuálnym negatívnym prírodným geodynamickým faktorom v území je vodná erózia pôdy. Erózia postihuje stredne strmé a strmšie svahy Zálužianskej pahorkatiny - prejavuje sa na svahoch od sklonitosti 3-7°, a to najmä v prípade veľkoblukového spôsobu využívania pozemkov ornej pôdy. V lokalitách náchylných na vodnú eróziu je žiaduce realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení.

Klimatické pomery

Riešené územie patrí podľa klimaticko-geografickej rajonizácie do teplej klimatickej oblasti teplej T (priemerne 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu > 25°C), okrsku T1 – charakteristika okrsku: teplý, veľmi suchý, s miernou zimou, teplota v januári je > -3°C, Iz -20 až -50: suchá oblasť (kde Iz je Končekov index zavlažovania). Najvyššia časť územia na jeho sz. okraji môže zasahovať do klimatického okrsku T2 (teplý, suchý, s miernou zimou).

Priemerná ročná teplota vzduchu je 9,5–10,0°C; priemerná teplota v januári je -1,5 až -2,0°C; priemerná teplota v júli je 20,0-20,2°C (údaje pre obdobie 1981-2010).

Priemerný ročný úhrn zrážok je 560-610mm, vo vegetačnom období je to 320-350mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj - august, najmenej v mesiacoch január - marec. Oblasť je zrážkovo vysoko deficitná (nedostatok vlahy v celom vegetačnom období, deficit 200-280mm), celkový zrážkový deficit v priebehu roka je 90-170mm.

Prevládajúcou zložkou vetra takmer vo všetkých ročných obdobiach je v oblasti Nitry severozápadný vietor, ktorého podiel predstavuje celoročne cca 20% pozorovaní. Ďalšími častými smermi vetrov sú V a SV, naopak najmenej časté sú J a JZ vetry. Bezvetrie sa vyskytuje priemerne v 14% meraní, najsilnejšie vetry sú S a SZ smery, naopak najslabšie vetry sú SV, JZ a J smery.

tab. 4: Vybrané klimatické parametre (SHMÚ, Nitra 1951-2010)

Klimatický parameter	I	II	III	IV	V	VI	VII
Ø teplota (°C) ¹⁾	-1,5	0,8	5,0	10,5	15,4	18,4	20,3
Ø úhrny zrážok (mm) ¹⁾	35	33	34	39	61	60	54
Ø dní zrážky > 1mm ²⁾	6,5	5,7	6,4	6,7	7,9	8,4	6,9
Ø dní zrážky > 10mm ²⁾	0,5	0,5	0,5	1,1	1,4	1,9	1,9
Ø dní sneh > 1cm ²⁾	14,3	9,1	2,6	0,1			
Ø dní sneh > 5cm ²⁾	6,2	5,5	1,2	0,0			

Klimatický parameter	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV-IX
Ø teplota (°C) ¹⁾	19,7	15,3	10,0	4,8	0,0	9,9	16,7
Ø úhrny zrážok (mm) ¹⁾	52	51	43	51	48	561	317
Ø dní zrážky > 1mm ²⁾	7,1	5,8	5,8	7,7	7,9	82,8	42,8
Ø dní zrážky > 10mm ²⁾	1,7	1,1	1,2	1,4	1,0	13,3	8,1
Ø dní sneh > 1cm ²⁾		-	0,0	1,5	8,4	35,9	
Ø dní sneh > 5cm ²⁾		-	0,0	1,3	4,1	18,3	

¹⁾ za obdobie 1961-2010; ²⁾ za obdobie 1951-1994

tab. 5: Veterné pomery územia (Nitra, 1961-80)

Klimatický parameter	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	C
Ø častot vetra za zimu (XII-)	8,6	14,3	20,4	8,4	3,1	3,0	10,7	17,0	14,5
Ø častot vetra za leto (VI-)	14,5	10,7	8,9	5,4	5,4	5,0	13,4	22,5	14,2
Ø častot vetra za rok v %	11,6	12,5	14,1	7,9	4,7	3,9	11,7	19,4	14,2
Ø rýchlost vetra za zimu (XII-)	3	2	2,8	2,4	1,5	1,8	2,2	3,2	2,6
Ø rýchlost vetra za leto (VI-)	2,4	1,4	1,6	2,1	2	1,6	2,2	2,6	2,1
Ø rýchlost vetra za rok v ms ⁻¹	2,8	1,7	2,4	2,4	2	1,8	2,2	2,8	2,4

C - bezvetrie (smer vetra), resp. priem. rýchlost vetra vo všetkých smeroch

Ovzdušie

Na území obce Branč sú evidované stredné zdroje znečistenia ovzdušia:

- ČOV Branč;
- PD Ivanka pri Nitre, farma Stará Taňa (živočíšna výroba – emisie amoniaku),
- PD Ivanka pri Nitre, farma Nová Taňa (živočíšna výroba – emisie amoniaku)

Veľké zdroje znečistenia ovzdušia sú situované najmä v meste Nitra (vrátane MČ Dolné Krškany), väčším zdrojom znečistenia v širšom okolí sú napr. aj Bioplynová stanica Malý Cetín, kameňolomy v Pohraničiach a Žiranoch. K lokálnemu znečisteniu ovzdušia dochádza aj v súvislosti so spaľovaním tuhých palív v rôznych malých zdrojoch - najmä v domácnostiach (emisie SO₂, NO_x, prašnosť).

Výrazným znečisťovateľom ovzdušia sú v súčasnosti aj emisie z mobilných zdrojov – najmä z automobilovej dopravy. K hlavným látkam znečisťujúcim ovzdušie pochádzajúcim z automobilovej dopravy patria najmä oxid uhoľnatý CO, oxidy dusíka NO_x a aromatické uhľovodíky C_xH_y a pevné častice, zlúčeniny olova. Obcou Branč prechádza cesta 1. triedy č. 64 v úseku Nové Zámky – Nitra s pomerne veľkou intenzitou dopravy (v úseku Ivanka p.N. – Komjatice to bolo 6614 vozidiel za 24 hodín, v úseku Ivanka p.N. – Nitra až 13254 vozidiel (r. 2015, podľa údajov SSC).

Najbližšia monitorovacia stanica kvality ovzdušia sa nachádza v Nitre (Štúrova ul., Janíkovce) – merané sú tu hlavné znečisťujúce látky PM₁₀, PM₂₅, SO₂, NO₂, CO, benzén. Problematické z hľadiska zdravia obyvateľov (prekračovanie prípustných hodnôt) sú najmä ukazovatele tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀), oxidy dusíka a oxid uhoľnatý.

Vodné pomery

Voda je významnou zložkou prírodného systému. Najvýznamnejšími faktormi formovania povrchových a podzemných vôd sú zrážkovo-odtokové pomery mierneho klimatického pásma a poloha na hlavnom európskom rozvodí.

Povrchové vody

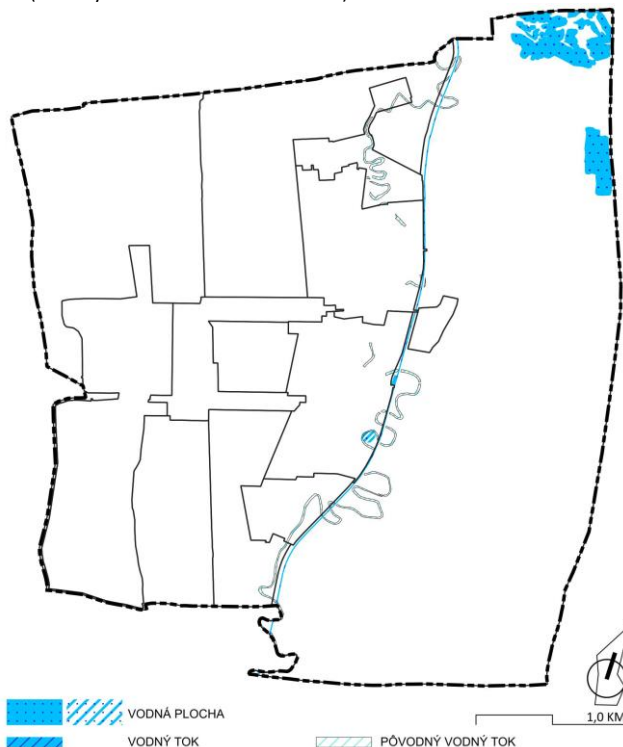
Vodné toky

Územie obce Branč patrí do povodia rieky Nitra (číslo hydrologického poradia 4-21-12), ktorú je možné v podmienkach Slovenska zaradiť medzi stredne veľké a menej vodnaté vodné toky. Celé územie je vlhovo deficitné, s nízkymi hodnotami odtokového koeficientu a špecifického odtoku z územia (1-5 l s⁻¹ km⁻²). Plocha povodia Nitry je pod mestom Nitra 2876,7 km² a dlhodobý priemerný prietok 17,64 m³ s⁻¹. Najvyššie prietoky sú v marci a apríli, najnižšie prietoky sú v auguste až októbri.

Rieka Nitra priamo nepreteká územím obce (tečie cez susedné územia obcí Čechynce, Malý Cetín, Veľký Cetín, Vinodol). Cez územie obce Branč preteká menší vodný tok Malá Nitra (Nitrička, prípadne Stará Nitra). Ide o rameno rieky Nitra medzi Dolnými Krškami a Šuranmi

vybudované počas úpravy rieky. Patrí medzi malé vodné toky (dĺžka 31 km, povodie 76,6 km²), jeho prietokové pomery nie sú sledované (ÚPNO obce Ivanka pri Nitre z r. 2003 udáva priemerný ročný prietok 4,0 m³ s⁻¹). Vodný tok je upravený, s druhotným brehovým porastom.

obr. 11: Hydrologické pomery – povrchové vodstvo – schéma Variant 1 a 2 (PFCelky sú zobrazené vo Variante 1)

Vodné plochy

Na území obce sa vyskytujú umelé vodné plochy – štrkoviská v lokalite Luk-Gergeľová (Kapitulské pole) s presahom do územia obce Ivanka pri Nitre a Cetínske štrkovisko s presahom do územia obce Veľký Cetín. Vodné plochy vznikli pri ťažbe štrkopieskov, v súčasnosti majú najmä rekreačnú a čiastočne ekostabilizujúcu funkciu. Okrem toho sa na území obce nachádza menšia (občasná) vodná plocha / jazero „Herbum“.

Podzemné vody a vodné zdroje

Podzemné vody

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov.

Riešené územie spadá do dvoch hydrogeologických rajónov:

- N071 neogén Nitrianskej pahorkatiny
- Q072 kvartér Nitry od mesta Nitra po Nové Zámky.

Zásoby podzemných vôd v území sú viazané najmä na kvartérne fluvialne štrkopiesky nivy Nitry (priemerná výdatnosť vrtov 10-15 l s⁻¹). Využiteľné zásoby

podzemných vôd v celej oblasti Nitrianskej nivy boli stanovené na 710 ls-1.

Neogénne sedimenty pahorkatiny sú hydrogeologicky nepriaznivé – v širšom území pahorkatiny sa kvartérne podzemné vody s voľnou hladinou vyskytujú v dolinách potokov, prípadne v nadložných kvartérnych a priepustných neogénnych horizontoch. Vyskytujú sa tu artézské zdroje vôd – hĺbka realizovaných vrtov je väčšinou v rozpätí 50-150m, výdatnosť vrtov nepresahuje 2-4 ls-1 (najčastejšie je v rozpätí 0,1 - 1 ls-1). Výskyt týchto kolektorov je nerovnomerný, závisí od miestnych stratigrafických podmienok. Dopĺňanie artézskych vôd je najčastejšie z plytkých podzemných vôd kvartérnych náplavov a vodných tokov, menej zo zrážok. Celkové využiteľné množstvá podzemných vôd v celej oblasti Nitrianskej pahorkatiny boli stanovené v hodnote 1234 ls-1. Využiteľné zásoby tvoria prevažne zdroje s výdatnosťou do 2 ls-1, ich využitie je v dôsledku toho obmedzené rozptýlenosťou malých zdrojov a často nevyhovujúcou kvalitou podzemných vôd.

Podľa režimu patria podzemné vody celej nitrianskej oblasti do prvého výškového stupňa (do 450 – 600mm), s najvyššími stavmi hladiny podzemných vôd a výdatnosťami prameňov koncom marca a začiatkom apríla, minimálnymi stavmi v septembri až novembri.

Územie obce patrí do vymedzenej geotermálnej oblasti Centrálna depresia podunajskej panvy. Geotermálne je územie v oblasti poprirovej formácie neogénu. Hustota povrchového tepelného toku môže dosahovať úroveň 70mW.m-2. V hĺbke 1km dosahuje voda teplotu cca. 40-50°C, v hĺbke 2km cca. 80-90°C a v hĺbke 3km 110-120°C v južnej časti katastra až 120-130°C.

Vodné zdroje

V riešenom území obce sa nachádzajú 3 zdokumentované studne, z čoho dve sú aj využívané pre potreby poľnohospodárskych areálov.

Vo vinohradoch sa nachádza niekoľko individuálnych studní.

Starostlivosť o vodu a jej ochrana

V princípe platí všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov podľa zákona v plnom rozsahu pre celé územie. Environmentálne ciele sú obsiahnuté v §5 vodného zákona. Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov je osobitne zdôraznená v piatej časti vodného zákona.

Pásma hygienickej ochrany vodného zdroja

Pre účely ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, vyhlasujú pásma hygienickej ochrany vôd (§32 vodného zákona). V riešenom území obce sú situované miestne vodné zdroje, ktoré majú vymedzené PHO 1. stupňa.

Ochranné pásmo vodného toku

Vodný tok Malá Nitra je klasifikovaný ako vodohospodársky významný vodný tok. Je nevyhnutné rešpektovať ochranné pásmo toku v šírke 5m od brehovej čiary na

každú stranu. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§49 vodného zákona). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významných vodných tokoch sú pozemky do 10m od brehovej čiary obojstranne. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

Podľa §33 vodného zákona citlivé oblasti sú vodné útvary povrchových vôd:

- v ktorých dochádza, alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd,
- ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje, alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje,
- ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

Zraniteľné oblasti

Za zraniteľné oblasti podľa §34 vodného zákona sa ustanovujú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých otekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vymedzené zraniteľné oblasti sa pravidelne prehodnocujú. V zmysle nariadenia Vlády SR je evidované ako zraniteľná oblasť okrem iného aj územie obce Branč.

Pôdne pomery

Priestorová rozmanitosť prírodných podmienok má vplyv aj na priestorovú rozmanitosť pôdných pomerov v krajine. Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov a od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti.

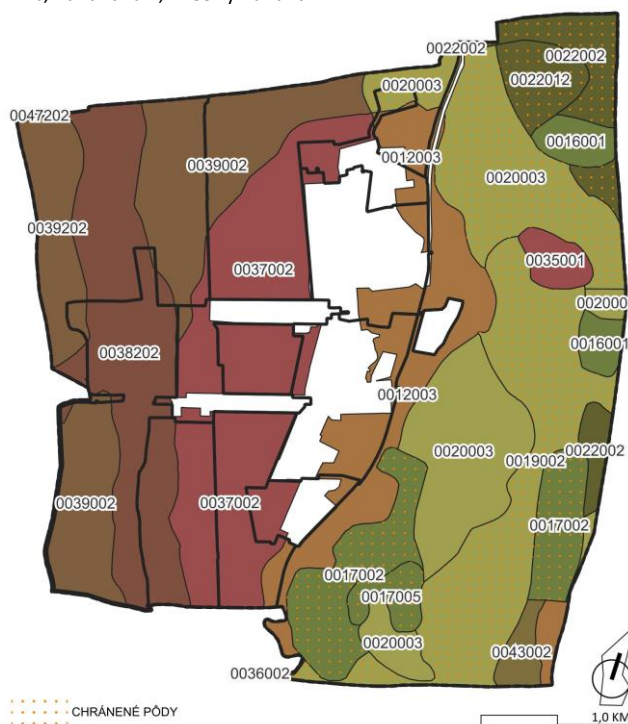
Väčšina územia obce Branč je poľnohospodársky intenzívne využívaná, pričom dominuje orná pôda.

Pôdno-ekologické údaje

Snaha o ochranu a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu viedla k systematickému získavaniu a triedeniu informácií o pôde a následne aj klasifikácii pôd, čo je základom bonitačného informačného systému, aj systému oceňovania pôd. Základnými jednotkami pre začlenenie pôd do typologických kategórií sú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ). Jedná sa o pôdne a ekologicky relatívne najhomogénnejšie jednotky bonitačného informačného systému. V podstate predstavujú hlavné pôdnoklimatické jednotky, ktoré sú podrobnejšie rozdelené podľa kategórií ich sklonu svahov, expozície svahov k svetovým stranám, skeletovitosti, hĺbky pôdy a zrnitosti povrchového horizontu

- Fluvizeme (v starších klasifikáciách: nívne pôdy) sa vyskytujú prevažne v nívach vodných tokov, ktoré sú, alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý (ochrický) humusový horizont. Najdôležitejšie subtypy používané pri hodnotení pôd sú: kultizemné (orané) vo variete: karbonátové a glejové subtypy (s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým G-horizontom).
- Na území obce sa fluvizeme nachádzajú v menšej miere na jej JV okraji a najmä v kontakte s korytom rieky Malá Nitra resp. jej pôvodným meandrovým korytom (ešte ako pôvodná trasa rieky Nitra) kde sa nachádzajú fluvizeme glejové. Táto pôda patrí medzi menej kvalitnú a je najvhodnejšia z pohľadu použitia pre potreby zástavby alebo pre iné nepoľnohospodárske využitie.
- Černozeme sú pôdnym typom s tmavým (molickým) humusovým A-horizontom vyvinutým prevažne zo spraší a zo starších terasovaných sedimentov, kde už nedochádza k záplavám. V niektorých územiach vzniká aj zo sprašových hĺn. Vyskytujú sa v subtypoch: kultizemné (orané) vo variete: karbonátové, hnedozemné s náznakmi luvického B-horizontu, čiernicové s oxidačnými znakmi glejového horizontu (prechodný subtyp k čiernicam).
- Na území obce sa černozeme tvoria väčšinu rozlohy poľnohospodárskej pôdy, pričom rozhodujúca časť sa nachádza v západnej časti územia obce (najmä karbonátové a hnedozemné). Východne od rieky Malá Nitra sa černozeme nachádzajú na menších plochách vytvárajúce „ostrovy“ v čiernicových pôdach (pôdny subtyp černozem čiernicová), ktoré tvoria spolu s čiernicovými pôdami najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v území.
- Čiernice (v starších klasifikáciách: lužné pôdy) sú pôdy s tmavým (molickým) humusovým A-horizontom, vyskytujúce sa prevažne v nívach vodných tokov, menej na terasovaných lokalitách, ktoré sú ovplyvnené vyššou hladinou podzemnej vody. Hlavné subtypy sú: kultizemné (orané), vo variete: karbonátové, černozemné (prechodný subtyp k černozemiam), glejové s glejovými redukčnými znakmi, ako aj zasolené subtypy.
- Na území obce sa nachádzajú výhradne vo východnej časti územia, východne od rieky Malá Nitra vo variete najmä karbonátové a čiastočne ako typické. Tvoria plošne rozhodujúci najkvalitnejší typ poľnohospodárskej pôdy na území obce.
- Regozeme (v starších klasifikáciách: mačínové pôdy) sú pôdy so svetlým (ochrickým) humusovým horizontom, ktorý sa vyvíja z viatych pieskov, ílov, slieňov, alebo zo spraší. Veľmi často sú tieto pôdy na miestach, kde boli eróziou úplne odstránené pôvodné pôdy. Rozlišujú sa podľa zrnitosti pôdneho profilu a sú silikátovej alebo karbonátovej variety.
- Na území obce sa nachádzajú na západnom okraji územia obce v polohe kde prechádza línia chrbtu pahorkatiny najvyššej polohy v území. Na veľkej časti sa nachádzajú plochy viníc. Preto časť týchto pôd je možné považovať aj za kultizeme.
- Na území obce sa okrem uvedených BPEJ vyskytujú aj tzv. antropické pôdy - pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Patria k nim kultizeme a antrozeme:
- Kultizeme sú pôdy výrazne pretvorené ľudskou činnosťou do hĺbky viac ako 35cm od povrchu rigolovaním (hlbokým kyprením a kultivačným premiešaním profilu) a lokálne aj výstavbou terás. Sú to pôdy hlboko preorávané - vinice, sady, záhrady a chmeľnice.
- Na území obce za kultizeme môžeme považovať najmä plochy viníc v západnej časti územia obce a čiastočne aj plochy záhrad v rámci zastavaného územia obce, kde predpokladáme, že pôvodne prevažujúcim typom pôdy bola černozem karbonátová a v menšej miere v oblasti zástavby v blízkosti pôvodného koryta rieky Nitra fluvizem glejová.
- Antrozeme (v sústave BPEJ sa neuvádzajú) sú iniciálne pôdy vzniknuté premiestnením antropogénnych materiálov rôzneho pôvodu v hrúbke nad 35cm. Ide o pôdy vzniknuté rekultivačnými zásahmi na územiach výrazne ovplyvnených človekom (urbanizované, priemyselné, dopravné a banské územia).
- Na území obce antropozeme predstavujú skutočne zastavané územia a plochy dopravnej infraštruktúry (cestné a železničné komunikácie).

obr. 12 Pedologické pomery – bonitované pôdno-ekologické jednotky BPEJ, Variant 1a 2, PFCelky Variant 1

Ochrana a starostlivosť o pôdne zdroje

Poľnohospodárska pôda je nenahraditeľným výrobným prostriedkom na výrobu potravín. Ochrana poľnohospodárskeho pôdneho fondu vychádza zo zákona (**Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**), ktorý chráni pôdu s vyššou bonitou, s najlepšou produkčnou schopnosťou ako aj osobitne chránené pôdy, na ktorých boli vykonané

hydromelioračné a iné opatrenia. Zákon ukladá za povinnosť pred každou investičnou výstavbou, pri ktorej dochádza k záberu pôdy na nepoľnohospodárske aktivity využívať menej kvalitné pôdy, zastavané hranice miest a obcí a pri trvalom zábere poľnohospodárskej pôdy vykonať náhradné rekultivácie. V zmysle tohto zákona je povinnosť chrániť pôdy najkvalitnejšej skupiny v rámci územia katastra.

V riešenom území sú to nasledovné BPEJ v katastri Branč:

- 1. kvalitatívna skupina: 0017002; 0017005; 0019002; 0022002; 0022012;
- a v katastri Veľká Ves:
- 1. kvalitatívna skupina: 0019002;
- 2. kvalitatívna skupina: 0020003

Fauna, flóra

Na druhové zloženie rastlinstva vplýva najmä geologické podložie, pôda, reliéf a nadmorská výška. V riešenom území je zastúpená teplomilná vegetácia.

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) celé riešené územie spadá do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Nitrianska pahorkatina. Toto začlenenie znamená, že v druhovom zložení vegetácie prevažujú teplomilné druhy, často panónskeho alebo pontického pôvodu.

Riešené územie spadá do *vegetačného lesného stupňa dubového* (nadmorská výška do 300m.n.m, priemerná teplota nad 8°C, ročné zrážky do 600mm, vegetačná doba nad 175 dní). Pre tento vegetačný stupeň sú charakteristické mäkké a tvrdé lužné lesy a nížinné lesy s prevahou duba.

Súčasná krajinná vegetácia

V rámci územia obce Branč tvoria plochy krajinné vegetácie (sem zaraďujeme výlučne vegetáciu, ktorá má ekostabilizujúce a/alebo environmentálne funkcie bez akéhokoľvek produkčného potenciálu) 54,8ha, čo predstavuje necelých 5% plôch prírodných PFCelkov a necelé 4% z plochy celého územia obce. Z hľadiska rozloženia tejto vegetácie je jej podstatná časť umiestnená v PFCelku Východ najmä ako sprievodná vegetácia Malej Nitry a štrkovísk.

Ekostabilizujúca vegetácia tvorí podstatnú časť krajinné vegetácie 41,9ha, čo predstavuje vyše 76% všetkej významnej krajinné vegetácie. Je tvorená najmä vysokou a čiastočne aj stredne vysokou drevinou vegetáciou. Výnimočne sa vyskytuje aj ako bylinná vegetácia.

Environmentálna vegetácia tvorí menší podiel na významnej krajinné vegetácii 12,9ha (takmer 14%) a vyskytuje sa viac ako stredne vysoká drevinná vegetácia a čiastočne ako bylinná vegetácia.

Ostatné plochy tvorí prevažne produkčná vegetácia s intenzívnym charakterom (poľnohospodárske kultúry). Celková výmera je 1015,3ha, čo predstavuje takmer 92% z plochy prírodných PFCelkov a vyše 73% z plochy celého územia obce. Z hľadiska jej rozloženia sa jej podstatná časť

nachádza v PFCelkoch Východ (viac ako 55%). Uvedená skutočnosť potvrdzuje, že územie obce Branč je prevažne poľnohospodársky využívaná krajina.

Relatívne významné plochy tvoria aj plochy vegetácie produkčnej extenzívnej v kombinácii s rekreačnou funkciou (plochy individuálnych viníc), ktoré zaberajú 183,6ha. Vzhľadom však k spôsobu využívania je táto vegetácia priradená k sídelnej vegetácii.

obr. 13 Krajinná vegetácia – súčasný stav

Charakteristika reálnej vegetácie

Reálna vegetácia na území obce Branč a širšom okolí je na väčšine územia podstatne odlišná od pôvodnej vegetácie. Vysokú prevahu majú agrocenózy, ktorých celková biotická významnosť je nízka až veľmi nízka. K relatívne bioticky významnejším možno zaradiť lesné porasty, brehové porasty a lokality krajinné vegetácie so zastúpením pôvodných druhov drevín

Lesné porasty

Na juhovýchodnom okraji územia obce Branč je v dotyku lesný komplex Cetínsky les, ktorý lemuje z východnej strany koryto rieky Nitry so sprievodnou vegetáciou a zo severnej, západnej a južnej strany je tvrdý lužný les ohraničený veľkoblukovou ornou pôdou. Na severovýchodnom okraji lesného porastu sa nachádza menšia vodná plocha so značne znečisteným okolím, najmä nelegálne uloženým odpadom. Prirodzeným lesom v tomto území je tzv. tvrdý lužný les, ktorý je však výrazne ovplyvnený hospodárskou činnosťou. Miestami sú súvislé plochy lesného porastu striedané so založenými plantážami jaseňa úzkolistého (*Fraxinus angustifolia*), jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*), šľachtených euroamerických topoľov (*Populus x canadensis* syn. *Populus x euroamericana*) a orecha čierneho (*Juglans*

nigra). V niektorých častiach je tento lesný komplex prerušený aj zarastajúcimi rúbaniskami.

Okrem tohto lesného porastu sa v území súvislý les nevyskytuje – za fragmenty lesných ekosystémov možno považovať len niekoľko lesíkov medzi obcou a Malou Nitrou s prevahou topoľov (*Populus nigra*, *P. canescens*, *P. x canadensis*) a jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*) a s výsktom vrb (*S. fragilis*, *S. alba*) a javora poľného (*Acer campestre*), a široký porast drevín na okraji brančských vinohradov s relatívne pestrým drevinovým zložením – s prevahou agátu bieleho (*Robinia pseudoaccacia*) a jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*), s výskytom javora poľného (*Acer campestre*), bresta hrabolistého (*Ulmus carpinifolia*), duba letného (*Quercus robur*) a hojným zastúpením ovocných drevín (najmä orech, mirabelka a čerešňa). Okrem agátu tu z invázných drevín rastú aj pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) a javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*).

V krovinnom poschodí lesov a remízok prevažujú druhy stromového poschodia a domáci druhy ako baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), slivka trnková (*Prunus spinosa*), zriedkavejšie aj hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), bršlen európsky (*Euonymus europea*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*) a zob vtáči (*Ligustrum vulgare*). Vyskytuje sa aj nepôvodná kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*).

Brehové porasty vodných tokov

Sú mimoriadne dôležitým typom vegetácie v krajine jednak ako stanovište značného počtu druhov, jednak ako krajinné prvky s vysokou vodivosťou, slúžiace pre šírenie a pohyb rastlín i živočíchov. Patria k mokradným ekosystémom, ktoré sú jedným z ohrozených typov ekosystémov, ktorým je v poslednom čase venovaná zvýšená pozornosť. Na území obce Branč sa nachádza jeden stály vodný tok (Malá Nitra), ktorý je v celej svojej dĺžke upravený a má na významnej dĺžke úsekov slabšie vyvinuté brehové porasty. Porasty majú veľký výskyt nepôvodných a ovocných drevín vyskytujú sa tu aj invázne rastliny. Z pôvodných drevín tu rastú najmä jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a úzkolistý (*F. angustifolia*), javor poľný (*Acer campestre*), topoľ čierny a šedý (*Populus nigra*, *P. alba*), viaceré druhy vrb (*Salix fragilis*, *S. alba*, *S. x rubens*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), brest hrabolistý (*Ulmus carpinifolia*), vzácnejšie aj topoľ osikový (*Populus tremula*) a topoľ *P. pyramidalis*, výnimočne aj dub letný (*Quercus robur*), lipa malolistá (*Tilia cordata*) a moruša biela (*Morus alba*).

V krovinnom poschodí vodného toku rastú okrem druhov stromového poschodia najmä slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), ostružina černicová (*Rubus fruticosus* agg.), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), vyskytujú sa aj baza čierna (*Sambucus nigra*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), bršlen európsky (*Euonymus europea*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*) a rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*) a zob vtáči (*Ligustrum vulgare*).

Remízky, skupinky drevín a zarastajúce neužitky

V poľnohospodárskej krajine okolia obce Branč sa vyskytuje veľmi málo remízok a skupiniek drevín, ide skôr o skupinky drevín a širšie medze v úvozoch tvorené najmä nepôvodným agátom bielym (*Robinia pseudoaccacia*).

Plošné porasty drevín väčšinou predstavujú pokročilé štádiá zarastania opustených plôch najmä v intraviláne obce. V druhovom zložení drevín týchto opustených plôch sa výrazne uplatňujú orech kráľovský (*Juglans regia*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), z domácich druhov najmä javor poľný (*Acer campestre*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), zastúpené sú aj invázne druhy agát biely (*Robinia pseudacacia*) a javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*). Na nive rieky rastú aj topole (*Populus nigra*, *P. canescens*) a vrby (*Salix fragilis*, *S. alba*). V krovinnom poschodí dominujú baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), slivka trnková (*Prunus spinosa*).

Medze v poľnohospodárskej krajine

Sú pomerne výrazným typom mimolesnej drevinnej vegetácie vzhľadom k tomu, že plnia viaceré funkcie v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine (líniové interakčné prvky, v obmedzenej miere aj biokoridory) – najmä tam, kde absentujú plošné porasty. Na území obce Branč predstavujú najviac rozšírený typ mimolesnej drevinnej vegetácie.

Najčastejšie sú v území zastúpené medze s prevahou topoľov – najmä euroamerických šľachtených topoľov (*Populus x canadensis*) a topoľa čierneho (*Populus nigra*), rastú v nich aj topoľ šedý (*P. canescens*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), vrby (*Salix fragilis*, *S. alba*) a ovocné dreviny (orech, mirabelka, čerešňa), vzácnejšie napr. aj dub letný (*Quercus robur*). V krovinnom poschodí prevažujú ruža šípová (*Rosa canina* agg.), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), rastú tu aj baza čierna (*Sambucus nigra*) a hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*).

V pahorkatinnom území prevažujú agátové medze s dominanciou agátu bieleho (*Robinia pseudacacia*), v stromovom poschodí sa pomerne často uplatňuje aj orech kráľovský (*Juglans regia*). V krovinnom poschodí sú popri agáte časté baza čierna (*Sambucus nigra*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.) a slivka trnková (*Prunus spinosa*).

V území je možné nájsť aj medze, v ktorých dominujú v stromovom poschodí iné dreviny: jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*), pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*) alebo kultivary euroamerických topoľov (*Populus x canadensis*).

V medziach popri cestách s prevahou ovocných drevín dominujú orech kráľovský (*Juglans regia*), slivka guľatoplodá (*Prunus insititia*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), ale vyskytujú sa tu aj vyššie spomenuté druhy stromových medzí. Obdobné je aj zloženie krovinného poschodia. Ojedinelo sa v území vyskytujú aj zmiešané medze s vyšším výskytom jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*) a javora poľného (*Acer campestre*).

Krovinaté medze majú slabšie vyvinuté stromové poschodie a dominujú tu kroviny. Takéto medze sú zastúpené v rôznych častiach územia, najmä popri poľných cestách, železnici a na okraji pozemkov. V stromovom poschodí sa vyskytujú rôzne druhy, najčastejšie tu však rastie agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), ovocné dreviny, javor poľný (*Acer campestre*), na nive Nitry aj topole (*Populus x canadensis*) a jaseň (*Fraxinus excelsior*). Z krov sú tu okrem agátu najčastejšie ruža šípová (*Rosa canina* agg.), baza čierna (*Sambucus nigra*) a slivka trnková (*Prunus spinosa*), hojné sú aj hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), bršlen európsky (*Euonymus europea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), ostružina černicová (*Rubus fruticosus* agg.) a nepôvodná kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*).

Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky)

Tento typ biotopov sa na území obce Branč prakticky nevyskytuje, čo je do určitej miery ochudobnením krajiny z hľadiska jej biodiverzity. V budúcnosti by bolo vhodné vyčleniť aspoň 10% poľnohospodárskej pôdy na zatrávnenie, a to jednak vo forme nárazníkových pásov popri navrhovaných biokoridoroch a interakčných prvkoch, jednak ako ochranné zatrávnenie svahov s veľkou náchylnosťou na vodnú eróziu.

Vodné plochy a mokrade

Mokrade vo všeobecnosti predstavujú veľmi významný, ale málo rozšírený typ biotopov. Na území obce Branč sa nachádzajú výlučne na nive rieky Nitry v podobe dvoch umelých vodných plôch – štrkovísk a ojedinelých depresí v kontakte s k.ú. Veľký Cetín (lokalita Piesky).

Vznik vodných plôch bol podmienený ťažbou štrkopieskov, v súčasnosti sú rekreačne využívané. Z ekologického hľadiska má väčší význam štrkovisko Luk-Gergeľová, ktoré je sčasti ponechané na prirodzenú sukcesiu a nachádzajú sa tu ekosystémy vodných plôch s relatívne prirodzenými brehovými porastmi s prevahou drevín mäkkého lužného lesa - rastú tu domáce topole a víby (*Populus nigra*, *P. canescens*, *P. alba*, *P. tremula*; *Salix fragilis*, *S. alba*, *S. x rubens*), ďalej napr. jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*A. platanooides*) a ovocné dreviny (mirabelka, čerešňa, jablňo). Okrajové vyššie položené plochy štrkoviska osídľujú aj nepôvodné dreviny - javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), agát biely (*Robinia pseudoaccacia*) a pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), rovnako tak aj v brehových porastoch sa vyskytujú invázne druhy rastlín.

Mozaikové plochy vinogradov, sadov a záhrad

V lokalite Brančský vrch a Taraň sú situované vinohrady a záhrady, ktoré sú už niekoľko storočí maloplošne využívané – preto patria medzi tzv. ekologicky významné segmenty krajiny (EVSK) a charakterizujeme ich ako mozaikové štruktúry s tradičným spôsobom využívania územia s historickým aspektom, s úzkopásovou formou ornej pôdy, vinogradov, ovocných sadov a TTP. Na území obce Branč tvoria tieto plochy via ako 100ha, preto

sú aj významným krajinotvorným a ekostabilizačným prvkom. Ohraničené sú rôzne širokými pásmi líniových drevinových porastov, čím prispievajú k zvyšovaniu biodiverzity v tomto type krajiny.

Z drevín vo vinohradoch dominujú vinič a ovocné úžitkové stromy (najmä orechy, čerešne, jablone, slivky, marhule, broskyne, hrušky), vysádzanú sú tu aj okrasné dreviny a na okraji pozemkov rastú napr. agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), z krovín sú tu rozšírené najmä ruža šípová (*Rosa canina* agg.), slivka trnková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), a nepôvodná kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*).

Súčasná štruktúra sídelnej vegetácie

V obci Branč aj vzhľadom historickým súvislostiam sa nenachádza žiadna plocha, ktorá by mohla byť zaradená ako významná plocha sídelnej vegetácie, ktorá bola za takýmto účelom vytvorená. Vzhľadom k tomu aj plochy, ktoré netvoria parky alebo iné významné plochy sme zdokumentovali:

- sprievodná vegetácia na Hlavnom námestí;
- sprievodná vegetácia pri Malej Nitre medzi mostmi Branč a Veľká Ves;
- sprievodná vegetácia na prístupovej ceste vo vinohradoch;
- cintoríny

Celkové zastúpenie sídelnej vegetácie vo všetkých urbanistických PFCelkoch (PFCelky Branč, Veľká Ves a Vinohrady) predstavuje plochu 170,5ha, čím samostatné plochy vegetácia tvoria 62,3% plochy týchto celkov. Ak by sme započítali aj plochy vegetácie v rámci plôch zástavby a plôch priestranstiev celková plocha vegetácie predstaviuje plochu 208,9ha a tvorí 76% plochy všetkých urbanistických celkov.

Celkové zastúpenie sídelnej vegetácie v PFCelkoch Branč a Veľká Ves predstavuje plochu 68,4ha, čím samostatné plochy vegetácia tvoria 39,6% plochy týchto celkov. Ak by sme započítali aj plochy vegetácie v rámci plôch zástavby a plôch priestranstiev celková plocha vegetácie by bola celková plocha vegetácie 101,4ha a tvorí 60,4% plochy urbanistických celkov Branč a Veľká Ves.

Z hľadiska funkčného využitia je absolútne najviac zastúpená vegetácia produkčná extenzívna v kombinácii s rekreačnou (plochy vinogradov, sadov a záhrad), ktorá sa nachádza výhradne v PFCelku Vinohrady na ploche 102,0ha čím tvorí 49% všetkej sídelnej vegetácie.

Druhé najväčšie zastúpenie má vegetácia s obytnou a/al. produkčnou extenzívnou funkciou (takmer bezvýhradne záhrady pri obytných domoch) spolu s obytnou vegetáciou (vegetácia tvoriaca nádvorie objektov, predzáhrady a pod. - táto vegetácie v grafickej časti nie je vykreslená, odhadujeme, že takáto vegetácia tvorí cca. 40% podiel plôch zástavby bývania). Obytná vegetácia v kombinácii s produkčnou extenzívnou funkciou je na celkovej ploche 86,0ha, tvorí 85% podiel všetkej sídelnej vegetácie v PFCelkoch Branč a Veľká Ves. Táto vegetácia z

pohľadu priestorového využitia je pomerne rozmanitá nakoľko záhrady sa využívajú na viaceré funkcie od obytnej funkcie až po takmer výsostne produkčnú funkciu.

Významný podiel tvorí aj vegetácia environmentálna (sprievodná vegetácia ulíc, vegetácia výrobných areálov). Ucelené a samostatne plochy sú v grafickej časti vyznačené, menšie plochy v rámci verejných priestranstiev vykreslené nie sú, odhadujeme, že takáto vegetácia tvorí 20% podiel plôch priestranstiev. Spolu to predstavuje plochu 14,9ha čo tvorí 7% podiel všetkej sídelnej vegetácie. V rámci PFCelkov Branč a Veľká Ves tvorí plochu 14,2ha (14% sídelnej vegetácie v PFCelku Branč a Veľká Ves). Vegetácia ulíc je tvorená trvalou bylinnou vegetáciou (trávový porast) v kombinácii stredne vzrastlými drevinami.

Vybavenostná a/alebo rekreačná vegetácia (parky a plochy vegetácie v rámci nádvorí významných objektov občianskej vybavenosti) je umiestnená na ploche 3,1ha, tento druh vegetácie tvorí 1,5% podiel všetkej sídelnej vegetácie. V rámci PFCelkov Branč a Veľká Ves 3,1ha (3% sídelnej vegetácie v rámci PFCelkov Branč a Veľká Ves). Táto vegetácia napriek menšiemu podielu tvorí prakticky najvýznamnejšiu zložku sídelnej vegetácie

obr. 14 Sídelná vegetácia – súčasný stav

Charakteristika významných lokalít sídelnej vegetácie

Sprievodná vegetácia na Hlavnom námestí

V nedávnej minulosti zrealizovaná komplexná obnova námestia v rámci ktorej boli realizované aj vegetačné úpravy s hodnotnou sadovníckou kvalitou.

Malá Nitra (sprievodná vegetácia pri Malej Nitre)

V súčasnosti možno najvýznamnejšia krajinná vegetácia, ktorá vzhľadom na tesný kontakt so

zastavaným územím plní aj funkcie sídelnej vegetácie. Brehové porasty majú veľký výskyt nepôvodných a ovocných drevín vyskytujú sa tu aj invázne rastliny. Z pôvodných drevín tu rastú najmä jaseň štíhly, a úzkolistý, javor poľný, topoľ čierny a šedý, viaceré druhy vrb, jelša lepkavá, brest hrabolitý. K negatívnym javom patrí znečistenie vody (pravdepodobne nelegálne vyústenia odpadových vôd) a viaceré divoké skládky odpadov v blízkosti vodného toku.

Sprievodná vegetácia na prístupovej ceste vo vinohradoch

Okraj lokality Brančské vinohrady (Brančský vrch - Taraň) na prístupovej ceste vo vinohradoch – tvorený je porastom drevín s prevahou agátu bieleho a jaseňa štíhleho, s výskytom javora poľného, bresta hrabolitého, duba letného a hojným zastúpením ovocných drevín (najmä orech, mirabelka a čerešňa). Okrem agátu tu z invázných drevín rastú aj pajaseň žliazkatý a javorovec jaseňolistý, ktoré je vhodné postupne odstrániť.

Cintorín Branč a cintorín Veľká Ves

Cintoríny nemajú realizované hodnotné vegetačné úpravy, skôr je možné definovať, že vzrastlá vegetácia aj v podstatnej miere chýba. Vzrastlá vegetácia sa nachádza pri domoch smútku a čiastočne po obvode areálu.

Základná charakteristika živočíšstva

Z hľadiska zoogeografického členenia (Stehlík a Vavřínová 1991, upravené Matis 1999) riešené územie zasahuje do provincie eurosibírske stepi s podprovinciou Pannonicum, úseku: panónska step (Eu-Pannonicum). Ide o oblasť Podunajskej nížiny, ktorá sa vyznačuje v súčasnej dobe rozsiahlymi agrocenózami a zvyškami lužných lesov. Kostrou tohto územia je rieka Dunaj so svojimi nížinnými prítokmi (Malý Dunaj a Váh, Nitra a iné), v tomto priestore sa nachádzajú predovšetkým teplomilné spoločenstvá lesného a lúčneho charakteru, vodné a mokraďové spoločenstvá.

Faunu územia obce Branč a jeho širšieho okolia charakterizuje viacero teplomilných druhov, ktoré sa tu rozšírili z mediteránnej podoblasti v treťohorách. Typické stepné druhy zastupuje napríklad škrekok poľný (*Cricetus cricetus*), provinciu listnatých lesov z vtákov holub hrivnák (*Columba palumbus*), slávik krovínový (*Luscinia megarhynchos*), drozd čierny (*Turdus merula*), vlha hájová (*Oriolus oriolus*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*) a ďalšie. Vyskytujú sa tu pritom druhy patriace do viacerých faunistických prvkov, akými sú najmä druhy arboreálne, eremiálne či oreotundrálne.

Podľa zoologických prieskumov realizovaných v rámci projektov pozemkových úprav v regióne Nitrianskej pahorkatiny (napr. Trnka in Mederly a kol. 2007) je možné predpokladať, že v území a v jeho okolí sú významne zastúpené spoločenstvá poľných a synantropných druhov stavovcov (poľnohospodárska a urbanizovaná krajina), menej aj lesných druhov (v okolí lesných porastov a väčších plôch mimolesnej drevinnej vegetácie). Najpočetnejšími druhmi stavovcov sú pravdepodobne vtáky a z nich najmä rad vrabcotvaré (*Passeriformes*),

z cicavcov sú početnými radmi najmä myšotvaré (Rodentia), piskorotvaré (Insectivora) a šelmotvaré (Carnivora). Menej početnými triedami stavovcov sú ryby, obojživelníky a plazy.

K pravidelne až často sa vyskytujúcim druhom v území pravdepodobne patria napr. jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), bažant poľovný (*Phasianus colchicus*), drozd čierny (*Turdus merula*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*) a myš domová (*Mus musculus*).

Vo väčších lesných ekosystémoch v širšom okolí (Dvorčiansky les, les Nadrov, Vinodolský hájik, Dolný háj, Horný háj) je možné predpokladať výskyt niekoľkých desiatok druhov stavovcov, pravdepodobne aj druhov významných z európskeho hľadiska. Z území európskeho významu Dolný háj a Horný háj sú napr. uvádzané z chrobákov roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), z obojživelníkov a plazov kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), rosníčka zelená (*Hyla arborea*), mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*), skokan rapotavý (*Pelophylax ridibunda*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), z rýb lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), z vtákov ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), dudok chochlatý (*Upupa epops*), z netopierov uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*).

Priemernú ekososozologickú hodnotu má pravdepodobne biotop Malej Nitry, kde sa môžu vyskytovať aj niektoré európsky významné druhy (ropucha zelená *Bufo viridis*, skokan štíhly *Rana dalmatina*, jašterica bystrá *Lacerta agilis* a netopier hrdzavý *Nyctalus noctula*) - potok predstavuje dôležitý biokoridor pre vodné ale i niektoré terestrické druhy stavovcov.

Priemerný ekososozologický význam majú menšie lokality vegetácie v krajine – remízky, medze a iná sprievodná vegetácia v krajine. Prevažujú tu poľné a lesné druhy stavovcov, z ktorých niektoré môžu patriť k druhom európskeho resp. národného významu – napr. jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*) a piskor malý (*Sorex minutus*).

V rámci zastavaného územia majú priemerný ekososozologický význam najmä parčíky, záhrady a sady. Vyskytujú sa tu najmä druhy viazané na ľudské spoločenstvá, z významnejších druhov tu môžu žiť napr. ropucha zelená (*Bufo viridis*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), netopier veľký (*Myotis myotis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) a jež východoeurópsky (*Erinaceus concolor*).

Agrocenózy sú posledným hlavným typom biotopov v území. Žijú tu najmä poľné druhy stavovcov, avšak pravdepodobný je aj výskyt viacerých európsky významných druhov: jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), netopier pozdny (*Eptesicus serotinus*) a škrečok poľný (*Cricetus cricetus*).

Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma

Územná ochrana

Na celom riešenom území platí v zmysle §12 zákona prvý stupeň ochrany a vyžaduje sa súhlas príslušného orgánu ochrany prírody na činnosti uvedené v tomto ustanovení. Chránené územia s vyšším stupňom ochrany na území obce Branč sa nenachádzajú.

Chránený strom

V riešenom území nie sú evidované chránené stromy.

Druhovú ochrana

Z hľadiska druhovej ochrany medzi najviac ohrozené druhy našej fauny patria dravé vtáky, stepné a vodné druhy a druhy naviazané na osobité biotopy (napr. vodné a močiarné druhy). Prioritnou požiadavkou ochrany živočíchov je zabezpečenie ochrany primerane veľkých biotopov, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa.

K najviac ohrozeným druhom flóry patria druhy rastúce vo vodných, močiarnych, pieskomilných, slanomilných, xerothermných a niektorých typoch lesných spoločenstiev.

V riešenom území chránené druhy sú viazané najmä na vodné a mokradňové biotopy a lužné lesy.

NATURA 2000

Na území obce sa nenachádzajú územia európskeho významu.

Biotopy európskeho a národného významu

Vzhľadom na prírodné podmienky je možné priestor štrkoviska zaradiť do biotopu európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1).

Územný systém ekologickej stability

Základná charakteristika súčasnej prírodnej štruktúry

Územie obce Branč je situované v troch základných prírodných typoch:

- fluviálna akumulačná rovina riečnej nivy s pôdami typu čiernic a potenciálnou vegetáciou charakteru tvrdých lužných lesov (PFCelok Východ) – zaberá východnú tretinu územia (rieka Malá Nitra a územie východne od nej);
- fluviálno-eolická akumulačno-erózna zvlnená rovina riečnych terás s pôdami typu čiernic a černoze, s potenciálnou vegetáciou tvrdých lužných lesov a panónskych dubohrabín (PFCelok Stred) – zaberá centrálnu časť územia (železničná trať a územie medzi železničnou traťou a riekou Malá Nitra);
- erózne-denudačná stredne členená pahorkatina na neogénnych sedimentoch a sprašiach, s pôdami typu erodovaných černoze, hnedozemí a regozemí, s potenciálnou vegetáciou charakteru panónskych

dubohrabín a dubovo-cerových lesov (PFCelok Západ) – zaberá západnú časť územia (západne od železničnej trate).

Územie obce je mimo zastavaného územia prevažne využívané pre poľnohospodársku produkciu. V rámci intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajiny sa nachádza viacero existujúcich významných krajinoekologických prvkov:

- Cetínsky les (regionálne biocentrum s označením v R-ÚSES Nitra RBc 3);
- Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 21);
- Biokoridor Cetínsky les – Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 6);
- Štrkovisko Luk–Gergeľová (v RÚSES označený ako EVSK Kapitúlske pole (štrkoviská)) (miestne biocentrum);
- Štrkovisko Luk–Gergeľová – Taranské (miestny biokoridor);
- Pod Brančskými vinohradmi (miestny biokoridor);
- mozaika extenzívnych a opustených sádov, záhrad a menšie remízky na svahoch nad obcou (základy miestnych biocentier)
- široké medze a porasty pri účelových cestách a na hraniciach pozemkov (základy miestnych biokoridorov)
- existujúce plošné interakčné prvky najmä menšie lesné porasty, remízky, plochy sídelnej vegetácie (Cetínske štrkovisko, mozaika extenzívnych a opustených sádov, záhrad a menšie remízky na svahoch nad obcou ...)
- existujúce líniové interakčné prvky najmä medze v poľnohospodárskej krajine, aleje popri cestách, údolné porasty.

Variant 1

Celkovo navrhujeme, aby krajinoekologicky významné prvky (plochy ekostabilizačnej a environmentálnej vegetácie a vodstva v krajine) tvorili v budúcnosti takmer 8,7% podiel všetkých plôch územia obce (120,0ha). Jedná sa o celkový nárast 47,1ha krajinoekologicky významných plôch oproti súčasnému stavu.

Pri započítaní aj významných sídelných ekostabilizačných prvkov (plochy environmentálnej vegetácie v sídle, plochy rekreačnej a/al. vybavenostnej vegetácie) navrhujeme podiel v rámci územia obce takmer 10,3% (142,5ha). Jedná sa o celkový nárast 62,5ha krajinoekologicky významných plôch a významných sídelných ekostabilizačných prvkov oproti súčasnému stavu.

Ukazovateľ ekologickej stability územia KES bude takto perspektívne zvýšený na hodnotu 1,49 (významné priblíženie sa k cieľu krajinoekologickej stratégie obce) čo by znamenalo, že v klasifikácii ekologickej stability územia bude územie obce Branč klasifikované ako územie so strednou ekologickou stabilitou a pokračujúcou potrebou realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení.

Si	Hlavné typy pozemku (Typ PFParcely; Funkčná charakteristika)	Plocha (ha)	Podiel (%)
0	zástavba; vybavenosť vyššia, technická vybavenosť, výroba	25,4	1,8
1	priestranstvo; tranzit, tranzit a prístup, účelový prístup	929,1	67,3

	prístup vegetácia krajinná; produkčná intenzívna zástavba; vybavenosť vyššia, bývanie a/alebo vybavenosť vyššia		
2	priestranstvo; prístup, prístup a čiastočný tranzit, spoločenské vegetácia krajinná; environmentálna vegetácia sídelná; environmentálna, zástavba; bývanie, rekreácia individuálna, vybavenosť základná	193,1	13,9
3	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vegetácia sídelná; obytná a/alebo produkčná, vybavenosť a/alebo rekreačná, produkčná extenzívna doplnkovo rekreačná vodstvo; ekostabilizujúce zástavba; obytná a/alebo produkčná,	189,8	13,7
4	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vodstvo; ekostabilizujúce	43,5	3,2
5	-	0,0	0,0
spolu		1381	100

Na základe tabuľky je možné stanoviť KES:

$$KES5 = (\sum Si \times Pi) / Pz = (25,4 \times 0 + 929,1 \times 1 + 193,1 \times 2 + 189,8 \times 3 + 43,5 \times 4 + 0 \times 0) / 1381 = 1,491$$

Variant 2

Celkovo navrhujeme, aby krajinoekologicky významné prvky (plochy ekostabilizačnej a environmentálnej vegetácie a vodstva v krajine) tvorili v budúcnosti takmer 8,7% podiel všetkých plôch územia obce (120ha). Jedná sa o celkový nárast 47,1ha krajinoekologicky významných plôch oproti súčasnému stavu.

Pri započítaní aj významných sídelných ekostabilizačných prvkov (plochy environmentálnej vegetácie v sídle, plochy rekreačnej a/al. vybavenostnej vegetácie) navrhujeme podiel v rámci územia obce takmer 10,4% (143,6ha). Jedná sa o celkový pokles 56,4ha krajinoekologicky významných plôch a významných sídelných ekostabilizačných prvkov oproti súčasnému stavu.

Ukazovateľ ekologickej stability územia KES bude takto perspektívne zvýšený na hodnotu 1,49 (významné priblíženie sa k cieľu krajinoekologickej stratégie obce) čo by znamenalo, že v klasifikácii ekologickej stability územia bude územie obce Branč klasifikované ako územie so strednou ekologickou stabilitou a pokračujúcou potrebou realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení.

Si	Hlavné typy pozemku (Typ PFParcely; Funkčná charakteristika)	Plocha (ha)	Podiel (%)
0	zástavba; vybavenosť vyššia, technická vybavenosť, výroba	25,4	1,8
1	priestranstvo; tranzit, tranzit a prístup, účelový prístup vegetácia krajinná; produkčná intenzívna zástavba; vybavenosť vyššia, bývanie a/alebo vybavenosť vyššia	934,1	67,6
2	priestranstvo; prístup, prístup a čiastočný tranzit, spoločenské vegetácia krajinná; environmentálna vegetácia sídelná; environmentálna, zástavba; bývanie, rekreácia individuálna, vybavenosť základná	189,1	13,7

3	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vegetácia sídelná; obytná a/alebo produkčná, vybavenostná a/alebo rekreačná; produkčná extenzívna doplnkovo rekreačná vodstvo; ekostabilizujúce zástavba; obytná a/alebo produkčná,	188,5	13,7
4	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vodstvo; ekostabilizujúce	43,5	3,2
5	-	0,0	0,0
spolu		1381	100

Na základe tabuľky je možné stanoviť KES:

$$KES5 = (\sum Si \times Pi) / Pz = (25,4 \times 0 + 934,1 \times 1 + 189,1 \times 2 + 188,5 \times 3 + 43,5 \times 4 + 0 \times 0) / 1381 = 1,485$$

Obyvateľstvo

Demografické údaje

Historické súvislosti v demografickej štruktúre obce

Vývoj počtu obyvateľov má v rokoch 1880 – 1970 stúpajúcu tendenciu, počet obyvateľov v tomto období celkovo narástol o 1363 obyvateľov (vzrast o 135%). V 70-tych a najmä 80-tych rokoch nastal výrazný prepád v demografických ukazovateľoch a za obdobie 1970 – 1991 bol pokles obyvateľstva celkovo o 376 obyvateľov (pokles o 16%), ktorý sa stabilizoval v 90-tych rokoch a od roku 1991 má počet obyvateľov opäť stúpajúcu tendenciu.

tab. 6 Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v obci Branč, za roky 1869 až 1921 je uvádzaný súčet obcí Branč a Veľká Ves

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940
počet	1126	1006	1195	1339	1476	1616	1867	1786
rozdiel abs.		-120	189	144	137	140	251	-81
rozdiel %		-10,7	18,8	12,1	10,2	9,5	15,5	-4,3
	1948	1961	1970	1980	1991	2001	2011	
počet	1961	2298	2369	2263	1993	2024	2174	
rozdiel abs.		175	337	71	-106	-270	31	152
rozdiel %		9,8	17,2	3,1	-4,5	-11,9	1,6	7,5

Zaujímavým ukazovateľom je skúmanie národnostného zloženia obce v historickom kontexte. V roku 1910 si ako slovenskú národnosť uvádza len necelé 4% obyvateľstva a k maďarskej národnosti sa hlási vyše 94% obyvateľstva.

Súčasná demografická štruktúra obce

Pri poslednom sčítaní obyvateľstva (2021) mala obec Branč 2168 obyvateľov – tento údaj bude základným údajom pre túto územnoplánovaciu dokumentáciu. Obec sa zaraďuje medzi menšie obce s hustotou osídlenia 1724,7 obyvateľov/km2 zastavaného územia a 157,0 obyvateľov/km2 územia obce.

Z hľadiska vekovej štruktúry má najväčšie zastúpenie kategória obyvateľstva v produktívnom veku (68,6%), nasleduje kategória obyvateľov v poproduktívnom veku (18,5) a najmenšie zastúpenie má kategória obyvateľov predproduktívnom veku (12,8%). Z pohľadu celookresného priemeru je možné vidieť, že obec dosahuje horšie ukazovatele (vyšší počet obyvateľov v poproduktívnom veku a nižší počet obyvateľov v predproduktívnom veku).

V obci žije 1053 mužov (48,6%) a 1115 žien (51,4%).

Trvale žijúce obyvateľstvo má prevažne národnosť slovenskú (83,2%). Veľmi významné zastúpenie má maďarská národnosť, ku ktorej sa hlási 13,8% obyvateľov a ako ďalšiu národnosť si ju uvádza 4,1% obyvateľstva.

Z hľadiska náboženského vierovyznania sa 79,4% hlási k rímsko-katolíckemu vyznaniu, 0,7% k evanjelickému vierovyznaniu, 0,6% ku grécko-katolíckej cirkvi a 14,5% je bez vyznania.

tab. 7: Počet obyvateľov, veková štruktúra, národnosť

	Trvalo bývajúce obyvateľ (počet)	Predprod. vek (0-14) (%)	Produktív. vek (15-64) (%)	Poprodukt. vek (65+) (%)	slov. národ. (%)	maďarská národ. (%)
Branč 2021	2 168	12,8	68,6	18,5	83,2	13,8
Branč 2011	2 174	13,0	73,3	13,7	74,6 ¹	20,6 ¹
Branč 2001	2 024					
Branč 1991	1 993					
NR O 2021	164 788	14,8	67,1	18,0	89,0	4,1
NR O 2011	159 143	13,9	62,5	23,6	87,9 ²	5,7 ²
NR O 2001	163 540	17,9	62,8	18,8	91,1	6,7
NR O 1991	160 725	24,3	57,6	18,1	90,1	8,2
NR K 2021	677 900	13,8	67,6	18,6	70,3	22,3
NR K 2011	689 867	13,5	62,5 ^x	24,0 ^x	68,6 ³	24,6 ³
NR K 2001	713 422	17,3	62,4	19,8	70,1	27,6
NR K 1991	716 846	23,0	57,4	19,5	68,2	30,2
SK 2021	5 449 270	15,9	67,0	17,1	83,8	7,8
SK 2011	5 397 036	15,3	62,6	22,1	80,7 ⁴	8,5 ⁴
SK 2001	5 379 455	18,9	62,3	18,0	85,8	9,7
SK 1991	5 274 335	24,9	57,8	17,3	-	-

¹ pri 3,4% obyvateľov obce nebola zistená národnosť

² pri 4,86% obyvateľov okresu nebola zistená národnosť

³ pri 5,4% obyvateľov kraja nebola zistená národnosť

⁴ pri 7,0% obyvateľov štátu nebola zistená národnosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

K roku 2020 sú v rámci obce nasledovné podniky, neziskové organizácie, fyzické osoby a živnostníci:

- 108 živnostníkov (v roku 2010 ich bolo 135)
- 118 fyzických osôb – podnikateľov (v roku 2010 ich bolo 138)
- 8 právnických osôb – neziskové (v roku 2010 ich bolo 10)
- 44 právnických osôb – ziskové (v roku 2010 ich bolo 12)
- Index ekonomického zaťaženia bol v obci v roku 2021 45,6% (v roku 2011 to bolo len 36,4%).

V roku 2020 bolo evidovaných 48 uchádzačov o zamestnanie (v roku 2010 to bolo 84 a v roku 2002 to bolo 168 uchádzačov).

Hospodárska základňa

Priemyselná výroba

V obci sa nenachádza.

Zámer rozvoja priemyselnej výroby v obci

V rámci obce navrhujeme jedinou polohu pre umiestňovanie prevádzok priemyselnej výroby a to v rámci PFCelku Seget. Takéto prevádzky je možné umiestňovať v rámci

jestvujúceho areálu poľnohospodárskeho družstva alebo v rámci novonavrhovaných plôch. Musí sa jednať o prevádzky pre ktoré z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je nutné zisťovacie konanie (napr. pri strojárnej výrobe max. hala s plochou do 3000m²). Umiestnenie priemyselnej výroby prevádzky na ostatnom území obce nie je možné

Poľnohospodárska výroba

V rámci stratégie rozvoja zástavby sú navrhované dve lokality pre umiestňovanie poľnohospodárskych výrobných areálov a prevádzok – v rámci vybavenostno-výrobného celku (PFCelok Seget) pre umiestňovanie extenzívnej výroby. Musí sa jednať o prevádzky pre ktoré z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je nutné zisťovacie konanie (napr. pri chove hospodárskych zvierat len do 100VDJ (max. 50 tis. kg živej hmotnosti), alebo do 200ks ošípaných a pod.). Umiestnenie poľnohospodárskej výroby prevádzky na ostatnom území obce nie je možné.

Poľnohospodársky závod (výroba extenzívna).

PD Ivanka, stredisko Stará Taňa; areál zameraný na živočíšnu výrobu (ošípareň) v súčasnosti nevyužívaná na chov ošípaných, objekty sú v prenájme a využívané na chov hydiny. V rámci areálu sa nachádza administratívna budova, matečník (kapacita 100ks prasníc so starou technológiou), pôrodnica (kapacita 50ks prasníc s novou technológiou), predvýkrm (10-30kg živej hmot. so starou technológiou), výkrm ošípaných (30-120kg živej hmot. s novou technológiou, hnojová koncovka (separátor, zberná nádrž na hnojovicu), dve studne, trafostanica. PD Ivanka pri Nitre v prípade priaznivých ekonomicko - obchodných podmienok naďalej uvažuje nad chovom ošípaných aj v budúcnosti.

Rozvoj tohto areálu je podmienený predovšetkým neprekročením kapacít, ktoré podliehajú zisťovaciemu konaniu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

PD Ivanka, stredisko Nová Taňa; areál zameraný na živočíšnu výrobu. V rámci areálu sa nachádzajú administratívna budova, 3 maštale na odchov mladého dobytky t.j. produkcia cca 200 ks vysokoteľných jalovic ročne, 1 maštal na chov mäsového dobytky plemena Charolais (kapacita 100ks, dnes cca. 87ks), 1 maštal na chov oviec (kapacita 30ks, v budúcnosti uvažujú nad produkciou plemenných baranov, 1 maštal na chov mangalic (kapacita 50ks), niektoré objekty sú určené na prenájom iným subjektom, studňa na vodu (glóbus), čistička obilia, miešareň kŕmnych zmesí, sklady obilia, mostová váha.

Plochy intenzívnej poľnohospodárskej rastlinnej výroby (orná pôda s poľnohospodárskymi kultúrami). (produkčná vegetácia intenzívna). V rámci prieskumov a rozborov bolo na území obce identifikovaných cca. 1015ha ornej pôdy. V rámci štatistiky sa uvádza údaj 1130ha poľnohospodárskej pôdy. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje najmä PD Ivanka.

Do budúcnosti, ktoré pokrýva návrhové a výhľadové obdobie predpokladáme zníženie výmery ornej pôdy na hodnotu cca. 896,8ha (variant 1) a 890,3ha (variant 2). Uvedený pokles je spôsobený zábermi poľnohospodárskej

pôdy na využívanie na nepoľnohospodárske účely (zástavba, vegetácia).

Plochy extenzívnej poľnohospodárskej rastlinnej výroby (komerčný vinohrad, ovocný sad). (produkčná vegetácia extenzívna). Na území obce sa nenachádzajú vinohrady obhospodarované za účelom komerčnej produkcie väčšieho charakteru. V rámci štatistiky sa uvádza údaj 4ha sadov.

Ovocný sad PD Ivanka. Ovocný sad PD Ivanka južne od areálu Nová Taňa na ploche 3,4ha. Jedná sa oplotený, menej využívaný sad, využívaný skôr ako pasienok.

Plochy extenzívnej poľnohospodárskej rastlinnej výroby s podielom rekreačných funkcií (súkromný vinohrad, záhrada) (produkčná vegetácia extenzívna).

Obecné vinohrady. Rozsiahly areál súkromných vinohradov a v malej miere aj sadov využívaných nielen na vinohradnícke ale aj rekreačné účely, výnimočne aj na trvalé bývanie. Celková plocha je cca. 117,71ha. V rámci štatistiky je evidovaných len 45ha ako vinica.

Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky tvoria vzhľadom na plochu celého riešeného územia veľmi malý, zanedbateľný podiel, zaberajú podľa evidencie štatistického úradu 1,6ha, podľa evidencie NLC 0,6ha. V rámci prieskumov a rozborov neboli na území obce identifikované žiadne plochy ako les. Plochy v rámci evidencie NLC sú v súčasnosti ruderalného charakteru z pozostatkov porastu vzrastlých drevín.

Porast patrí do LHC Nitra, obhospodarovaný je podnikom Lesy SR.

Ostatné lesné porasty nezahrnuté medzi lesné pozemky, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v riešenom území môžeme charakterizovať ako dreviny rastúce mimo lesa a ich ochrana sa vykonáva v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V rámci stratégie rozvoja obce je pre návrhové obdobie predpokladané, že plochy vzrastlej lesnej a nelesnej vegetácie budú na ploche 99,1ha (7,2% z celkovej plochy územia obce) pre variant 1 a pre variant 2 budú na ploche 101,7 (7,4% z celkovej plochy územia obce).

Poľovníctvo

Riešené územie spadá do poľovnej oblasti pre malú zver M VI Nitra, poľovní revír Branč, poľovnú zver predstavuje najmä zajac, bažant, jarabica a srnčia zver. V katastri pôsobí Poľovnícka spoločnosť Branč.

Rybárstvo

Na území obce sa nachádzajú nasledovné rybárske revíry:

- kaprový rybársky revír Štrkovisko Branč – Gergelová (číslo revíru 2-3030-1-1) na celkovej ploche 18ha s presahom do územia obce Ivanka pri Nitre. Revír spravuje MsO SRZ Nitra;
- kaprový rybársky revír Štrkovisko Veľký Cetín (číslo revíru 2-4150-1-1) na celkovej ploche 22ha s presahom do územia obce Veľký Cetín. Revír je súkromný.

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra*Školstvo*

V obci sa nachádza materská škola a základná škola.

Materská škola (základná vybavenosť) sa nachádza v PFCelku Branč v PFČasti 413 v spoločnej budove spolu so zdravotným strediskom a samostatným areálom. Materská škola zabezpečuje celodennú a poldennú starostlivosť pre deti od 3 do 6 rokov. Má 3 triedy. Školu v školskom roku 2021/22 má 6 pedagogických a 6 nepedagogických zamestnancov.

V prípade demografického nárastu počtu obyvateľov je možné očakávať teoretickú potrebu / kapacitu pre 100 detí. Samotný areál resp. budova má priestorové rezervy na zabezpečenie takejto kapacity a preto nenavrhujeme rezervovanie novej polohy resp. rozšírenie materskej školy.

Základná škola (základná vybavenosť) sa nachádza v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 503. Základná škola zabezpečuje základné vzdelanie v slovenskom jazyku v teritóriu pôsobnosti obce Branč, poskytuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity, demokracie, poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú výchovu a ekologickú výchovu žiakov, umožňuje alternatívu náboženskej a etickej výchovy. Vo vzdelávacom procese berie ohľad na individuálne danosti žiakov. Poskytuje možnosť integrácie žiakov s vývinovými poruchami učenia v rámci bežnej triedy ZŠ. Škola je plnoorganizovaná s 1.- 9. ročníkom, má 9 tried a v súčasnosti ju navštevuje 139 žiakov (2021/22), pracuje tu 18 pedagogických, 1 odborný zamestnanec, 5 nepedagogických zamestnancov a zamestnancov školskej jedálne. Škola má vlastnú kuchyňu s jedálňou, malú telocvičňu a vonkajšie športoviská. Veľká telocvičňa sa využíva mimo areálu školy vo vzdialenosti cca. 200m V škole je aktívnych 11 záujmových krúžkov. V blízkosti areálu školy je plánovaná výstavba novej telocvične.

Poloha základnej školy je nevhodná, nebezpečná pre žiakov nakoľko sa nachádza pri frekventovanej ceste. Navyše areál nie dostatočne veľký a chýba rozvojový potenciál. Navrhujeme vhodnejšie umiestnenie, rezervujeme plochu v blízkosti materskej školy. V prípade demografického nárastu počtu obyvateľov je možné očakávať teoretickú potrebu / kapacitu pre žiakov na úrovni 200 až 250 detí.

Školské zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra, prípadne v meste Nové Zámky.

Cirkev

V rámci obce je dominantná kresťanská rímsko-katolícka cirkev (79,4% obyvateľstva sa hlási k tomuto vierovyznaniu), iná cirkev má v obci minimálne (až zanedbateľné) zastúpenie. V obci sa nachádza kostol, kaplnka a farnosť.

Kostol väčšinovej cirkvi (základná vybavenosť). V obci sa nachádza rímsko-katolícky farský kostol Navštívenia Panny Márie v PFCelku Branč v PFČasti 401 (HLAVNÉ NÁMESTIE). Pravidelné bohoslužby sú organizované 4x do

týždňa (pondelok, utorok a 2x v nedeľu) v maďarskom jazyku.

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti objektom kostola. Kostol je vo veľmi vhodnej a historickej polohe.

Kaplnka väčšinovej cirkvi (základná vybavenosť). V obci sa nachádza kaplnka Sedembolestnej Panny Márie v PFCelku Veľká Ves v PFČasti VEĽKOVESKÁ 1. Pri kaplnke sú organizované bohoslužby raz týždenne (sobota).

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti objektom kaplnky. Vzhľadom na historickú polohu a strategickú polohe je vhodné kaplnku viac zviditeľniť v rámci urbanistickej štruktúry. Ideálne sa javí prípadné odkúpenie pozemku západne od kaplnky s prípadnou možnosťou rozšírenia kaplnky alebo realizácie parku.

Rímsko-katolícka fara (základná vybavenosť). V obci sa nachádza farnosť s pôsobnosťou pre obec Branč v PFCelku Branč v PFČasti 401 (HLAVNÉ NÁMESTIE). Farnosť patrí do Nitrianskej diecézy, dekanátu Močenok. Hodová slávnosť je 25. marca, výročná celodenná poklona (Zvestovanie Pána).

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti farnosťou. Fara je vo veľmi vhodnej a historickej polohe. Pozemok fary navrhujeme rezervovať aj do budúcnosti pre potreby umiestnenia funkcií súvisiace s cirkevným životom obce.

Cirkevné zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra, prípadne Nové Zámky.

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza jedna ambulancia praktického lekára pre dospelých, jedna ambulancia stomatóloga pre dospelých, dorast a deti a jedna lekáreň, ktoré sú sústredené v zdravotnom stredisku.

Zdravotné stredisko (základná vybavenosť). V obci sa nachádza zdravotné stredisko v PFCelku Branč v PFČasti 413 v spoločnej budove spolu so materskou školou. Ambulancia praktického lekára pre dospelých má ordinačné hodiny 5x do týždňa (pracovné dni), ambulancia stomatóloga pre dospelých, dorast a deti má ordinačné hodiny 2x do týždňa (utorok, piatok) a lekáreň má otváracie hodiny 5x do týždňa (pracovné dni).

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom zdravotného strediska. Predpokladáme zachovanie polohy zdravotného strediska v súčasnej polohe, prípadne je možné aj premiestnenie do polohy z niektorých centier, prípadne aj do súčasnej budovy základnej školy v prípade výstavby nového školského areálu a pod.

Zdravotnícke zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra, prípadne Nové Zámky.

Kultúra

Pre kultúrno-spoločenské aktivity slúži kultúrny dom. V obci sa nachádza aj obecná knižnica. V obci pôsobí

viacero záujmových a spoločenských organizácií, ktoré sa svojou činnosťou podieľajú na rozvoji obce.

Kultúrny dom (základná vybavenosť). V obci sa nachádza kultúrny dom v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 504. Objekt je schopný zabezpečovať väčšinu slávnostných a kultúrnych akcií v obci a slúži aj pre kultúrnu činnosť materskej a základnej školy. Kapacita sály je cca. 100 ľudí.

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom kultúrneho domu. Samotný kultúrny dom je kapacitne pomerne malý a chýba mu najmä kvalitné predpolie a zázemie. Ako vhodné sa javí aby obec areál kultúrneho domu rozšírila o budovu a areál bývalej predajne COOP jednota.

Všeobecná knižnica (základná vybavenosť). V obci sa nachádza obecná knižnica v budove základnej školy v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 503. Základným cieľom obecnej knižnice je zabezpečovať informačné zdroje a služby rôzneho druhu, ktorých úlohou je uspokojovanie potrieb jednotlivcov a skupín, ktoré sa týkajú informovanosti, vzdelávania a osobného rozvoja, relaxu a využívania voľného času. V knižnici sa nachádza do 4000 kníh.

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom obecnej knižnice, predpokladáme, že knižnica zostane súčasťou školského areálu aj v prípade, že príde k vybudovaniu nového areálu.

Samostatná klubovňa (základná, vyššia vybavenosť). V obci spolkovú činnosť reprezentujú viaceré spolky a združenia, ktoré využívajú objekt kultúrneho domu, prípadne obecného úradu.

Kultúrne zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra, prípadne Nové Zámky.

Šport

Pre športové aktivity obyvateľov je k dispozícii najmä futbalové ihrisko, multifunkčné ihrisko v areáli školy prípadne telocvičňa. Zo športových podujatí sa v obci pravidelne organizujú futbalové zápasy.

Futbalový štadión (základná vybavenosť). V obci sa nachádza futbalový štadión v PFCelku Branč v PFČasti 416. Pôsobí tu športový klub OFK Branč, ktorý má tri družstvá (žiaci, dorast a seniorský tím). V areáli štadióna sa nachádza trávnaté futbalové ihrisko (100 x 65m) a trávnaté tréningové plochy a budova zázemia. Štadión je čiastočne prístupný aj pre rekreačné aktivity obyvateľov.

Navrhujeme rozšírenie areálu smerom k rieke Malá Nitra a vytvoriť nový primeraný prístup s parkoviskom pre návštevníkov.

Viacúčelové ihrisko (základná vybavenosť). V obci sa nachádza viacúčelové ihrisko v areáli základnej školy V PFCelku Veľká Ves v PFČasti 503. Ihrisko má umelý povrch s rozmermi 30 x 25m a primárne slúži pre potreby základnej školy, ihrisko je vo vyhradených hodinách prístupné aj pre rekreačné aktivity obyvateľov obce.

Telocvičňa (základná vybavenosť). V obci sa nachádzajú dve telocvične. Telocvičňa v areáli základnej školy slúži pre potreby menších detí (1. stupeň) a druhá telocvičňa sa

nachádza mimo školského areálu v blízkosti kultúrneho domu a slúži pre 2. stupeň.

Jazdecký klub (vyššia vybavenosť). V obci sa nachádza jazdecký klub v PFCelku Seget v PFČasti 801 v areáli Nová Taňa. Pôsobí tu klub El Zorro. V areáli štadióna sa nachádza stajňa a jazdecké plochy. Areál je prístupný aj pre rekreačné aktivity obyvateľov. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom futbalového štadióna.

Športové zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra, prípadne Nové Zámky.

Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie. Obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov opatrovateľskú službu. V obci je zriadený klub dôchodcov a je poskytovaná donáška stravy pre seniorov.

Denný stacionár (základná vybavenosť). V obci sa nenachádza primeraný priestor pre denný pobyt seniorov. Denný stacionár by mohol kombinovať funkcie klubu dôchodcov až po dennú starostlivosť pre čiastočne odkázaných ľudí na opatrovateľskú starostlivosť. Denný stacionár navrhujeme umiestniť v budove starej školy (PFČasť 401), ktorú je potrebné zrekonštruovať a prispôsobiť danej funkcii.

Sociálne zariadenia charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra

Obchod a služby

V súčasnej dobe je obchodná sieť plne organizovaná do súkromného sektoru riadená výlučne trhovými podmienkami a regulovaná štátom prostredníctvom legislatívy. Nemožno preto hovoriť o univerzálnej koncepcii v tomto druhu vybavenosti, túto si vytvárajú jednotlivé spoločnosti resp. fyzické osoby podľa vlastnej stratégie. Základnú vybavenosť tvorí prevažne potravinový obchod dopĺňaný drogistickým alebo aj priemyselným tovarom, vyššiu vybavenosť tvoria špecializované maloobchodné jednotky a veľkoobchodné prevádzky. Vo všeobecnosti v súčasnej dobe nie je potrebné zásadne zasahovať do trhového správania sa týchto prevádzok. Z pohľadu obce je potrebné primárne zachovať predovšetkým dve základné prevádzky potravín. Prevádzku supermarketu v Branči a prevádzku bežných potravín vo Veľkej Vsi.

Predajňa základných potravín a/alebo zmiešaného tovaru s predajnou plochou do 300m² (základná vybavenosť). V obci sa nachádzajú 3 takéto prevádzky.

Supermarket COOP Jednota. Nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 403. Predajná plocha cca. 300m². Otváracia doba je 7 dní v týždni.

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto obchodnej prevádzky, prevádzka je stabilizovaná a je potrebné ju ako takú podporovať.

Potraviny COOP Jednota. Nachádzajú sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 502. Predajná plocha cca. 60m². Otváracia doba je 6 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto obchodnej

prevádzky. Poloha je vhodná, je však potrebná zásadná prestavba.

Potraviny Berec. Nachádzajú sa v PFCelku Branč v PFČasti 402 v budove bývalého potravného družstva. Predajná plocha cca. 40m². Otváracia doba je 6 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto obchodnej prevádzky.

Prevádzka stravovacích služieb základného štandardu s odbytovou plochou do 300m² (základná vybavenosť). V obci sa nachádza 6 takýchto prevádzky.

Reštaurácia u Kuchárika. Nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 402. Odbytová plocha cca. 300m² a 50m² exteriérovej odbytovej plochy. Otváracia doba je 7 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto odbytovej prevádzky.

Morgen club. Nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 406. Odbytová plocha cca. 200m² a 50m² exteriérovej odbytovej plochy. Otváracia doba je 7 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto odbytovej prevádzky.

Šport bistro. Nachádza sa v Branč v PFČasti 405. Odbytová plocha cca. 100m² a 50m² exteriérovej odbytovej plochy. Otváracia doba je 7 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto odbytovej prevádzky.

Piváreň u Morgena. Nachádza sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 502. Odbytová plocha cca. 70m² a 50m² exteriérovej odbytovej plochy. Otváracia doba je 7 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto odbytovej prevádzky.

Royal kebab. Nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 406. Rýchle občerstvenie. Otváracia doba je 7 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto odbytovej prevádzky.

Zmrzlina u Semiho. Nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 401. Jedná sa o stánkový predaj cukrárskych výrobkov a zmrzlín. Otváracia doba je 7 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto odbytovej prevádzky.

Poštový operátor (základná vybavenosť).

Slovenská pošta. V obci sa nachádza poštový úrad Slovenskej pošty v budove obecného úradu. Plocha prevádzky 20m². Otváracie hodiny sú 5 dní v týždni (pracovné dni).

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky. Je potrebné ju zachovať aspoň v takejto minimálnej miere.

Prevádzka výrobných služieb základného charakteru s plochou prevádzky do 300m² (základná vybavenosť). V obci sa nachádza jedna takáto prevádzka.

Mäsovýroba a predajňa mäsových výrobkov Danóczi. Nachádza sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 604 v rámci rodinného domu. Predajná plocha cca. 50m². Otváracia doba je 6 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Prevádzka nevýrobných služieb základného charakteru s plochou prevádzky do 300m² (základná vybavenosť). V obci sa nachádzajú 3 takéto prevádzky.

Kaderníctvo Marianna. Nachádza sa v PFCelku Branč

v PFČasti 406 v rámci rodinného domu. Plocha prevádzky cca. 25m². Otváracia doba je na objednávku. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Kadernický salón Zita. Nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 408 v rámci rodinného domu. Plocha prevádzky cca. 50m². Otváracia doba je na objednávku. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Zelený dom. Kvetinárstvo, nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 401 žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Kvetinárstvo Bibi. Predajňa kvetín, darčkových predmetov a záhradkárskych potrieb, nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 402 v rámci rodinného domu. Plocha prevádzky cca. 40m². Otváracia doba je 5 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Pohrebisko (základná vybavenosť). V obci Branč sa nachádzajú dva areáli pohrebísk, ktoré prislúchajú pôvodným obciam Branč a Veľká Ves.

Cintorín Branč. Pohrebisko sa nachádza v PFCelku Branč v PFČasti 401. Plocha areálu je cca. 0,6ha a je relatívne zaplnený pohrebnými miestami. Pri vstupe sa nachádza malý dom smútku. Navrhujeme výrazné rozšírenie areálu južným smerom (cca. 2ha) a vytvorenie nového vstupu s parkoviskom. Zo strany námestia a zo strany cesty I/64 navrhujeme vytvorenie izolačného pásu vegetácie aj s prípadnou nutnosťou postupného uzavretia pohrebiska.

Cintorín Veľká Ves. Pohrebisko sa nachádza v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 502. Plocha areálu je cca. 0,5ha a je relatívne zaplnený pohrebnými miestami. Pri vstupe sa nachádza dom smútku. Navrhujeme aby výhľadovo bolo toto pohrebisko uzavreté a premenené na pietny pamätný park.

Zberný dvor (základná vybavenosť). V obci Branč sa nachádza zberný dvor v areáli ČOV. Na zbernom dvore môže byť uložený:

- komunálny odpad produkovaný v domácnosti nad limit určený Všeobecne záväzným nariadením obce 35/2001 o odpadoch, drobný stavebný odpad z prestavby rodinných domov vykonávaných na základe ohlásenia drobných stavebných úprav, ktoré je vydávané Obcou Branč,
- objemný odpad: starý nábytok, okná, dvere, zárubne, použité pneumatiky z osobných áut,
- nebezpečný odpad: autobatérie, použité automobílové oleje, plastové obaly z motorových olejov, motorové olejové filtre, žiarivky, opotrebované chladiarske zariadenia (chladničky),
- elektronický odpad,
- biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad a parkov,
- PET fľaše, sklo, papier a textil.

Špecializovaná obchodná prevádzka s predajnou plochou do 300m² (vyššia vybavenosť). V rámci obce sa nachádza niekoľko malých špecializovaných predajní
Vinotéka Banazzi. Predajňa vína, nachádza sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 504. Plocha prevádzky cca. 40m².

Otváracia doba je 5 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Predajňa medu. Predajňa medu a včelích produktov, nachádza sa v PFCelku Branč v PFČasti 402 v budove bývalého potravného družstva. Plocha prevádzky cca. 40m². Otváracia doba je 5 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

DoorMont. Predaj a montáž dverí a doplnkového tovaru, nachádza sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 505. Plocha prevádzky cca. 50m². Otváracia doba je 5 dní v týždni. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Primaverahouse. Internetový obchod bez predajnej plochy so zameraním na včelie produkty, nachádza sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 604 v rámci rodinného domu. Plocha prevádzky cca. 50m². Otváracia doba je na objednávku. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tejto prevádzky.

Prevádzka nevýrobných služieb vyššieho charakteru s plochou prevádzky do 300m² (vyššia vybavenosť). V obci sa nachádza 1 takáto prevádzka.

Pneuservis. Nachádza sa v PFCelku Veľká Ves v PFČasti 707. Plocha areálu cca. 30á. Areál je momentálne nevyužívaný. Navrhujeme zrušenie.

Obchodné zariadenia a zariadenia služieb charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra, prípadne v Nových Zámkoch.

Verejná správa

Reforma verejnej správy výrazne posilnila postavenie miestnych samospráv vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu rozvoju územia. Súčasný rozpočet obce sa pohybuje na hranici 500 tis. €, hlavný zdroj príjmov sú podiely daní najmä fyzických osôb a daň z nehnuteľností, najväčšie výdaje sú v ekonomickej oblasti (vrátane cestnej dopravy) a všeobecné verejné služby.

Obecný úrad (základná vybavenosť). Obecný úrad sa nachádza v PFCelku Branč v PFČasti 401 (HLAVNÉ NÁMESTIE). V obecnom úrade sídli samospráva obce. Orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 9 poslancov. Orgánmi obecného zastupiteľstva sú obecná rada a odborné komisie, je vytvorených 6 komisií. Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce a vykonáva svoju vyhradenú právomoc podľa §11 ods. 3/ zákona o obecnom zriadení. Obecný úrad zabezpečuje administratívne a organizačné veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj ďalších zriadených orgánov obecného zastupiteľstva, pozostáva zo 4 úsekov. V obecnom úrade sídli aj hlavný kontrolór obce. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom obecného úradu.

Matričný úrad (základná vybavenosť). V obci sa nachádza v budove obecného úradu.

Stavebný úrad (základná vybavenosť). Obec má zriadený spoločný stavebný úrad pre viaceré obce, ktorý sídli v meste Nitra.

Samosprávne zariadenia a zariadenia štátnej správy charakteru vyššej alebo špecifickej vybavenosti sú dostupné najmä v meste Nitra.

Rekreácia

Na území obce Branč sa síce nachádza minimum prírodných alebo kultúrnych pamiatok (hodné spomenúť kostol Navštívenia Panny Márie, súsošie sv. Cyrila a Metoda) a aj vinohradníctvo je zamerané skôr na individuálnu formu rekreácie. Vo všeobecnosti cestovný ruch je prakticky zanedbateľný. Nenachádzajú sa tu žiadne rekreačné zóny, resp. rybárske revíry, ktoré čiastočne zasahujú do územia obce nie sú z obce Branč prístupné.

Vzhľadom na jestvujúce prírodné podmienky – geomorfológia okolia, prírodná rezervácia môžeme charakterizovať zaujímavý potenciál pre rozvoj regionálneho turizmu založeného na cykloturistike (územiím prechádza niekoľko značených cyklotrás) aj s významnými cieľovými bodmi (vinohradníctvo, rybárstvo).

Druhým významným potenciálom sa môže stať tzv. vidiecky turizmus resp. jeho forma vinohradnícka turistika. Táto forma rekreácie má v území aj zaujímavý krajinný potenciál a aj teoreticky vybudované zázemie vo forme existujúcich chát a „hajlokov“. Chýba kvalitná infraštruktúra a služby.

Záhradná chata, samostatná záhrada (individuálna rekreácia). V obci sa nachádza niekoľko záhrad užívaných samostatne najmä v PFCelku Vinohrady.

Možnosť výstavby záhradných chatiek pri existujúcich alebo prípadne aj novozaložených záhradách na vymedzených plochách v PFCelku Vinohrady bude podporovaná pri splnení regulačných priestorových podmienok (najmä max. zastavaná plocha 50m²).

Vinohradnícky domček, samostatný vinohrad (individuálna rekreácia). V obci sa nachádza relatívne veľký počet individuálnych vinohradov pri ktorých sú vybudované vinohradnícke domčeky v PFCelku Vinohrady.

Možnosť výstavby vinohradníckych domčekov pri existujúcich alebo prípadne aj novozaložených vinohradov na vymedzených plochách v PFCelku Vinohrady bude podporovaná pri splnení regulačných priestorových podmienok (najmä max. zastavaná plocha 50m²).

Chalupa (individuálna rekreácia). V obci sa niekoľko pôvodných rodinných domov využíva ako chalupa. Ich počet nie je známy.

Z hľadiska rozvoja chalupárčenia nepredpokladáme rozvoj takejto rekreácie, a preto nie sú osobitne regulované, resp. sú regulované v rámci bežnej zástavby bývania. Rozvoj a vznik chalúp v rámci plôch individuálnej rekreácie (PFCelok Vinohrady) nie je žiadúci, v prípade ak budú splnené regulačné priestorové podmienky (najmä max. zastavaná plocha 50m²) bude takéto stavby realizovať.

Športovo-rekreačný areál menšieho a stredného charakteru (hromadná rekreácia). **Cetínske štrkovisko.** Do územia obce zasahuje malou časťou rekreačný areál Cetínske štrkovisko (Kocka), ktorý sa nachádza v okolí

ťažobných jám riečného štrku. Jedná sa o uzavretý areál na celkovej ploche cca. 33ha, z ktorej sa 10ha nachádza na území obce Branč, ktorý má formu tábora a kempingu so zameraním na vodné športy a športové rybárstvo. Tento areál nie je prístupný z územia obce Branč. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zámery v súvislosti rozvojom tohto areálu.

Ivanské štrkovisko. Do územia obce Branč zasahuje plocha Ivanských štrkovísk a okolitých plôch, ktoré sú využívané na rekreačné účely. Nejedná sa však o organizované plochy, ale len sekundárne využívanú vodnú plochu a sprievodnú vegetáciu na športové rybárstvo. Celková plocha lokality je 39ha z toho na území obce Branč sa nachádza 23ha. Tento areál nie je prístupný z územia obce Branč.

Rekreačné a športovo-rekreačné areály charakteru vyššej alebo špecifickej rekreácie: **športovo-rekreačné areály stredného a väčšieho charakteru** (hromadná až špecifická rekreácia), **kúpeľný areál** (špecifická rekreácia) sú dostupné podľa druhu rekreácie v rámci územia kraja až územia celého Slovenska

Infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra je podrobne popísaná v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.1 Údaje o vstupoch a časti Nároky na dopravnú infraštruktúru tejto správy.

Zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie a čistenie splaškových vôd

Zásobovanie pitnou vodou je podrobne popísané v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.1 Údaje o vstupoch a časti Voda tejto správy.

Zásobovanie elektrickou energiou a zemným plynom

Zásobovanie elektrickou energiou je podrobne popísané v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole B.1 Údaje o vstupoch a časti Energetické zdroje tejto správy.

Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo je podrobne popísané v oddiele ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA v kapitole Statická doprava

Vo všeobecnosti bude platiť pre všetky novonavrhované prevádzky ale aj pre všetky obytné objekty aby statická doprava bola zabezpečená na vlastných pozemkoch. Pri objektoch občianskej vybavenosti (okrem definovaných výnimiek) musí byť statická doprava zabezpečená pre zamestnancov aj pre návštevníkov na vlastných pozemkoch. Pri obytných objektoch je nutné zabezpečiť potreby statickej dopravy len pre bývajúcich, parkovanie pre návštevu sú uvažované státím na priestranstve.

Navrhujeme aby vo všetkých polohách centier boli na verejných plochách vybudované primerané parkovacie plochy ako aj stojany pre bicykle resp. je potrebné jestvujúce plochy určené pre parkovanie primerane skvalitniť. Tieto verejné parkoviská by primárne mali slúžiť pre návštevníkov obce resp. pre návštevu občianskej vybavenosti v správe obce prípadne cirkvi.

B.2 Údaje o výstupoch a časti Odpady tejto správy.

C.3 HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Branč nezahŕňa a eliminuje riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

Prognóza demografickej štruktúry

Výhľadový počet obyvateľov obce Branč je v projektovaný do roku 2045. Vychádza sa pritom z demografických projekcií podľa UPRN Nitrianskeho kraja, kde sa stanovili výhľadové tendencie pre Nitriansky kraj a okres, pričom sa zohľadnili založené tendencie dané vekovou štruktúrou a vývojom plodnosti a úmrtnosti.

Predpokladajú sa pre nasledovné obdobie nasledovné tendencie:

- obdobie najbližších 40 rokov bude charakteristické zmenou trendu vo vývoji počtu obyvateľov a kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia,
- v roku 2060 bude obyvateľstvo Slovenska menej početné, staršie a pravdepodobne aj etnicky pestrejšie,
- úbytok počtu obyvateľov na Slovensku začne s veľkou pravdepodobnosťou najneskôr v roku 2030 a s veľmi veľkou pravdepodobnosťou sa zachová až do roku 2060. Počet obyvateľov SR by sa mal v roku 2060 pohybovať okolo hranice 5,3 milióna osôb.
- počas celého prognózovaného obdobia bude starnutie obyvateľstva nezvratné a hlavne v období r. 2020 – 2040 veľmi intenzívne. Slovensko sa spolu s Poľskom stane najstaršou krajinou EÚ a zaradí sa medzi najstaršie krajiny na svete (Eurostat, OSN).
- starnutie vo zvýšenej miere zasiahne obyvateľstvo v produktívnom veku, ekonomické zaťaženie produktívneho obyvateľstva neproduktívnym obyvateľstvom sa začne zvyšovať.

Úvaha o projekcii obyvateľstva pre obec je vypracovaná na jednej strane na kontexte populačného starnutia a úbytku obyvateľstva, na druhej strane sa predpokladá vzhľadom na polohu obce jej atraktivita pre migráciu

najmä z mesta Nitra. V tabuľkovom prehľade je spracovaná projekcia obyvateľstva bez započítania migrácie (sledovanie všeobecných trendov v populácii) a aj projekcia s migráciou so započítaním aktívnej snahy obce o zvýšenie jej atraktivity a poskytnutia plôch pre výstavbu. Východzí počet obyvateľov k roku 2025 sa stanovuje na hodnotu 2170 obyvateľov.

tab. 8 Projekcia obyvateľstva s migráciou

	2025 (obyv.)	rv (%)	2035 (obyv.)	rv (%)	2045 (obyv.)
Branč (bez migrácie)	2170	-0,15	2137	-0,30	2073
Branč (s migráciou)	2170	0,50	2279	0,50	2394
NR O	161 606	-0,2109	158 197	-	-
NR K	659 699	-0,5155	625 693	-	-
SK	5 543 161	0,0130	5 550 391	-0,0790	5 506 568

Projekcia obyvateľstva s migráciou bude v územno-plánovacej dokumentácii obce Branč jeden zo základov pre bilančné úvahy, pretože predstavuje jeden z možných reálnych predpokladov možného rozvoja obce. Vzrast obyvateľstva za roky 2025 až 2045 je v rámci tohto optimistického variantu cca. 230 obyvateľov.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2045 sa na základe predpokladu postupného mierneho nárastu plodnosti a súčasne predpokladu mierneho zlepšovania úmrtnostných pomerov a predpokladu vzrastu migračného prírastku (pozitívny dopad snahy obce o „získanie“ nového obyvateľstva vytvorením nových plôch pre bytovú výstavbu) prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na takmer 2400 (vzrast o 230 obyvateľov). V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Bývanie

Variant 1

Nové rozvojové plochy a existujúce voľné nezastavané plochy v rámci zastavaného územia vymedzené v návrhu územného plánu obce pre bytovú výstavbu majú celkovú kapacitu 800 bytových jednotiek. Tento nárast je o 450 bytov vyšší ako prognózovaná potreba (350 bytov), ale tento nadbytok je možné označiť aj za mieru rezervy pre nemožnosť realizovať výstavbu v niektorých lokalitách (najväčšiu mieru neistoty realizácie je možné označiť plochy v zastavanom území alebo aj mimo neho v jestvujúcich prielukách alebo ako súčasť nadrozmerných záhrad. Tieto parcely sú vo vlastníctve konkrétnych majiteľov s veľkou pravdepodobnosťou sú plánované pre svojich rodinných príslušníkov do budúcnosti). Plochy určené zástavbu s funkciou bývania majú určené jasné regulačné kritériá, ktoré sú zamerané na urbanistický typ

zástavby (najčastejšie voľná uličná zástavba s podlažnosťou do 2NP), umiestnenie stavieb (umiestnenie do hĺbky max. 30m od uličnej čiar, v polohách staršej zástavby až 50m), definovanie min. podielu ozelenenia priemerne na min. 30% (nezastavateľná plocha) a samostatné definovanie plôch záhrad s min. možnosťou zastavania (max. 10%).

V kontexte rozvoja zástavby je potrebné aj vnímať pozitívny vplyv UPNO Branč v oblasti definovania verejných priestranstiev, kde je upriamená pozornosť nielen na ich priestorovú kvalitu (definovanie ich min. šírky a pod.) ale najmä aj definovanie funkčnej kvality s dôrazom na umiestnenie min. podielu ozelenenia na verejných priestranstvách (min. 20% na plošných priestranstvách a 5% na líniových priestranstvách).

Variant 2

Nové rozvojové plochy a existujúce voľné nezastavané plochy v rámci zastavaného územia vymedzené v návrhu územného plánu obce pre bytovú výstavbu majú celkovú kapacitu 790 bytových jednotiek. Tento nárast je o 440 bytov vyšší ako prognózovaná potreba (350 bytov), ale tento nadbytok je možné označiť aj za mieru rezervy pre nemožnosť realizovať výstavbu v niektorých lokalitách (najväčšiu mieru neistoty realizácie je možné označiť plochy v zastavanom území alebo aj mimo neho v jestvujúcich prielukách alebo ako súčasť nadrozmerných záhrad. Tieto parcely sú vo vlastníctve konkrétnych majiteľov s veľkou pravdepodobnosťou sú plánované pre svojich rodinných príslušníkov do budúcnosti). Plochy určené zástavbu s funkciou bývania majú určené jasné regulačné kritériá, ktoré sú zamerané na urbanistický typ zástavby (najčastejšie voľná uličná zástavba s podlažnosťou do 2NP), umiestnenie stavieb (umiestnenie do hĺbky max. 30m od uličnej čiar, v polohách staršej zástavby až 50m), definovanie min. podielu ozelenenia priemerne na min. 30% (nezastavateľná plocha) a samostatné definovanie plôch záhrad s min. možnosťou zastavania (max. 10%).

V kontexte rozvoja zástavby je potrebné aj vnímať pozitívny vplyv UPNO Branč v oblasti definovania verejných priestranstiev, kde je upriamená pozornosť nielen na ich priestorovú kvalitu (definovanie ich min. šírky a pod.) ale najmä aj definovanie funkčnej kvality s dôrazom na umiestnenie min. podielu ozelenenia na verejných priestranstvách (min. 20% na plošných priestranstvách a 5% na líniových priestranstvách).

Hospodárska základňa a vybavenosť regionálneho charakteru

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídú potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie

na základe príslušnej legislatívy) a navyiac je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou.

V rámci stratégie rozvoja zástavby navrhuje dve lokality pre umiestňovanie výrobných areálov a prevádzok – v rámci vybavenostno-výrobného celku PFCelok Seget. Uvedený celok slúži pre umiestňovanie vybavenosti a extenzívnej výroby kde bude možné umiestniť aj extenzívnu výrobu (t.z. výroby s priemernými a malými plošnými a energetickými a dopravnými nárokmi s ochranným pásmom minimálne presahujúcim vymedzený areál (max. 25m) – všetky sledované hygienické limity pre obytné územie na okraji ochranného pásma musia byť nižšie ako sú prípustné hodnoty (napr. hodnoty hluku, emisií, zápachu a pod.). Jedná sa najmä o výrobu, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie (na základe príslušnej legislatívy).

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Pozitívne je možné hodnotiť aj navrhované riešenie pre stanovenú reguláciu pre umiestňovanie občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry v zastavanom území obce (aj navrhovanom) a definovanie konkrétnych opatrení pre jednotlivé už existujúce prevádzky.

Obec má zámer podporovať materskú školu, rozvoj v rámci existujúceho areálu. Nakoľko budova má priestorové rezervy na zabezpečenie možného nárastu kapacity tak nie je navrhované rezervovanie novej polohy resp. rozšírenie materskej školy.

Obec obdobne má zámer podporovať aj základnú školu. Nakoľko je poloha základnej školy nevhodná, nebezpečná pre žiakov pretože sa nachádza pri frekventovanej ceste, navyše areál nie dostatočne veľký a chýba rozvojový potenciál tak navrhuje vhodnejšie umiestnenie, rezervujeme plochu v blízkosti materskej školy.

Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zábery v súvislosti farnosťou. Fara je vo veľmi vhodnej a historickej polohe. Na pozemku fary je navrhovaná priestorová rezerva aj do budúcnosti pre potreby umiestnenia funkcií súvisiace s cirkevným životom obce.

Obec má zámer kultúrny dom podporovať s možnosťou rozšírenia o ďalšie záujmové činnosti a klubové priestory. Samotný kultúrny dom je kapacitne pomerne malý a chýba mu najmä kvalitné predpolie a zázemie. Ako vhodné sa javí aby obec areál kultúrneho domu rozšírila o budovu a areál bývalej predajne COOP jednota.

S prevádzkou knižnice nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zábery v súvislosti rozvojom obecnej knižnice, predpoklad je, že knižnica zostane súčasťou školského areálu aj v prípade, že príde k vybudovaniu nového areálu.

Obec vo všeobecnosti podporuje záujmové a spolkové činnosti a umiestnenie klubových priestorov sú riešené v rámci objektu kultúrneho domu alebo obecného úradu.

Obec podporuje športový areál, je potrebné ho skvalitniť nielen samotný areál ale aj jeho predpolie

v rámci verejného priestranstva smerom k rieke Malá Nitra a vytvoriť tak nový primeraný prístup s parkoviskom pre návštevníkov.

V obci sa nachádza jazdecký klub, v areáli sa nachádza stajňa a jazdecké plochy. Areál je prístupný aj pre rekreačné aktivity obyvateľov. Nie sú známe žiadne rozvojové alebo iné zábery v súvislosti rozvojom.

Ako veľmi pozitívny záber je možné hodnotiť návrh na zriadenie denného stacionáru, ktorý by mohol kombinovať funkcie klubu dôchodcov až po dennú starostlivosť pre čiastočne odkázaných ľudí na opatrovateľskú starostlivosť. Denný stacionár predkladaný dokument navrhuje v rámci budovy starej školy, ktorú je potrebné zrekonštruovať a prispôbiť danej funkcii.

Deklarovaná je aj podpora zachovania a rozvoja zdravotného strediska v rámci existujúceho objektu, prípadne je možné aj premiestnenie do polohy z niektorých centier, prípadne aj do súčasnej budovy základnej školy v prípade výstavby nového školského areálu a pod.

Napriek skutočnosti, že obchodné prevádzky sú zaradené medzi trhovo regulované. Z pohľadu obce je potrebné primárne zachovať predovšetkým dve základné prevádzky potravín. Prevádzku supermarketu v Branči a prevádzku bežných potravín vo Veľkej Vsi.

Umiestňovanie prevádzok sa musí riadiť funkčnou reguláciou.

Obec podporuje zachovanie prevádzky poštového operátora a aj jeho umiestnenie v rámci obecného domu je vhodné.

Všetky úrady verejnej samosprávy sídlia v obecnom dome. Hodnotená územnopláňová dokumentácia podporuje zachovanie budovy obecného domu pre takéto funkcie aj s ich rozšírením pre potreby obce (spoločenské priestory, klubovne a pod.).

Rekreácia

Vzhľadom na jestvujúce prírodné podmienky – geomorfológia okolia, prírodná rezervácia môžeme charakterizovať zaujímavý potenciál pre rozvoj regionálneho turizmu založeného na cykloturistike (územím prechádza niekoľko značených cyklotrás) aj s významnými cieľovými bodmi (vinohradníctvo, rybárstvo).

Druhým významným potenciálom sa môže stať tzv. vidiecky turizmus resp. jeho forma vinohradnícka turistika. Táto forma rekreácie má v území aj zaujímavý krajinný potenciál a aj teoreticky vybudované zázemie vo forme existujúcich chat a „hajlokov“.

Možnosť výstavby záhradných chatiek pri existujúcich alebo prípadne aj novozaložených záhradách na vymedzených plochách v PFCelku Vinohrady bude podporovaná pri splnení regulačných priestorových podmienok (najmä max. zastavaná plocha 50m²).

Podobne ako pri záhradnej chatke možnosť výstavby vinohradníckych domčekov pri existujúcich alebo prípadne aj novozaložených vinohradoch na vymedzených plochách v PFCelku Vinohrady bude podporovaná pri splnení

regulačných priestorových podmienok (najmä max. zastavaná plocha 50m²).

Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Infraštruktúra

V oblasti nadradenej dopravy sa síce nepočíta so žiadnou zásadnou zmenou v území ale UPNO Branč prináša na miestnej úrovni definovanie / delenie dopravy na nevyhnutný vnútroobecný tranzit a dopravu výlučne cieľovú čím je umožnené budovanie obytných zón s ukludnenou dopravou. V koridoroch ciest III. triedy sa počíta s výstavbou / dobudovaním chodníkov a cyklo-chodníkov (s možnou vzájomnou integráciou). Uvedené návrhy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. Toto opatrenie prispieva aj k eliminácii kolíznych javov v súvislosti s možným vzrastom dopravy (blízkosť okresného mesta Nitra).

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba novej čističky odpadových vôd podstatný a pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Celkové zhodnotenie vplyvov na obyvateľstvo

Navrhované riešenie (obidva varianty) predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene v rámci výrobných areálov, resp. po ich obvode (najmä v kontakte s obytným územím), ako aj na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu, t.j. rozvoj obce v súčasnosti platnou územnoplánovacou dokumentáciou, kde však vo veľkej miere chýbajú priestorové ale aj funkčné regulatívy, čo umožňuje relatívne živelný rozvoj zástavby.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery.

Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery v riešenom území.

Nepriame pozitívne vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

Čiastočne regionálny dosah by mala výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko. Tým sa zníži spotreba fosílnych palív na výrobu elektrickej energie s pozitívnym vplyvom na klimatické pomery, ako aj na kvalitu ovzdušia. V rámci predkladaného dokumentu nie je riešené umiestnenie takýchto elektrární ale v rámci návrhu vhodné uvažovať nadtýmito alternatívami získavania energií.

Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Alternatívne sa uvažuje s výrobou tepla / elektrickej energie formou obnoviteľných zdrojov (tepelné čerpadlo, fotovoltaika a pod.). Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii lokalizuje významné nové plochy výroby a vybavenosti, kde predpokladáme aj vznik stredných zdrojov znečistenia (najmä v súvislosti s vykurovaním objektov) ale aj v súvislosti umiestnením určitej technológie výroby. Navrhované plochy sú v dostatočnej vzdialenosti od plôch určených na bývanie a súčasne ich oddeľuje aj terénna konfigurácia čo súhrne zabezpečuje minimálny vplyv na znečistenie ovzdušia v obci a všeobecne kvalitu životného prostredia v obytnom území.

V samotnej obci územnoplánovacia dokumentácia v zásade počíta s jednou novou plochou výroby v PFCelku Seget. Menšie prevádzky aj výrobného charakteru (extenzívna výroba) je lokalizovaná výhradne do už existujúcich areálov a do novonavrhovanej plochy s požiadavkou na ich oddelenie environmentálnou vegetáciou od obytného územia. Na plochách určených pre bývanie sa výrobné prevádzky nepovoľujú vôbec.

Vplyvy na vodné pomery a kvalitu vody

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie sleduje zlepšenie hydrologických a hydrogeologických pomerov v území.

Jedná sa predovšetkým o realizáciu opatrení, ktorých cieľom je v maximálnej miere zadržiavať zrážkovú vodu v území.

V rámci krajiny je navrhnutá bohatá sieť líniových a plošných vegetačných prvkov, ktorých úloha je okrem iného eliminovať rýchle odtekanie vody a tým ju zadržiavať v území a súčasne aj tým chrániť jednotlivé stavby pred prívalovými povodňami.

V záväznej časti hodnotenej dokumentácie sú definované kritéria pre manažment dažďovej vody pri výstavbe, ktorý pozostáva predovšetkým z jej zadržiavania na ploche pozemku pre jej neskoršie využitie (napr. polievanie) a len v nevyhnutnej miere ako bezpečnostný prvok jej umožniť vsakovanie resp. priame odtekanie do recipientu.

Významné opatrenia sú smerované aj k hlavnému vodnému toku v území Malej Nitry. Z dôvodu zvýšenia ekologickej kvality a ekostabilizačnej funkcie vodného toku odporúčame výhľadové rozšírenie pozemku vodného toku a realizáciu renaturačných opatrení, ktorá by mali zahŕňať napr. zníženie sklonu brehov, zníženie pozdĺžneho sklonu tokov, spomalenie prúdenia vody a tým aj zväčšenie plochy pre mokradnú a brehovú vegetáciu (v miestach kde je to možné).

V neposlednom rade významný vplyv na vodné pomery v oblasti ich kvality má výstavba novej celoobecnej splaškovej kanalizácie, ktorá by mala úplne eliminovať vypúšťanie odpadných vôd do potoka. Samozrejmosťou je povinnosť napojenia na kanalizáciu všetkých novonavrhovaných stavieb a areálov.

Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej a založenia novej líniovej vegetácie s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. V rámci návrhového obdobia sú navrhované celkové zábery PP mimo zastavané územie pre Variant 1 v úhrne 50ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 37,55ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby 7,81ha. V rámci návrhového obdobia sú navrhované celkové zábery PP mimo zastavané územie pre Variant 2 v úhrne 56ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 48,19ha a pre potreby rozvoja regionálnej vybavenosti a výroby 7,81ha.

Vzhľadom k skutočnosti, že priestorové rezervy v zástavbe obce a možnosti intenzifikácie existujúcej

zástavby sú nízke a sú z pohľadu reálnej využiteľnosti ťažšie dostupné (majetko-právne vzťahy), bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce.

Najkvalitnejšia pôda v danom území sa sústreďuje takmer bezvýhradne vo východnej časti územia medzi riekami Nitra a Malá Nitra a v tejto časti tvoria absolútne prevažujúci typ pôdy. Z uvedeného dôvodu je toto územie preferovať pre využitie na poľnohospodárske účely.

Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Významnejšie biotopy sú v riešenom území viazané najmä na kompaktné lesné porasty (Cetínsky les) resp. územie v kontakte s riekou Malá Nitra ale aj v kontakte s mozaikovou štruktúrou vinohradov.

Z hľadiska fauny a flóry majú význam aj prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES). V hodnotenej ÚPD sa na plochách chránených území ani prvkov ÚSES nenavrhujú žiadne navrhované stavby a rozvojové zámery. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy.

Opatrenia a návrhy krajinskej vegetácie

Z pohľadu definovanej stratégie pre prírodnú štruktúru je veľmi dôležité v rámci územia obce Branč nielen zachovanie a podpora jestvujúcich častí krajinskej vegetácie ale je nevyhnutné pristúpiť aj k jej výraznému doplneniu či už na úrovni významných lokalít z pohľadu ÚSES ale aj na úrovni doplnkovej krajinskej vegetácie a environmentálnej vegetácie.

Oproti súčasnému stavu navrhujeme zväčšenie plôch krajinskej vegetácie (ekostabilizujúcej a environmentálnej vegetácie) o cca. 120%. Pôvodnú plochu identifikovanú v rámci prieskumov a rozborov o veľkosti 54,8ha navrhujeme rozšíriť na 120ha čím podiel krajinskej vegetácie v rámci územia obce dosiahne hodnotu 8,6% (nárast o necelé 4%). Takýto podiel hodnotíme ako minimálne vyžadovaný na zvýšenie ekostability územia. Navrhované plochy krajinskej vegetácie sú rozmiestnené relatívne rovnomerne v rámci katastra.

obr. 15 Schéma krajiny vegetácie – Variant 1 návrh

obr. 16 Schéma krajiny vegetácie – Variant 2 návrh

Jednotlivé lokality sú vo väčšine prípadov významne rozšírené resp. sú navrhované nové lokality.

Nakoľko sa prakticky vo všetkých prípadoch jedná o navýšenie na úkor poľnohospodárskej pôdy je to citlivá otázka pretože na jednej strane zväčšovaním zastavaného územia obce a na strane druhej zväčšovaním ekostabilizačných plôch sa znižuje výmera na úroveň cca 877ha z pôvodných cca. 1015ha.

Z hľadiska priestorového využitia navrhujeme aby prevažujúcu plochy tvorila najmä vzrastlá vegetácia a dosiahla podiel aspoň 60% na všetkej krajiny vegetácii.

Z funkčného hľadiska preferujeme najmä ekostabilizujúcu vegetáciu, ktorá bude naďalej tvoriť rozhodujúci podiel na vegetácii. Environmentálna vegetácia bude vysádzaná ako sprievodná vegetácia ciest a po obvode zastavaného územia obce.

Opatrenia a návrhy pre jednotlivé významné lokality krajiny vegetácie vid'. Popis jednotlivých krajinoekologických prvkov v kapitole Vplyv na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES.

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie Variant 1

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie je podriadený filozofii stratégie rozvoja obce (vid'. aj Urbanistická stratégia rozvoja obce na strane **Chyba! Záložka nie je definovaná.**), sleduje vytvorenie funkčnej kostry obecnej vegetácie, ktorá bude rovnomerne rozložená / dostupná v rámci zastavaného územia obce. Predovšetkým chápeme za najpodstatnejšiu zložku sídelnej vegetácie rekreačnú vegetáciu s ekostabilizačnými a/alebo environmentálnymi funkciami – teda najmä parkovú zeleň. Koridor rieky Malá Nitra napriek skôr ekostabilizujúcej funkcii bude integrálnou súčasťou systému sídelnej vegetácie tvoriacu chrbtovú os zelene, ktorú formou revitalizácie navrhujeme efektívne rozšíriť pre potreby obce.

Najvýznamnejšou zložkou sídelnej vegetácie bude tzv. rekreačná vegetácia, ktorá z pohľadu vnímania obyvateľov ako aj z pohľadu významnosti ich umiestnenia bude tvorí „zelenú dominantu“ obce. Budú sem patriť:

- park Branč
- park ČOV
- park Arkuš
- archeopark Arkuš
- parčík na hlavnej ulici,
- park pri železnici
- Malá Nitra
- obytné parčíky

Nakoľko sa jedná o najcharakteristickejšiu vegetáciu je nevyhnutné tomu podriaďiť aj jej druhové zloženie a jednotlivé parky založiť na významných sadovníckych projektoch, ktoré budú odrážať typ lokality a regiónu. Tieto plochy budú významné aj z pohľadu vťahovania (navrhovanej) krajiny vegetácie do zástavby.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať parku Branč, ktorý navrhujeme vytvoriť medzi riekou Malá Nitra a Ponitrianskou osou. V súčasnosti zarastené miesta, kde je časť je využívaná ako orná pôda a je potrebné a navrhnuť vhodnú formu a vzhľad parku.

Vysoký zreteľ je potrebné venovať aj vegetácii v rámci centrálnych verejných priestranstiev – návští.

Významné plochy tzv. vybavenostnej vegetácie tvoria plochy v rámci významných objektov vybavenosti (základná škola, materská škola). Uvedené plochy majú vlastnú mieru regulácie a nie sú vyčlenené ako samostatné plochy.

V neposlednom rade je potrebné pozornosť venovať aj tzv. environmentálnej vegetácii, t.j. sprievodnej vegetácii verejných – líniových priestranstiev a vegetácii vybavenostných a výrobných areálov (ochranná a izolačná funkcia). Najmä vybavenostno-výrobné areály musia dodržať navrhovanú výsadbu.

obr. 17 Schéma sídelnej vegetácie – Variant 1 návrh

V kontaktných polohách zastavaného územia obce a krajiny v PFČastiach je potrebné pre zmiernenie vplyvov otvorenej krajiny na zastavané územie a naopak vytvoriť zelený izolačný pás v šírke min. 10m.

Pre obytnú vegetáciu a extenzívnu produkčnú vegetáciu je miera regulácie najnižšia a sústreďuje sa najmä do priestorovej a kvantitatívnej regulácie. Je potrebné dbať najmä na dodržanie „zadnej línie“ zástavby a ponechanie priestoru pre jednotlivé záhrady.

Celkové navrhované zastúpenie sídelnej vegetácie predstavuje 131,8ha, vegetácia tvorí 58% podiel v rámci navrhovaného zastavaného územia (PFCelky Branč, Veľká Ves, Záhrady, Arkuš, Seget).

Ak budeme sledovať len významné plochy sídelnej vegetácie (vegetácia s rekreačnými, vybavenostnými, ekostabilizujúcimi a environmentálnymi funkciami) celkové zastúpenie vegetácie predstavuje 20,8ha, 9% podiel v rámci zastavaného územia (PFCelky Branč, Veľká Ves, Záhrady, Arkuš, Seget).

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie Variant 2

Návrh rozvoja sídelnej vegetácie je podriadený filozofii stratégie rozvoja obce (vid'. aj Urbanistická stratégia rozvoja obce na strane Chyba! Záložka nie je definovaná.), sleduje vytvorenie funkčnej kostry obecnej vegetácie, ktorá bude rovnomerne rozložená / dostupná v rámci zastavaného územia obce. Predovšetkým chápeme za najpodstatnejšiu zložku sídelnej vegetácie rekreačnú vegetáciu s

ekostabilizačnými a/alebo environmentálnymi funkciami – teda najmä parkovú zeleň. Koridor rieky Malá Nitra napriek skôr ekostabilizujúcej funkcii bude integrálnou súčasťou systému sídelnej vegetácie tvoriacu chrbtovú os zelene, ktorú formou revitalizácie navrhujeme efektívne rozšíriť pre potreby obce.

Najvýznamnejšou zložkou sídelnej vegetácie bude tzv. rekreačná vegetácia, ktorá z pohľadu vnímania obyvateľov ako aj z pohľadu významnosti ich umiestnenia bude tvorí „zelenú dominantu“ obce. Budú sem patriť:

- park Branč
- park ČOV
- archeopark Arkuš
- parčík na hlavnej ulici,
- park pri železnici
- park Záhrady
- Malá Nitra
- obytné parčíky

Nakoľko sa jedná o najcharakteristickejšiu vegetáciu je nevyhnutné tomu podriadiť aj jej druhové zloženie a jednotlivé parky založiť na významných sadovníckych projektoch.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať parku Branč, ktorý navrhujeme vytvoriť medzi riekou Malá Nitra a Ponitrianskou osou. V súčasnosti zarastené miesta, kde je časť je využívaná ako orná pôda a je potrebné a navrhnuť vhodnú formu a výzor parku.

obr. 18 Schéma sídelnej vegetácie – Variant 2 návrh

Vysoký zreteľ je potrebné venovať aj vegetácii v rámci centrálnych verejných priestranstiev – návští.

Významné plochy tzv. vybavenostnej vegetácie tvoria plochy v rámci významných objektov vybavenosti (základná škola, materská škola). Uvedené plochy majú vlastnú mieru regulácie a nie sú vyčlenené ako samostatné plochy.

V neposlednom rade je potrebné pozornosť venovať aj tzv. environmentálnej vegetácii, t.j. sprievodnej vegetácii verejných – líniových priestranstiev a vegetácii vybavenostných a výrobných areálov (ochranná a izolačná funkcia). Najmä vybavenostno-výrobné areály musia dodržať navrhovanú výsadbu.

V kontaktných polohách zastavaného územia obce a krajiny v PFČastiach je potrebné pre zmiernenie vplyvov otvorenej krajiny na zastavané územie a naopak vytvoriť zelený izolačný pás v šírke min. 10m.

Pre obytnú vegetáciu a extenzívnu produkčnú vegetáciu je miera regulácie najnižšia a sústreďuje sa najmä do priestorovej a kvantitatívnej regulácie. Je potrebné dbať najmä na dodržanie „zadnej línie“ zástavby a ponechanie priestoru pre jednotlivé záhrady.

Celkové navrhované zastúpenie sídelnej vegetácie predstavuje 129,3ha, vegetácia tvorí 65% podiel v rámci navrhovaného zastavaného územia (PFČelky Branč, Veľká Ves, Záhrady, Arkuš, Seget).

Ak budeme sledovať len významné plochy sídelnej vegetácie (vegetácia s rekreačnými, vybavenostnými, ekostabilizujúcimi a environmentálnymi funkciami) celkové zastúpenie vegetácie predstavuje 19,7ha, 9% podiel v rámci zastavaného územia (PFČelky Branč, Veľká Ves, Záhrady, Arkuš, Seget).

Návrh rozvoja významných lokalít sídelnej vegetácie

Sprievodná vegetácia na Hlavnom námestí

Z pohľadu návrhu a opatrení je potrebné vykonávať pravidelnú údržbu.

Malá Nitra (sprievodná vegetácia pri Malej Nitre)

Na časti Malá Nitra v kontakte so zástavbou navrhujeme vytvorenie nábrežia pri rieke, ktoré bude súčasťou biokoridoru Malá Nitra a súčasne bude plniť vybavenostno-rekreačné funkcie.

Sprievodná vegetácia na prístupovej ceste vo vinohradoch

Táto vegetácia je významným ekostabilizačným prvkom v krajine na rozhraní pahorkatiny a riečnej terasy, je potrebné ho zachovať a chrániť pred nevhodnými zásahmi a výstavbou

Cintorín Branč a Cintorín Veľká Ves

Pre obidve pohrebiská je potrebné príprava a realizácia komplexných vegetačných úprav, ktoré by mali za úlohu v prvom rade vytvoriť kvalitu pietneho miesta a v tejto súvislosti vytvoriť aj odizolovanie (vizuálne aj hlukové) od cesty I. triedy. Cintorín Veľká Ves je navrhovaný aj v budúcnosti na uzavretie

Park Branč

Medzi koridorom rieky Malá Nitra a navrhovanou zástavbou základnej vybavenosti Nitrianskej ulice navrhujeme vytvorenie parkovej plochy v rámci ktorej by mohli byť integrované športovo-rekreačné plochy. Navrhujeme aby táto lokalita bola primerane využívaná pre rekreačné aktivity, je potrebné vybudovať sieť

chodníkov, sedení a lavičiek, ktoré by mali svoje ohnisko pri navrhovanej vodnej ploche

Park ČOV

V okolí areálu ČOV navrhujeme vytvorenie parkovej plochy, ktorá bude súčasne slúžiť ako ochranné pásmo ČOV 50m od hranice areálu.

Archeopark Arkuš

Navrhujeme vytvorenie archeoparku v mieste archeologického náleziska Arkuš/Hrádok. Ide o vytvorenie parkovej plochy v rámci ktorej by mohli byť integrované vzdelávacie/rekreačné plochy.

Parčík na Hlavnej ulici

Plocha zelene, ktorej hlavná funkcia je oddelenie hlučnej cesty I. triedy od budov určených na bývanie.

Park pri železnici

V časti kde prechádza železnica zastavaným územím navrhujeme plochu sídelnej vegetácie slúžiacu ako park a zároveň deliaca plocha obydľí a železnice. Park je navrhovaný pozdĺž železničnej trate v kontakte s navrhovaným návestím Záhrady.

Park Záhrady (Variant 2)

V centrálnej časti novonavrhovanej výstavby PFČelku Záhrady navrhujeme vytvorenie parkovej plochy v rámci ktorej by mohli byť integrované športovo-rekreačné plochy.

Obytné parčíky

V rámci jednotlivých PFČastí, či už existujúcich ale najmä v rámci novonavrhovaných je určené miesto na obytný parčík pre zabezpečenie priestoru pre každodennú rekreáciu, oddych (malé detské ihrisko a pod.)

Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Regulatívy priestorového usporiadania sú cielené aj na zachovanie tradičných krajinnárskych štruktúr, medzi ktoré možno zaradiť ucelenú plochu tradičných vinohradov vo východnej časti katastra.

Krajinný obraz obce mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. K existujúcej významnej architektonickej dominante (veža kostola Navštívenia Panny Márie) je navrhovaná nová dominanta v polohe obecného úradu, ktorá má podporiť siluetu obce v polohe vnímania dvoch rovnocenných oblastí života obce (cirkevného a svetského).

Účelom týchto opatrení je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do

okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany vidieckeho charakteru zástavby.

Za účelom tvorby, udržania a zachovania vegetácie v rámci zastavaného územia sa určujú viaceré kvantitatívne definované regulatívy:

- min. podiel ozelenenia na všetkých plochách zástavby;
- min. podiel ozelenenia na všetkých plochách priestranstiev;
- požiadavka spracovať projekt sadovníckych úprav ako súčasť projektovej dokumentácie pre všetky vybavenostné objekty a projekty verejných priestranstiev;

Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V rámci územia obce sa nenachádzajú chránené územia. V kontaktných polohách územia obce sa však nachádzajú viaceré významné prírodné prvky, pričom niektoré z nich zasahujú len okrajovo prípadne sú v bezprostrednej blízkosti:

- Regionálne biocentrum Cetínsky les,
- Regionálne biocentrum Vinodolský hájik,
- Regionálny biokoridor Cetínsky les – Malá Nitra,
- Regionálny biokoridor Tvrdošovský potok
- EVSK Kapitúlske pole (štrkoviská).

Vplyv navrhovaných riešení a eliminácia nepriaznivých vplyvov týchto činností na významné ekostabilizujúce prvky (chránené územia, ÚSES a pod.) sú popísané v kapitole Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli rešpektované pásma ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- ochranné pásma vodných tokov,
- ochranné pásmo lesa,
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vodovody, kanalizácia, elektrické vedenia, plynovody produktovody, telekomunikačné vedenia a zariadenia uvedenej infraštruktúry,
- cestné ochranné pásma.

V niektorých prípadoch sú trasy líniových stavieb prekážkou ďalšej výstavby, v takýchto prípadoch boli navrhnuté prekládky trás.

Krajinnoekologická stratégia obce (ÚSES)

V roku 2020 bol vypracovaný dokument regionálneho ÚSES pre okres Nitra, ktorý je schválený a vymedzené prvky regionálneho významu sú záväznými pre ďalší rozvoj územia.

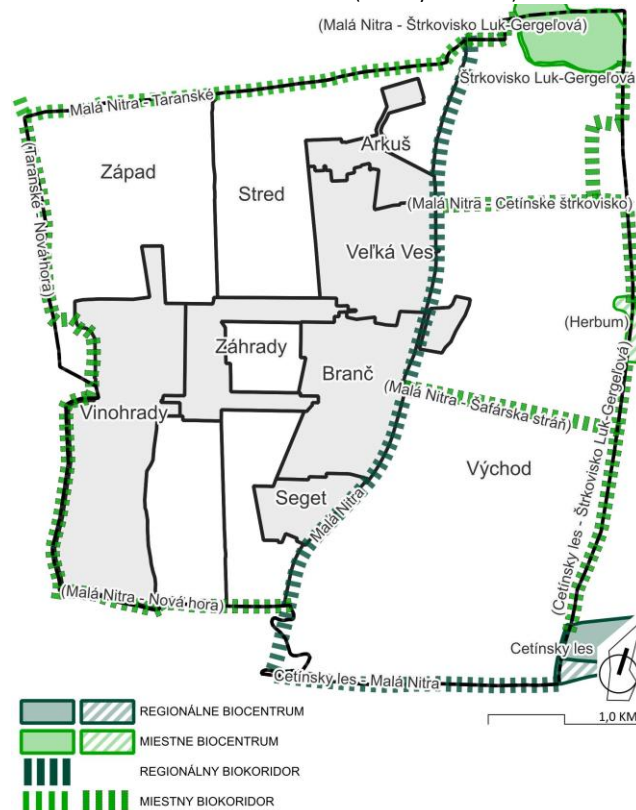
Prvky ÚSES by mali v návrhovom až výhľadovom období vytvoriť súvislú sieť bioticky pozitívne pôsobiacich prvkov v krajine tak, aby vzdialenosť medzi jednotlivými prvkami siete bola čo možno najmenšia – v ideálnom prípade maximálne 500m.

Krajinnoekologická stratégia obce (ÚSES) Variant 1

Krajinnoekologická stratégia rozvoja obce sa sústreďuje primárne na zachovanie jestvujúcich krajinných prvkov a návrh nových prvkov v území, kde ich je nedostatok. To znamená, že jednak navrhuje realizovať opatrenia na zachovanie a podporu existujúcich významných plôch, jednak v budúcnosti (v návrhovom a výhľadovom období) navrhuje realizovať aj založenie nových plôch s ekologickou a environmentálnou funkciou.

Z pohľadu nízkej ekostabilizačnej hodnoty územia a jej nerovnomerného rozloženia predpokladá potrebu pripraviť a najmä realizovať opatrenia na jej celkové zvýšenie – bude potrebné postupne významne zvýšiť podiel krajinnej vegetácie. Hodnotená UPD týmto sleduje, aby podiel ekostabilizačných a environmentálnych plôch stúpol na hodnotu cca. 18% plochy katastrálneho územia, resp. aby ukazovateľ krajinnoekologickej stability územia (KES) sa zvýšil na hodnotu vyššiu ako 1,5 (krajina s nízkou ekologickou stabilitou). Tento cieľ napĺňa najmä delením rozsiahlych ucelených plôch poľnohospodárskej výroby (veľkabloková orná pôda) líniovými interakčnými prvkami ale aj rozširovaním / vytváraním nových krajinárskych prvkov.

obr. 19 Prírodná štruktúra obce –návrh (PFCelky Variant 1)

Výsledná štruktúra prvkov ÚSES na území obce Branč je nasledovná:

- Cetínsky les (regionálne biocentrum s označením v R-ÚSES Nitra RBc 3);

- Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 21);
- Cetínsky les – Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 6);
- Štrkovisko Luk–Gergeľová (v RÚSES označený ako EVSK Kapitúlske pole (štrkoviská), miestne biocentrum);
- Herbum (miestne biocentrum);
- Cetínsky les – Štrkovisko Luk–Gergeľová (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Štrkovisko Luk–Gergeľová (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Cetínske štrkovisko (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Šafárska stráň (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Taranské (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Nová hora (navrhovaný miestny biokoridor);
- Taranské – Nová hora (navrhovaný miestny biokoridor).

Ukazovateľ ekologickej stability územia KES bude takto perspektívne zvýšený na hodnotu 1,49 (významné priblíženie sa k cieľu krajinnoekologickej stratégie obce) čo by znamenalo, že v klasifikácii ekologickej stability územia bude územie obce Branč klasifikované ako územie so strednou ekologickou stabilitou a pokračujúcou potrebou realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení.

Si	Hlavné typy pozemku (Typ PFParcely; Funkčná charakteristika)	Plocha (ha)	Podiel (%)
0	zástavba; vybavenosť vyššia, technická vybavenosť, výroba	25,4	1,8
1	priestranstvo; tranzit, tranzit a prístup, účelový prístup vegetácia krajinná; produkčná intenzívna zástavba; vybavenosť vyššia, bývanie a/alebo vybavenosť vyššia	929,1	67,3
2	priestranstvo; prístup, prístup a čiastočný tranzit, spoločenské vegetácia krajinná; environmentálna vegetácia sídelná; environmentálna, zástavba; bývanie, rekreácia individuálna, vybavenosť základná	193,1	13,9
3	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vegetácia sídelná; obytná a/alebo produkčná, vybavenosť a/alebo rekreačná, produkčná extenzívna doplnkovo rekreačná vodstvo; ekostabilizujúce zástavba; obytná a/alebo produkčná,	189,8	13,7
4	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vodstvo; ekostabilizujúce	43,5	3,2
5	-	0,0	0,0
spolu		1381	100

Na základe tabuľky je možné stanoviť KES:

$$KES_s = (\sum Si \times Pi) / P_z = (25,4 \times 0 + 929,1 \times 1 + 193,1 \times 2 + 189,8 \times 3 + 43,5 \times 4 + 0 \times 0) / 1381 = 1,491$$

Krajinnoekologická stratégia obce (ÚSES) Variant 2

Krajinnoekologická stratégia rozvoja obce sa sústreďuje primárne na zachovanie jestvujúcich

krajinných prvkov a návrh nových prvkov v území, kde ich je nedostatok. To znamená, že jednak bude potrebné realizovať opatrenia na zachovanie a podporu existujúcich významných plôch, jednak v budúcnosti (v návrhovom a výhľadovom období) realizovať aj založenie nových plôch s ekologickou a environmentálnou funkciou.

Z pohľadu nízkej ekostabilizačnej hodnoty územia a jej nerovnomerného rozloženia bude potrebné pripraviť a najmä realizovať opatrenia na jej celkové zvýšenie – bude potrebné postupne významne zvýšiť podiel krajinskej vegetácie. Sledujeme tým, aby podiel ekostabilizačných a environmentálnych plôch stúpól na hodnotu cca. 10% plochy územia obce, resp. aby ukazovateľ krajinnoekologickej stability územia (KES) sa zvýšil na hodnotu vyššiu ako 1,5 (krajina so strednou ekologickou stabilitou) alebo aby sa k tejto hodnote čo najviac približoval. Tento cieľ bude potrebné naplňať najmä delením rozsiahlych ucelených plôch poľnohospodárskej výroby (veľkoblková orná pôda) líniovými interakčnými prvkami ale aj rozširovaním / vytváraním nových krajinárskych prvkov.

Výsledná štruktúra prvkov ÚSES na území obce Branč je nasledovná:

- Cetínsky les (regionálne biocentrum s označením v R-ÚSES Nitra RBc 3);
- Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 21);
- Cetínsky les – Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 6);
- Štrkovisko Luk–Gergeľová (v RÚSES označený ako EVSK Kapitúlske pole (štrkoviská), miestne biocentrum);
- Herbum (miestne biocentrum);
- Cetínsky les – Štrkovisko Luk–Gergeľová (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Štrkovisko Luk–Gergeľová (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Cetínske štrkovisko (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Šafárska stráň (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Taranské (navrhovaný miestny biokoridor);
- Malá Nitra – Nová hora (navrhovaný miestny biokoridor);
- Taranské – Nová hora (navrhovaný miestny biokoridor).

Ukazovateľ ekologickej stability územia KES bude takto perspektívne zvýšený na hodnotu 1,49 (významné priblíženie sa k cieľu krajinnoekologickej stratégie obce) čo by znamenalo, že v klasifikácii ekologickej stability územia bude územie obce Branč klasifikované ako územie so strednou ekologickou stabilitou a pokračujúcou potrebou realizácie nových ekostabilizačných prvkov a ekostabilizačných manažmentových opatrení.

Si	Hlavné typy pozemku	Plocha	Podiel
----	---------------------	--------	--------

	(Typ PFParcy; Funkčná charakteristika)	(ha)	(%)
0	zástavba; vybavenosť vyššia, technická vybavenosť, výroba	25,4	1,8
1	priestranstvo; tranzit, tranzit a prístup, účelový prístup vegetácia krajinná; produkčná intenzívna zástavba; vybavenosť vyššia, bývanie a/alebo vybavenosť vyššia	934,1	67,6
2	priestranstvo; prístup, prístup a čiastočný tranzit, spoločenské vegetácia krajinná; environmentálna vegetácia sídelná; environmentálna, zástavba; bývanie, rekreácia individuálna, vybavenosť základná	189,1	13,7
3	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vegetácia sídelná; obytná a/alebo produkčná, vybavenosť a/alebo rekreačná; produkčná extenzívna doplnkovo rekreačná vodstvo; ekostabilizujúce zástavba; obytná a/alebo produkčná,	188,5	13,7
4	vegetácia krajinná; ekostabilizujúca vodstvo; ekostabilizujúce	43,5	3,2
5	-	0,0	0,0
	spolu	1381	100

Na základe tabuľky je možné stanoviť KES:

$$KES5 = (\sum Si \times Pi) / Pz = (25,4 \times 0 + 934,1 \times 1 + 189,1 \times 2 + 188,5 \times 3 + 43,5 \times 4 + 0 \times 0) / 1381 = 1,485$$

Popis jednotlivých krajinnoeekologických prvkov

Cetínsky les (regionálne biocentrum s označením v R-ÚSES Nitra RBc 3)

Navrhované biocentrum v jz časti územia obce Veľký Cetín, v dotyku s územím obce Branč. Ide o tzv. tvrdý lužný les, ktorý lemujeme z východnej strany koryto rieky Nitry so sprievodnou vegetáciou a zo severnej, západnej a južnej strany je ohraničený veľkoblukovou ornou pôdou. Na severovýchodnom okraji lesného porastu sa nachádza menšia vodná plocha so značne znečisteným okolím, najmä nelegálne uloženým odpadom. Miestami sú súvislé plochy lesného porastu striedané so založenými plantážami jaseňa úzkolistého (*Fraxinus angustifolia*), jaseňa štíhleho (*Fraxinus excelsior*), šľachtených euroamerických topoľov (*Populus x canadensis syn. Populus x euroamericana*) a orecha čierneho (*Juglans nigra*). V niektorých častiach je tento lesný komplex prerušený aj zarastajúcimi rúbaniskami a vedie tadiaľto tranzitný plynovod.

V súčasnosti nespĺňa Cetínsky les parametre biocentra, preto je potrebná jeho komplexná rekonštrukcia formou zmeny druhového zloženia porastov a spôsobu ich obhospodarovania. Výmera biocentra je 45,5ha, na území obce Branč je 0,99ha.

Malá Nitra (regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 21)

Upravený vodný tok s druhotnými porastmi, pretekajúci celým územím obce Branč severojužným smerom. Biokoridor vedie od RBc Dvorčiansky les cez k.ú. Dolné Krškany, Ivanka pri Nitre, Veľká Ves a Branč do okresu Nové Zámky. Celý vodný tok je regulovaný, preteká územím intenzívne využívaným najmä poľnohospodárskou

činnosťou, je v kontakte so zastavaným územím viacerých obcí.

Brehové porasty majú veľký výskyt nepôvodných a ovocných drevín vyskytujú sa tu aj invázne rastliny. Z pôvodných drevín tu rastú najmä jaseň štíhly, a úzkolistý, javor poľný, topoľ čierny a šedý, viaceré druhy vrb, jelša lepkavá, brest hrabolitý. K negatívnym javom patrí znečistenie vody (pravdepodobne nelegálne vyústenia odpadových vôd) a viaceré divoké skládky odpadov v blízkosti vodného toku.

Klasifikáciu biokoridoru spĺňa tok v súčasnosti len čiastočne – potrebná je aspoň čiastočná renaturácia a rozšírenie o pufrovací pás trávnych porastov. V súčasnosti je šírka biokoridoru prevažne cca. 15m, miestami do 40m. Výhľadová šírka biokoridoru podľa RÚSES je min. 40-80m. Dĺžka biokoridoru na území obce Branč je 4,3km. V rámci stratégie uvažujeme, že šírka biokoridoru v kontakte so zastavaným územím bude navrhovaná v šírke 40m (15m západne a 25m východne od osi rieky) a mimo zastavaného územia v šírke 60m (30m od osi rieky na každú stranu). Súčasťou šírky biokoridoru je aj pufrovací pás TTP v šírke 10m po oboch stranách.

Cetínsky les – Malá Nitra (navrhovaný regionálny biokoridor s označením v R-ÚSES Nitra RBk 6)

Navrhovaný terestrický biokoridor prechádzajúci nivou Nitry, prepájajúci sa s RBc Cetínsky les a ďalej sledujúci hranicu okresu Nitra (medzi k.ú. Branč a Veľký Kýr). Tvoria ho najmä travinno-bylinné porasty a drevinná medza, ktorá oddeľuje veľkoblukovú ornú pôdu nachádzajúcu sa v jeho okolí. V líniovom poraste NDV je prevaha šľachteného topoľa (*Populus x canadensis*). Biokoridor sa prepája na RBk Malá Nitra, je potenciálne významný najmä pre migráciu živočíchov.

Biokoridor je v súčasnosti málo funkčný – potrebné je založenie nového porastu drevín v šírke min. 20-30m s pufrovacím pásom TTP po oboch stranách tak, aby jeho celková šírka dosiahla 40-50m. Pri výsadbe je potrebné použiť druhy tvrdého lužného lesa – najmä jasene, bresty, s prímiesou duba, javora a prípadne aj topoľov (čierny a šedý). Biokoridor je umiestnený na katastrálnej hranici s obcou Veľký Kýr – umiestnenie biokoridoru bude rovnomerne rozložené do oboch území.

Štrkovisko Luk–Gergeľová (v RÚSES označený ako EVSK Kapitúlske pole (štrkoviská), miestne biocentrum)

Rozsiahla lokalita druhotne vzniknutých vodných plôch, brehových porastov a nadväzných plôch zarastajúcich drevinami na rozhraní k.ú. Ivanka pri Nitre, Veľká Ves a Veľký Cetín. Spĺňa funkciu miestneho biocentra.

Vznik lokality je podmienený ťažbou štrkopieskov a prirodzenou sukcesiou v okolí ťažobných jám. Najcennejšie sú ekosystémy vodných plôch s relatívne prirodzenými brehovými porastmi s prevahou drevín mäkkého lužného lesa, ktoré je možno klasifikovať ako biotop európskeho významu 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (podľa národnej klasifikácie Ls1.1). Rastú tu všetky pôvodné druhy lužného lesa – najmä topole a vrb, a

ďalej napr. jasene, javor poľný. Okrajové vyššie položené plochy štrkoviska osídľujú aj nepôvodné dreviny (javorovec jaseňolistý, agát biely, pajaseň žliazkatý), rovnako tak aj v brehových porastoch sa vyskytujú invázne druhy rastlín.

Z hľadiska ochrany a zvýšenia kvality biocentra odporúčame odstraňovanie inváznych rastlín a nepôvodných drevín z celého priestoru, vymedzenie zóny zvýšenej ochrany biocentra sústredenej na časť vodných plôch a najhodnotnejšie brehové porasty, v ktorej by bolo obmedzené rekreačné využitie najmä v hniezdnom období. Ostatné časti môžu byť rekreačne využívané, avšak s vylúčením výstavby objektov. Výmera biocentra je 40,4ha, na území obce Branč je 24,2ha.

Herbum (miestne biocentrum)

Navrhované biocentrum na hranici území Branč a Veľký Cetín, v súčasnosti tvorené lokalitami malých vodných plôch – mokradí a lužných lesíkov s druhovým zložením mäkkého luhu (vrby – krehká a biela, topoľ čierny a šedý), obklopených ornou pôdou. Výmera lokality je 8,1ha, z toho je len 1,9ha na území obce Branč.

Pre zriadenie biocentra je najvhodnejšie zatrávnenie súčasnej ornej pôdy s výsadbou domácich vrb a topoľov, prípadné ponechanie priestoru na samovývoj.

Cetínsky les – Štrkovisko Luk–Gergeľová (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na hranici území Branč a Veľký Cetín, dĺžka 2,9 km. Prepája biocentrum Štrkovisko Luk–Gergeľová s biocentrom Cetínsky les cez Cetínske štrkovisko a biocentrum Herbum.

V prvej časti biokoridoru po Cetínske štrkovisko a ďalej k lokalite Herbum sú v trase biokoridoru len ojedinelé dreviny – tento úsek je potrebné nanovo založiť a vysadiť domáce druhy tvrdého luhu (jaseň, brest, topoľ čierny a šedý). V druhom úseku je biokoridor tvorený medzami s pestrým a väčšinou prirodzeným druhovým zložením (topole, jasene, dub, ovocné dreviny) – potrebné je len rozšírenie na niektorých miestach. Šírka biokoridoru pre plnenie požadovaných funkcií je 10-20m, vhodné je aj zriadenie pufrovacích pásov trávnych porastov na kontakte s blokmi ornej pôdy aby jeho celková šírka dosiahla 20-30m. Biokoridor je umiestnený na hranici s územím obce Veľký Cetín – umiestnenie biokoridoru bude rovnomerne rozložené do oboch území.

Malá Nitra – Štrkovisko Luk–Gergeľová (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na hranici s územím obce Ivanka pri Nitre, dĺžka 0,3km. V súčasnosti je biokoridor nefunkčný – neexistuje. Porast je potrebné nanovo vysadiť.

Biokoridor je potrebné založiť v šírke min. 10-20m s pufrovacím pásom TTP po oboch stranách tak, aby jeho celková šírka dosiahla 20-30m. Biokoridor je umiestnený na hranici s územím obce Ivanka pri Nitre – umiestnenie biokoridoru bude rovnomerne rozložené do oboch území.

Malá Nitra – Cetínske štrkovisko (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na nive Nitry väčšinou popri účelovej ceste – dĺžka 1,2 km, ktorý prepája biokoridor Malá Nitra a biokoridor Cetínsky les – Štrkovisko Luk–Gergeľová v mieste Cetínskeho štrkoviska.

Na väčšine trasy biokoridoru je v súčasnosti aleja šľachteneho topoľa. Porast je potrebné rozšíriť a doplniť domácimi druhmi drevín (jasene, topoľ čierny a šedý). Šírka biokoridoru pre plnenie požadovaných funkcií je 10-20m, vhodné je aj zriadenie pufrovacích pásov trávnych porastov na kontakte s blokmi ornej pôdy aby jeho celková šírka dosiahla 20-30m.

Malá Nitra – Šafárska stráž (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na nive Nitry väčšinou popri účelovej ceste Branč – Veľký Cetín – dĺžka 1,3 km, ktorý prepája biokoridor Malá Nitra a biokoridor Cetínsky les – Štrkovisko Luk–Gergeľová.

Na väčšine trasy biokoridoru je v súčasnosti aleja s pomerne pestrým drevinovým zložením (topole, orech, jaseň, javor poľný, javor mliečny, čerešňa). Na niektorých krátkych úsekoch je potrebné porast doplniť a rozšíriť. Šírka biokoridoru pre plnenie požadovaných funkcií je 10-20m, vhodné je aj zriadenie pufrovacích pásov trávnych porastov na kontakte s blokmi ornej pôdy aby jeho celková šírka dosiahla 20-30m.

Malá Nitra – Taranské (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný dlhý biokoridor na hranici s územím obce Ivanka pri Nitre, dĺžka 2,5km, ktorý prepája biokoridor Malá Nitra a biokoridor Taranské – Nová hora. V trase biokoridoru sa nachádzajú cesta I. triedy (I/64), železničná trať (122C) a navrhovaná preložka cesty I/64 s parametrami rýchlostnej cesty.

V súčasnosti je biokoridor nefunkčný, tvorený len skupinkami drevín a krátkymi medzami s prevahou agátu. Porast je potrebné doplniť a rozšíriť. Potrebné je založenie nového porastu drevín v šírke min. 10-20m s pufrovacím pásom TTP po oboch stranách tak, aby jeho celková šírka dosiahla 20-30m. Biokoridor je umiestnený na hranici s územím obce Ivanka pri Nitre – umiestnenie biokoridoru bude rovnomerne rozložené do oboch území. V mieste križovania s preložkou cesty I/64 je navrhovaný most tejto cesty a preto biokoridor môže mimoúrovňovo križovať túto cestu.

Malá Nitra – Nová hora (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na hranici území obcí Branč a Veľký Kýr, dĺžka 1,5 km. Prepája biokoridor toku Malá Nitra na nive s priestorom vinohradov a biokoridor Taranské – Nová hora. Tvorí aj predĺženie a prepojenie na regionálny biokoridor Tvrdošovský potok. V trase biokoridoru sa nachádzajú cesta I. triedy (I/64), železničná trať (122C).

Väčšina trasy biokoridoru je v súčasnosti bez porastu, len na časti sa nachádza medzernatá medza s agátom

a ovocnými drevinami. Biokoridor je potrebné nanovo založiť – vysadiť domáce druhy (na väčšine úseku javory, duby, jasene). Výhľadovým stav biokoridorov sú biotopy panónskych dubohrabín v pahorkatinnom území, na terasách a nive Nitry biotopy tvrdého lužného lesa (ostatné porasty). Potrebná je postupná náhrada agátů a doplnenie domácich druhov drevín (najmä dub letný, javor poľný, brest, na nive aj jaseň štíhly). Šírka biokoridoru pre plnenie požadovaných funkcií je 10-20m, vhodné je aj zriadenie pufrovacích pásov trávnych porastov na kontakte s blokmi ornej pôdy.

Taranské – Nová hora (navrhovaný miestny biokoridor)

Navrhovaný biokoridor na hranici území obcí Branč, Mojmírovce a Štefanovičová, dĺžka 3,4km. Prepája biokoridory Malá Nitra – Nová hora a Malá Nitra – Taranské.

V prvej časti od Taranského v trase biokoridoru nie je v súčasnosti žiadny porast, časť vedúca okrajom vinohradov je tvorená rozptýlenými porastmi ovocných drevín a sčasti aj agátovými medzami. Prvý úsek biokoridoru je potrebné nanovo vysadiť druhmi panónskych dubohrabín, v druhom úseku je vhodné doplniť domáce druhy drevín (duby, javory) a postupne odstrániť agát. Šírka biokoridoru pre plnenie požadovaných funkcií je 10-20m, vhodné je aj zriadenie pufrovacích pásov trávnych porastov na kontakte s blokmi ornej pôdy aby jeho celková šírka dosiahla 20-30m.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národnú kultúrnu pamiatku (archeologickú lokalitu Hrádok), ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ako aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezísk.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby. Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V obytnom území sa uvažuje s maximálne dvomi nadzemnými podlažiami. Výnimka sa vzťahuje len na existujúce bytové domy, ktoré túto výšku presahujú. Zachovaniu charakteru zástavby by mal napomôcť aj regulatív maximálneho podielu zastavaných plôch.

Všetky uvedené regulatívy majú pozitívny nepriamy vplyv z hľadiska ochrany tradičných urbanistických štruktúr a pamiatkových hodnôt.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Branč nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Branč neboli zistené.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Predkladaná dokumentácia územného plánu obce Branč predstavuje rozsiahlo spracovanú dokumentáciu zaoberajúcu sa celkovým rozvojom územia obce. Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v §2, ods. 1, písmeno g) stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“.

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od -3 do 3. Krajné hodnoty predstavujú veľmi pozitívny vplyv (3) resp. veľmi negatívny vplyv (-3), ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia (pozitívne resp. negatívne). Stredová bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu resp. vplyv je neutrálny.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole C.3 Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti, tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú prevažujúce negatívne vplyvy (hodnota nižšia ako 0). Všetky vplyvy sa nachádzajú v pozitívnom pásme hodnotenia (1 až 3) okrem vplyvov na paleontologické náleziská a významné geologické lokality a iných vplyvov kde sme ich vyhodnotili ako neutrálny (0) Vplyv na zábery poľnohospodárskej pôdy sme vyhodnotili stredne negatívny vplyv (-2).

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Skupina vplyvov	Významnosť (-3 až 3)
Vplyvy na obyvateľstvo – zdravie	2
Vplyvy na obyvateľstvo – životné prostredie	2
Vplyvy na obyvateľstvo – rozvojové možnosti	3
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	1
Vplyvy na klimatické pomery	1
Vplyvy na ovzdušie	1
Vplyvy na vodné pomery	2
Vplyvy na pôdu – zábery poľnohospodárskej pôdy	-2
Vplyvy na pôdu – kvalita pôdy	2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy vrátane USES	2
Vplyvy na krajinu	2

Skupina vplyvov	Významnosť (-3 až 3)
Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma	1
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	2
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	0
Iné vplyvy	0
Priemerný celkový vplyv	1,27

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

**D.NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA
PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMA-
LIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV
NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRA-
VIE**

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov návrhu územného plánu obce Branč, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy.

Opatrenia na zmiernenie a kompenzáciu negatívnych vplyvov výrobných a technických aktivít

V riešenom území sa predpokladá / umožňuje lokalizácia zámerov s čiastočne negatívnymi vplyvmi na životné prostredie v polohe navrhovaných vybaveností – výrobných celkov (PF Celok Seget), kde je možné umiestniť činnosti s predpokladaným čiastočne negatívnym dosahom na svoje okolie vo vzdialenosti 100m (hluk, zvýšené emisie z dopravy, umiestnenie stredného zdroja znečistenia a pod.). Tieto zámery sú navrhované na umiestnenie v okrajovej časti obce.

Kompenzačné opatrenia sú zamerané na výsadbu environmentálnej (izolačnej vegetácie) po obvode týchto území min. v šírke 10m a v kontakte s obytnou zástavbou 25m ako aj reguláciou min. podielu ozelenenia budúcich areálov na úrovni min. 20% plochy. Súčasťou kompenzačných opatrení je aj komplexné riešenie územia obce z pohľadu vytvorenia ucelenej sústavy územného systému ekologickej stability a najmä zvýšením koeficientu ekologickej stability (KES) zo súčasnej hodnoty 1,33 na hodnotu 1,49 vo variante 1 a na hodnotu 1,48 vo variante 2, čo okrem iného predstavuje vzrast podielu ekostabilizujúcich plôch zo súčasných 72,9ha (5,3% podiel na území obce) vo variante 1 na navrhovaných 142,5ha (10,3% podiel) a vo variante 2 na navrhovaných 143,6ha (10,4% podiel).

Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a chránených území.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž vodných tokov
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s §7b zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 24/2003 Z.z.

- vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40-80m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20-30m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydli i prvkov ÚSES

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – napr. orba po vrstevnici
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradiá a aleje
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplnú rekultiváciu nelegálnych skládok a smetísk (vrátane environmentálnej záťaže)
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo

- zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- zachytávať a využívať dažďovú vodu zo striech a spevnených plôch v zastavanom území, pomocou špecifických opatrení (retenčné jazierka, dažďové záhrady, zelené strechy, vertikálne ozelenenie)
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach
- zachovať tradičné krajinárske štruktúry extenzívne obhospodarovaných viníc

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispievajú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov

- zabezpečiť ochranu drevín a dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- revitalizovať a parkovo upraviť plochy verejnej zelene v obci
- na plochách verejnej zelene zabezpečiť pokryvnosť drevinami minimálne 60% (pomer plochy porastenej drevinami k celkovej vegetačnej ploche)
- vo väčších rozvojových plochách ako súčasť projektovej dokumentácie spracovať aj projekt sadovníckych úprav
- významné plochy sídelnej vegetácie (vegetácia s rekreačnými, vybavenostnými, ekostabilizujúcimi a environmentálnymi funkciami) dimenzovať v rozsahu min. 200m² na obyvateľa
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodných drevín vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí v navrhovaných obytných uliciach
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň na hlavných obslužných komunikáciách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch

**E. POROVNANIE VARIANTOV (VRÁTANE
POROVNANIA S NULOVÝM
VARIANTOM)**

E.1 TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

Krajinno-ekologické kritériá:

- ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
- kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
- prispôbenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
- ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
- zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
- dostupnosť a rozsah verejnej zelene
- optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
- využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Socio-ekonomické kritériá

- bezpečnosť dopravy
- implementácia udržateľných druhov dopravy
- pokrytie územia verejnou dopravou
- podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
- počet pracovných miest
- dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
- príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
- rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu

Technicko-ekonomické kritériá

- realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
- efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
- efektívnosť dopravnej siete
- hustota obyvateľov v zastavanom území

E.2 POROVNANIE VARIANTOV

Obec Branč spadá do kategórie sídiel s viac ako 2000 obyvateľmi, preto podľa §21 ods. 2 stavebného zákona treba spracovať územnoplánovaciu dokumentáciu, jej koncept. Koncept sa spracúva vo variantoch.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – územia obce Branč v rozsahu katastrálnych území Veľká Ves a Branč. Je tiež ekvivalentom stavu so súčasne platným územným plánom. To by pre obec znamenalo, že bude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce, ktorý

však neobsahuje okrem iného a predovšetkým nasledovné:

- prírodnú stratégiu obce, ktorá je zameraná na celkové zvýšenie ekostabilizačných prvkov v území a súčasne je zameraná na ucelenú koncepciu usporiadania krajiny územia obce;
- urbanistickú stratégiu (rozvoja) obce, ktorá je zameraná na komplexné a vyvážené koncepčné zorganizovanie územia v polohe urbanistickej štruktúry;
- podrobné a záväzné regulatívy pre usporiadanie zástavby, verejných priestranstiev, sídelnej vegetácie.

Variant č. 1 predstavuje samotný návrh riešenia - (návrhový variant 1). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území a aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce a potreba skvalitňovania života obyvateľov bude generovať dopyt po vybavenosti. V rámci dokumentácie sú definované polohy pre umiestňovanie vybavenosti základného charakteru (pre potreby obyvateľov obce) najmä v jednotlivých centrách, prípadne v rámci urbanistických osí, pričom navrhuje aj opatrenia a odporúčania pre existujúce prevádzky vybavenosti. Okrem toho sú definované polohy pre umiestňovanie rekreácie a vybavenosti vyššieho charakteru (pre potreby regiónu) najmä v súvislosti s existenciou oblasti vinohradov, ktoré vytvárajú vhodné predpoklady pre rozvoj rekreácie a vhodné napojenie na dopravné tras pre umiestnenie vybavenosti.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídú potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu a vyššiu vybavenosť (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie na základe príslušnej legislatívy) a navyše je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou. Umiestňovanie samostatnej výroby extenzívneho charakteru je v polohách mimo obytného územia a v polohách kde boli

podobné plochy už skôr založené, jedná sa hlavne o už existujúcu výrobu, od obce je oddelená riekou Malá Nitra.

Pre športové a rekreačno-športové aktivity obyvateľov obce sa navrhuje skvalitnenie a rozšírenie existujúceho športového areálu, priestor v polohe PFCelok Branč a v rámci obytnej zástavby sú navrhované plochy pre tzv. obytné parčíky tak aby v zásade na každej ulici bol k dispozícii takýto priestor. Potenciál rozvoja v regióne má cykloturistika a agroturistika (vinohradnícka tradícia).

Pre kultúrno-spoločenské akcie sa využíva kultúrny dom, ktorý ma potenciál na svoje rozšírenie. Okrem toho v rámci každého PFCelku sa navrhuje vytvorenie verejného priestranstva s umiestnením spoločensko-kultúrneho komunitného priestoru / stavby.

Návrh územného plánu obce Branč navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie cyklochodníkov.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru – topografické pomery, vodné toky a plne rešpektuje prvky krajinnoekologickej stratégie (ÚSES). Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by významne negatívne ovplyvnila životné prostredie.

Variant 1 „Riešny variant“ v porovnaní s variantom 2 preferuje rozvoj urbanistickej štruktúry založenej na urbanistickom vyplňaní priestoru medzi súčasnou urbanistickou štruktúrou a riekou Malá Nitra pričom rieka Malá Nitra je definitívna neprekročiteľná hranica pre urbanistický rozvoj obce. Základnou koncepciou je dotvoriť hierarchickú štruktúru urbanistických PFCelkov, ktoré vytvoria vyvážené podmienky pre obecné funkcie s väzbou na obytné územia. Časť navrhovaných plôch určených pre novú zástavbu a rozvoj obce je navrhovaný na plochách ohrozených plošnými záplavami, je potrebné pred jej realizáciou urobiť ochranné opatrenia.

Urbanistická štruktúra bude celkovo tvoriť 25% územia obce – nárast o 69,65ha. Takto nastavané rozšírenie urbanistickej štruktúry predstavuje dostatočný potenciál do celého obdobia.

Variant č. 2 predstavuje samotný návrh riešenia - (návrhový variant 2). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentál-

ne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území a aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce a potreba skvalitňovania života obyvateľov bude generovať dopyt po vybavenosti. V rámci dokumentácie sú definované polohy pre umiestňovanie vybavenosti základného charakteru (pre potreby obyvateľov obce) najmä v jednotlivých centrách, prípadne v rámci urbanistických osí, pričom navrhuje aj opatrenia a odporúčania pre existujúce prevádzky vybavenosti. Okrem toho sú definované polohy pre umiestňovanie rekreácie a vybavenosti vyššieho charakteru (pre potreby regiónu) najmä v súvislosti s existenciou oblasti vinohradov, ktoré vytvárajú vhodné predpoklady pre rozvoj rekreácie a vhodné napojenie na dopravné tras pre umiestnenie vybavenosti.

Positívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídú potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu a vyššiu vybavenosť (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie na základe príslušnej legislatívy) a navyiac je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou. Umiestňovanie samostatnej výroby extenzívneho charakteru je v polohách mimo obytného územia a v polohách kde boli podobné plochy už skôr založené, jedná sa hlavne o už existujúcu výrobu, od obce je oddelená riekou Malá Nitra.

Pre športové a rekreačno-športové aktivity obyvateľov obce sa navrhuje skvalitnenie a rozšírenie existujúceho športového areálu, priestor v polohe PFCelok Branč a v rámci obytnej zástavby sú navrhované plochy pre tzv. obytné parčíky tak aby v zásade na každej ulici bol k dispozícii takýto priestor. Potenciál rozvoja v regióne má cykloturistika a agroturistika (vinohradnícka tradícia).

Pre kultúrno-spoločenské akcie sa využíva kultúrny dom, ktorý ma potenciál na svoje rozšírenie. Okrem toho v rámci každého PFCelku sa navrhuje vytvorenie verejného priestranstva s umiestnením spoločensko-kultúrneho komunitného priestoru / stavby.

Návrh územného plánu obce Branč navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie cyklochodníkov.

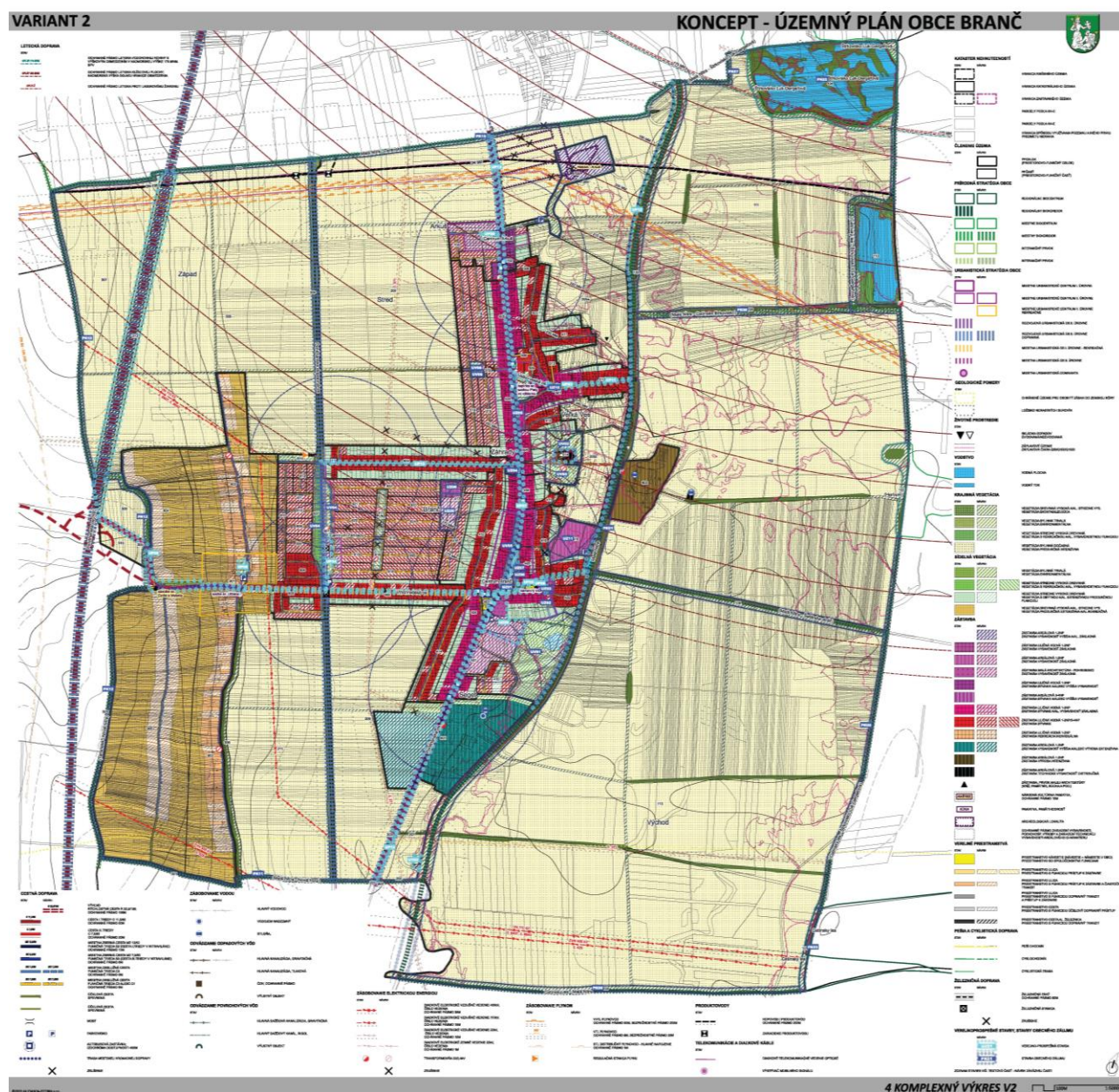
Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru – topografické pomery, vodné toky a plne rešpektuje prvky krajinnoekologickej stratégie (ÚSES). Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by významne negatívne ovplyvnila životné prostredie.

Variant 2 „Železničný variant“ v porovnaní s variantom 1 preferuje rozvoj urbanistickej štruktúry založenej na urbanistickom vyplňaní priestoru medzi súčasnou urbanistickou štruktúrou a železnicou. Základnou koncepciou je dotvoriť hierarchickú štruktúru urbanistických PFCelkov, ktoré vytvoria vyvážené podmienky pre obecné funkcie s väzbou na obytné územia a doplnenie urbanistickej štruktúry medzi ulicami Staničná a Mlynská zem a vytvoriť nový PFCelok Záhrady. Časť navrhovaných plôch určených pre novú zástavbu a rozvoj obce je navrhovaný na plochách ornej pôdy kvalitatívnej skupiny 2.

Urbanistická štruktúra bude celkovo tvoriť 24% územia obce – nárast o 60,77ha. Takto nastavané rozšírenie urbanistickej štruktúry predstavuje dostatočný potenciál do celého obdobia.

obr. 21 Grafická časť hodnotenej UPD: Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačením záväznej časti a verejnoprospešnými stavbami (Variant 2)

**F. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE
HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNOP-
LÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A
SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA
ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRA-
VIA**

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (MINZP, Bratislava 2021)
- Aurex – Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) - v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Bratislava 2011,
- Aurex - UPRN Nitrianskeho kraja (AUREX s.r.o. Bratislava v r. 2012 a jeho zmeny a doplnky č. 1 z roku 2015)
- Hrdina - PaR Nitrianskeho kraja (Inštitút priestorového plánovania a AUREX, Bratislava 2020)
- Kočícký, Dušan a kol. – R-ÚSES okresu Nitra, (Esprit a KEE FPV UKF, Banská Štiavnica 2019)
- Prieskumy a rozborov na územný plán obce Branč, 2022
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja NSK do roku 2030
- Program rozvoja obce Branč na roky 2019 – 2025 s výhľadom do roku 2028)
- Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Štiffel - KEP Nitrianskeho kraja (Inštitút priestorového plánovania a AUREX, Bratislava 2020)
- www.globus.sazp.sk/atlassr
- www.obecbab.sk
- www.shmu.sk
- www.podnemapy.sk

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä prieskumov a rozborov obce Branč (vrátane krajinnoekologického plánu), ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

**G.NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V
POZNATKOC, KTORÉ SA VYSKYTLI
PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY
O HODNOTENÍ**

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

H. VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Branč a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie a s významným rozvojom vybavenostných a výrobných plôch regionálneho charakteru. Vymedzením nových rozvojových plôch pre obytnú výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území a aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce a potreba skvalitňovania života obyvateľov bude generovať dopyt po vybavenosti. V rámci dokumentácie sú definované polohy pre umiestňovanie vybavenosti základného charakteru (pre potreby obyvateľov obce) najmä v jednotlivých centrách, prípadne v rámci urbanistických osí, pričom navrhuje aj opatrenia a odporúčania pre existujúce prevádzky vybavenosti. Okrem toho sú definované polohy pre umiestňovanie rekreácie a vybavenosti vyššieho charakteru (pre potreby regiónu).

Positívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V rámci územia obce sú stanovené polohy pre prípadný rozvoj / umiestňovanie výroby. V kontakte s obcou je stanovená jedna ucelená plocha pre extenzívnu výrobu (výroba, ktorá nepodlieha zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu činnosti na posudzovanie ich vplyvu na životné prostredie na základe príslušnej legislatívy) a navyš je táto lokalita oddelená od obytného územia environmentálnou vegetáciou.

Pre športové a rekreačno-športové aktivity obyvateľov obce sa okrem skvalitnenia a rozšírenia existujúceho športového areálu navrhuje celoobecný základný rekreačný priestor v polohe PFCelok Vinohrady a v rámci obytnej zástavby sú navrhované plochy pre tzv. obytné parčíky tak aby v zásade na každej ulici bol k dispozícii takýto priestor. Potenciál rozvoja v regióne má cykloturistika a agroturistika (vinohradnícka tradícia).

Pre kultúrno-spoločenské akcie sa využíva kultúrny dom, ktorý má potenciál na svoje rozšírenie. Okrem toho v rámci každého PFCelku sa navrhuje vytvorenie verejného priestranstva s umiestnením spoločensko-kultúrneho komunitného priestoru / stavby.

Návrh územného plánu obce Branč navrhuje odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych komunikácií a chodníkov, ako aj vybudovanie cyklochodníkov.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru – topografické pomery, vodné toky, ako aj prvky ÚSES. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné a technické vybavenie – cesty I. a III. triedy, siete technickej infraštruktúry a ich ochranné pásma.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiaduce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene a nespевnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby a minimálny podiel zelene. Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre rozšírenie obytného územia. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny vplyv na ovzdušie. Navrhované riešenie nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovuje podrobné regulatívy pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok v obytnom území.

Návrh územného plánu obce Branč nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych komunikácií, ako aj doplnenia siete miestnych komunikácií. Nové rozvojové plochy pre bývanie a/alebo vybavenosť sa v blízkosti cesty I. a III. triedy navrhujú len v malej miere.

Počíta sa s dobudovaním a rekonštrukciou chodníkov pre chodcov na prieťahu ciest I. a III. triedy zastavaným územím obce. Ďalej sa plánuje cykloturistická trasa Branč-Nitra, ktorá by mala byť vybudovaná ako samostatný cyklistický chodník. Uvedené návrhy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať vybudovanie novej ČOV, ktorá bude kapacitne a najmä umiestnením vhodnejšia, podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových

rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území s nízkym radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 pre variant 1 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na cca 3768 a pre variant 2 cca 3748. Táto skutočnosť bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude primeraný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. Významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania a revitalizácie verejných priestranstiev. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. V rámci navrhovaných opatrení sa odporúča stabilizácia potenciálneho svahového pohybu úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie, čo možno považovať za pozitívny vplyv.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynifikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Pozitívny vplyv strategického dokumentu na ovzdušie možno ďalej vidieť v stanovení regulatívov funkčného využívania územia s obmedzením rušivých prevádzok v obytnom území. Čiastočne nepriaznivý vplyv je predpoklad vzniku stredného zdroja znečistenia v rámci navrhovaných vybavenostno-výrobných prípadne aj vybavenostno-rekreačných celkov najmä pre potreby vykurovania.

Realizácia stavieb podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Navrhované rozvojové

plochy vo variante 1 pre obytnú funkciu sú situované v blízkosti vodného toku preto je nutné vykonať ochranné opatrenia a vo variante 2 pre obytnú funkciu sú situované vo zvýšených polohách a vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov. Špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie. Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o vybudovanie novej a vhodnej ČOV a taktiež o napojenia nových rozvojových plôch.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy pre variant 1 je 50ha a pre variant 2 je to 56ha. Pre potreby rozvoja obce (bývanie a rekreačné zázemie obce) je navrhovaný záber 37,55ha a pre potreby rozvoja vybavenosti a výroby 7,81ha pre variant 1 a pre variant 2 je navrhovaný záber pre bývanie a rekreačné zázemie obce 48,19ha a 7,81ha pre rozvoj vybavenosti a výroby. Ani v prípade nulového variantu by vplyvy na pôdu neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe v súčasnosti platného územného plánu.

Významnejšie biotopy sú v riešenom území viazané najmä na kompaktné lesné porasty (Cetínsky les) resp. územie v kontakte s riekou Malá Nitra ale aj v kontakte s mozaikovou štruktúrou vinohradov. Z hľadiska fauny a flóry majú význam aj prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES). V hodnotenej ÚPD sa na plochách chránených území ani prvkov ÚSES nenavrhujú žiadne navrhované stavby a rozvojové zámery. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu a flóru. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

Za účelom tvorby, udržania a zachovania vegetácie v rámci zastavaného územia sa určujú viaceré kvantitatívne definované regulatívy najmä minimálny podiel ozelenenia (vegetačných plôch), požiadavka spracovať projekt sadovníckych úprav ako súčasť projektovej dokumentácie vo väčších rozvojových plochách (vybavenostných objektov), ďalšie požiadavky týkajúce sa líniovej a uličnej zelene v zastavanom území obce.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Regulatívy priestorového usporiadania sú cielené aj na zachovanie tradičných krajinných štruktúr.

Krajinný obraz obce mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže v oboch variantoch na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnno-estetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. K existujúcej významnej architektonickej dominante (veža kostola Navštívenia Panny Márie) je navrhovaná nová dominanta v polohe obecného úradu, ktorá má podporiť siluetu obce v polohe vnímania dvoch rovnocenných oblastí života obce (cirkevného a svetského).

Čiastočne regionálny dosah by mala výroba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) – vietor a slnko. Tým sa zníži spotreba fosílnych palív na výrobu elektrickej energie s pozitívnym vplyvom na klimatické pomery, ako aj na kvalitu ovzdušia. V rámci predkladaného dokumentu nie je riešené umiestnenie takýchto elektrární ale v rámci návrhu vhodné uvažovať nad týmito alternatívami získavania energií.

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národnú kultúrnu pamiatku archeologickú lokalitu Hrádok a ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami. Návrh vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Branč bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, v znení zmien a doplnkov č. 1.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhové varianty predstavujú dva rovnocenné návrhy, ktoré prinášajú pozitívny vplyv pre rozvoj obce, záležití, ktorým smerom sa obec bude chcieť rozvíjať. Oproti nulovému variantu sú výhodnejším variantom budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-NR-OSZP3-2022/014989 zo dňa 24.3. 2022. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

MŽP SR

1. V katastrálnom území obce Branč (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Gergeľová - Lúky – štrkopiesky a piesky (4193)“, ktoré využíva Luka Jozef LuBek, Nitra. Ložisko nevyhradeného nerastu je podľa §7 banského zákona súčasťou pozemku.

2. V predmetnom území je evidovaná jedna prevádzkovaná skládka tak, ako je zobrazená na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedenú skládku odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.

3. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika tak, ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

4. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra – aplikácia Atlas geotermálnej energie <http://apl.geology.sk/mapportal/#/-aplikacia/14>.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

ÓU NR-OSZP2

Pri všetkých rozvojových aktivitách v obci je nutné dodržiavať všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ochrany drevín, významných krajinných prvkov a prvkov územného systému ekologickej stability.

– Prvky územného systému ekologickej stability považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali svoju funkciu a nerozširovať v nich zástavbu, neumiestňovať do nich bariérové prvky a oplotenia.

- Všetky prvky územného systému ekologickej stability vymedziť zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.
- Zabezpečiť územné vymedzenie komunikačnej siete pre cyklistov a peších spájajúce susedné obce s návrhom stromoradií s kríkovým podrastom,
- Návrh nových obytných a iných súborov podmieňovať s územnou rezervou pre rozvoj funkčnej verejnej alebo sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi bez kolízie s podzemnými, alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí.
- Navrhovať opatrenia na zadržanie zrážkových vôd zo spevnených plôch a striech budov.
- Pri návrhoch využívania územia zachovať a navrhovať dostatočný podiel zelených plôch s pôvodnými druhmi drevín, resp. druhmi, ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa šíriť. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam, podiel zelených nezastavaných plôch v území zachovať v minimálnom rozsahu 40%.
- Zvyšovať podiel nelesnej drevinovej vegetácie v k.ú. obce Branč.
- Implementovať a rozvinúť v strategickom dokumente zelenú infraštruktúru (§2 ods. 2, písm. zh) zákona č. 543/2002 Z.z.) a zakotviť ju do záväzných regulatívov ÚPNO obce Branč.
- Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v k.ú. Branč v šírke minimálne 10 m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, popri prípade v budúcnosti ošetrovanie drevín.
- Nepripúšťať zmenu druhu pozemkov v oblastiach s vinicami na ornú pôdu, zmena možná len na TTP a záhrady, resp. ovocné sady. Stanoviť v týchto lokalitách max. prípustnú zastavanosť hlavnou stavbou – viničné a záhradné domčeky s podzemnými pivnicami, chatky do 80m² a to do vzdialenosti max. 10m od prístupovej komunikácie, nepripúšťať žiadne prestavby na rodinné domy, ani iné drobné stavby.
- Obmedziť používanie chemických prostriedkov pri poľnohospodárskej výrobe (herbicídy, desikanty, fungicídy, morforegulátory) v blízkosti obydli, verejných studní a v blízkosti prvkov územného systému ekologickej stability,
- V prípade nevyhnutných a odôvodnených výrubov v súvislosti s plánovanou činnosťou je potrebné postupovať podľa §47 a §48 zákona č. 543/2002 Z.z. a zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prípadných hniezdných druhoch.
- V predstihu určiť spoločenskú hodnotu drevín a krovín určených na výrub, ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za zlikvidované dreviny a kroviny.
- Zamedzovať šíreniu nepôvodných a invázných druhov rastlín a drevín (zákon č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované. Niektoré požiadavky nie sú predmetom územnoplánovacej dokumentácie (napr. obmedzenie používania chemických prostriedkov pri poľnohospodárskej výrobe).

ÚNSK

Strategický dokument „Územný plán obce Branč“ nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

ŠOP SR CHKO Ponitrie

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie obce Branč je potrebné zohľadniť záujmové územia ochrany prírody a rešpektovať tieto zásady:

- Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v šírke minimálne 10m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, popri prípade v budúcnosti ošetrovanie drevín.
- V zastavanom území navrhovať dostatočný podiel trávnatých plôch s drevinami. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam, podiel zelených nezastavaných plôch v území zachovať v minimálnom rozsahu 40%.
- Pri návrhoch nových obytných súborov resp. nových zón na IBV je potrebné zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí.
- Pri realizovaní stavebnej činnosti v zmysle návrhov aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie obce je potrebné minimálnym spôsobom zasiahnuť do existujúcej mimolesnej drevinovej vegetácie. V prípade nevyhnutných výrubov v súvislosti so stavebnou činnosťou je potrebné postupovať v zmysle §47 a §48 Zákona o ochrane prírody a krajiny. Zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prípadných hniezdných druhoch, určiť v predstihu spoločenskú hodnotu drevín a krovín určených na výrub ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za zlikvidované dreviny a kroviny.
- Pri návrhoch vegetačných úprav v zastavanom území prednostne využívať domáce druhy drevín a krovín, resp. druhy ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa

šíriť, z dôvodu zamedzenia šírenia nepôvodných a inváznych druhov rastlín a drevín.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

OU Nitra, OSZP2, OPaK

- Pri všetkých rozvojových aktivitách v obci je nutné dodržiavať všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ochrany drevín, významných krajinných prvkov a prvkov územného systému ekologickej stability.
- Prvky územného systému ekologickej stability považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali svoju funkciu a nerozširovať v nich zástavbu, neumiestňovať do nich bariérové prvky a oplotenia.
- Všetky prvky územného systému ekologickej stability vymedziť zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.
- Zabezpečiť územné vymedzenie komunikačnej siete pre cyklistov a peších spájajúce susedné obce s návrhom stromoradií s kríkovým podrastom,
- Návrh nových obytných a iných súborov podmieniť s územnou rezervou pre rozvoj funkčnej verejnej alebo sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi bez kolízie s podzemnými, alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí.
- Navrhovať opatrenia na zadržanie zrážkových vôd zo spevnených plôch a striech budov.
- Pri návrhoch využívania územia zachovať a navrhovať dostatočný podiel zelených plôch s pôvodnými druhmi drevín, resp. druhmi, ktoré nemajú potenciál nekontrolovane sa šíriť. Výber drevín prispôbiť meniacim sa klimatickým pomerom a stanovištným podmienkam, podiel zelených nezastavaných plôch v území zachovať v minimálnom rozsahu 40%.
- Zvyšovať podiel nelesnej drevinovej vegetácie v k.ú. obce Branč.
- Implementovať a rozvinúť v strategickom dokumente zelenú infraštruktúru (§2 ods. 2, písm. zh) zákona č. 543/2002 Z.z.) a zakotviť ju do záväzných regulatívov ÚPNO obce Branč.
- Zachovať nezastavanú prechodovú zónu pozdĺž vodných tokov v k.ú. Branč v šírke minimálne 10m od vonkajšej hranice brehového porastu, ktorá by spĺňala funkciu ochranného pásma biokoridoru a zároveň manipulačného priestoru umožňujúceho pohyb stavebnej mechanizácie, poprípade v budúcnosti ošetrovanie drevín.
- Nepripúšťať zmenu druhu pozemkov v oblastiach s vinicami na ornú pôdu, zmena možná len na TTP a záhrady, resp. ovocné sady. Stanoviť v týchto lokalitách max. prípustnú zastavanosť hlavnou stavbou – viničné a záhradné domčeky s podzemnými pivnicami, chatky do 80m² a to do vzdialenosti max. 10 metrov od prístupovej komunikácie, nepripúšťať žiadne prestavby na rodinné domy, ani iné drobné stavby.

- Obmedziť používanie chemických prostriedkov pri poľnohospodárskej výrobe (herbicídy, desikanty, fungicídy, morforegulátory) v blízkosti obydľí, verejných studní a v blízkosti prvkov územného systému ekologickej stability,
- V prípade nevyhnutných a odôvodnených výrubov v súvislosti s plánovanou činnosťou je potrebné postupovať podľa §47 a §48 zákona č. 543/2002 Z.z. a zohľadňovať vegetačné a hniezdne obdobie z dôvodu eliminácie škôd na prípadných hniezdných druhoch.
- V predstihu určiť spoločenskú hodnotu drevín a krovin určených na výrub, ako aj zabezpečiť náhradnú výsadbu za zlikvidované dreviny a krovin.
- Zamedzovať šíreniu nepôvodných a inváznych druhov rastlín a drevín (zákon č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované. Niektoré požiadavky nie sú predmetom územnoplánovacej dokumentácie (napr. obmedzenie používania chemických prostriedkov pri poľnohospodárskej výrobe).

MDV SR

- rešpektovať aktuálne platnú dokumentáciu ÚPN VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja;
- na ochranu ciest a premávky na nich mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. Federálneho ministerstva dopravy, ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon);
- MDV SR nesúhlasí s umiestňovaním rozvojových zón a posúvaním hranice zastavaného územia do cestného ochranného pásma;
- postupovať podľa zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. MDV SR nesúhlasí s umiestňovaním obytných zón v ochrannom pásme dráhy,
- pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničnej trate nebude

možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;

- obzvlášť upozorňujeme, že pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie požadujeme zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou č. 549/2007 Z.z. a vyhláškou č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška;
- postupovať podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená UV SR č. 223/2013.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

Slovenský vodohospodársky podnik

Rešpektovať stanovisko č. CS SVP OZ PN 3376/2022/3, CZ 9687/220 zo dňa 08.03.2022 adresované Obci Branč:

Ďalej požadujeme do Kapitoly „Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami“ a ďalších príslušných kapitol Smernej i Záväznej časti zapracovať nasledovné:

- v prípade situovania stavebných objektov v blízkosti vodných tokov požadujeme jednotlivé stavby umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov nad hladinu Q_{100} (súvislá zástavba, priemyselný areál, významné líniové stavby a objekty a pod.) resp. Q_{50} (chatová zástavba, rekreácia, jednostranná výstavba a pod.).
- Stavby situované v blízkosti vodných tokov odporúčame osádzať s úrovňou prízemnia min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.
- V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.
- potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov si musí žiadateľ – investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Do príslušných Kapitol „Návrh technického a dopravného vybavenia územia“ požadujeme zapracovať:

- Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle §48 a §49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodné toky navrhnuť:
- ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.), ktorá v

prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom, a s následným - iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,

- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) žiadame ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej projektovej dokumentácie odsúhlasiť s našou organizáciou a v prípade možnosti prednostne využívať už vybudované mostné objekty, ak to technické vybavenie záujmového územia umožňuje.
- Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/201 O Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody žiadame akumulovať vo vodotesných žumpách, a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so Zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách. Upozorňujeme Vás, že s budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti. (§36 ods.3 vodného zákona), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou nebudeme súhlasiť.
- V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).
- Odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku požadujeme riešiť na pozemku investora.
- V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti a vytvárať podmienky pre:
 - pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
 - pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
 - komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
 - vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,
 - stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,
 - v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,

- vytvárať územno-technické predpoklady na úpravu odtokových pomerov, protipovodňových opatrení a revitalizáciu vodných tokov,
- podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia, obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma požadujeme odsúhlasiť s našou organizáciou.

Uvedené požiadavky sú v rámci územnoplánovacej dokumentácie rešpektované / zapracované.

I. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ

AKplus Csanda-Piterka, s.r.o.

Riečna 2

94901 Nitra

Ing. Lucia Melušová

Ing. arch. Milan Csanda

autorizovaný architekt, SKA reg. č.: 1121 AA

spolupráca:

RNDr. Peter Mederly

J. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ

Použité boli podklady uvedené v kapitole Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Branč je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke zhotoviteľa.

**K. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁV-
NOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV**

V Branči, 1.4.2024

.....
Ing. Július Kurča, starosta obce

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
A.1 Základné údaje o obstarávateľovi	5
Označenie	5
Sídlo	5
Kontaktné údaje, oprávnená osoba obstarávateľ	5
Kontaktné údaje, osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie UPP a UPD	5
A.2 Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5
Názov	5
Územie	5
Dotknuté obce	5
Schvaľujúci orgán	5
Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	5
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7
B.1 Údaje o vstupoch	9
Pôda	9
Voda	11
Nerastné suroviny a prírodné zdroje	13
Energetické zdroje	13
Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	15
B.2 Údaje o výstupoch	17
Pôdy	17
Ovzdušie	18
Voda	18
Odpady	19
Hluk a vibrácie	19
Žiarenie a iné fyzikálne polia	19
Záplavové územie	19
Doplňujúce údaje	19
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	21
C.1 Vymedzenie hraníc dotknutého územia	23
C.2 Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	23
Horninové prostredie	23
Klimatické pomery	25
Ovzdušie	26
Vodné pomery	26
Pôdne pomery	27
Fauna, flóra	29
Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma	33
Obyvateľstvo	35
C.3 Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	41
Vplyvy na obyvateľstvo	41
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	44
Vplyvy na klimatické pomery	44
Vplyvy na ovzdušie	44
Vplyvy na vodné pomery a kvalitu vody	44
Vplyvy na pôdu	45
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	45
Vplyvy na krajinu	48
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	49
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	53
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	53
Iné vplyvy	53
Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	53
D. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	55
E. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	59
E.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	61
E.2 Porovnanie variantov	61
F. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	67
G. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	71
H. Všeobecné záverečné zhrnutie	75
Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie	79
I. Zoznam riešiteľov a organizácií	85
J. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií	87
K. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov	89
Obsah	91